



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

# MIN SLÆGTSHISTORIE

BIND VI

•

REDAKTØR: *CARL NIELSEN*,  
TJÆREBORG

—  
EGET FORLAG

Værket „Min Slægtshistorie“ Bind I—VI ved  
J. M. Lauridsen er trykt med Tilskud fra Ar-  
bejdsministeriet i Henhold til Lov Nr. 284 af  
30. Juni 1941 om Iværksættelse af offentlige  
Arbejder og Beskæftigelse af arbejdsløse.

JENS M. LAURIDSEN

# MIN SLÆGTSHISTORIE

MED STAMTAVLER  
OG KULTURHISTORISKE NOTER

VI BIND  
TÆKKER- OG JANNIK-SLÆGTEN

UDGIVET AF  
HISTORISK SAMFUND FOR RIBE AMT

1944  
RIBE BOGTRYKKERI  
AAGE JACOBSEN



## anførelse/biblioteker



*Martha og J. M. Lauridsen*

## FORORD

**H**ERMED har vi Fornøjelsen at udsende sjette Bind af nærværende store Slægts- og Kulturhistorie.

Forfatteren forærede i Sommeren 1942 Manuskriptet til Familien, hvorefter Gaardejer *Hans Holdensen*, „Stejlgaard“ ved Bramminge og undertegnede med Bistand af Forfatteren og „Historisk Samfund for Ribe Amt“ gik i Lag med Forarbejderne til Bogens Trykning. Ved et Slægtsmøde, der blev afholdt paa Hotel „Kikkenborg“ i Bramminge den 15. November 1942, samledes 200 Familiemedlemmer for at tage endelig Bestemmelse om Arbejdets Videreførelse. Udvalget blev ved denne Lejlighed suppleret med *Dalgas Thomsen*, Darum, *Martin Nielsen*, Darum, og *A. F. Hansen*, Vejrup, men foruden disse har Forfatterens Hustru, Karen, ydet et stort Arbejde med Ordningen af Billedmaterialet.

Maalet for vort Arbejde var at faa Bogen trykt og at faa den trykt paa godt Papir med gode Fotografier, saa den for Familiens Medlemmer blev en værdig Slægtsbog og for andre kulturhistorisk interesserede en smuk og lødig Bog om Bondens Liv og Færden i den gamle Marskby. Vi haaber, det er lykkedes for os at opnaa, hvad vi stræbte efter, og at Udstyret nogenlunde maa svare til Indholdet.

Ved Korrekturlæsningen er der udvist Skaansomhed, saa Forfatterens personlige Stil er bevaret. Jeg vil mene, Bogen er let læselig og saavel indholdsmæssig som stilistisk et Stykke særpræget Hjemstavns litteratur.

Nogle faa af de tilsendte Billeder har desværre vist sig at være saa utydelige, at det ikke har været muligt at fremstille brugelige Klicheer efter dem.

Angaaende Datoer og Aarstal *efter 1890* har Forfatteren udelukkende været henvist til personlige Opgivelser, hvorfor han ikke kan paatage sig noget Ansvar for Rigtigheden af disse. Oplysninger om Fejl modtages gerne, og der vil muligvis blive udsendt Rettelsesblade til Subskribenterne.

Til Hjælp til Slægtsbogens Trykning er der fra forskellig Side ydet større og mindre Pengebidrag, for hvilke Udvalget bringer Bidragyderne en hjertelig Tak.

Tjæreborg, i Januar 1943.

*Carl Nielsen.*

# TÆKKER- OG JANNIK-SLÆGTEN

## I JEDSTED

**K**ONGEAAEN — det ældgamle Skel mellem Slesvig og Jylland — danner ved sit Udløb i Vesterhavet ogsaa Skellet mellem de store Marskbyer, Vilslev og Jedsted, som dog desuagtet i mangfoldige Aar har hørt til samme Sogn.

Vilslev By, hvori Kirken laa, udgjorde den største Del af Sognet; den laa Nord for Kongeaaen og hørte saaledes til Kongeriget, medens Jedsted samt Hillerup, hvoraf de fleste Ejendomme ogsaa hørte til Vilslev Sogn, laa Syd for Aaen, men havde i umindelige Tider hørt til Hertugdømmet.

De to, saaledes ved Aaen adskilte Landsbyer, havde hver sit Sognefogeddistrikt, men i kommunal Henseende hørte kun Hillerup til Nørre-Farup Kommune, medens Vilslev-Jedsted og Hunderup-Sejstrup dannede en kommunal Enhed.

Vilslev havde i retslig Henseende i flere Hundrede Aar hørt under Kjærgaard eller Hunderup Birk, og efter dets Ophør omkring 1800 under Gjording Herred, medens begge Byer, Jedsted og Hillerup, var henlagt dels under Riberhus Birk og dels under Frøs- og Kalvslund Herreders Jurisdiktion. Disse indviklede Forhold fremkom ved, at trods det, at Hertugdømmets Nordgrænse var ved Kongeaaen, besad Kongeriget dog en Del af det slesvigske Omraade — de saakaldte jyske „Enklaver“ — der styredes efter kongerigsk Lovgivning. Disse Forhold blev først ændret ved Fredsslutningen 1864. — Og man kunde derefter have ventet, at disse uheldige Forhold dermed vilde have været ude af Verden. Saadan gik det imidlertid ikke; det viste sig snart, at Kongeaaen ikke blot havde været et Skel mellem Slesvigs og Jyllands Landegrænser, men at den ogsaa havde dannet et dybt Skel mellem Folkesindene Syd og Nord for Aaen. Selv om der fra Naturens Haand var væsentlig ens Vilkaar, havde

Livsvilkaarene dog været meget forskellige. — Stavnsbaand, Herremandsvælde med Fæstevæsen og Hoveri, der var Formen for Folkestyret nord for Aaen, havde man saa godt som helt været forskaanet for syd for Aaen, tværtimod havde Slesvigerne været særlig begunstigede derved, at der havde været Kappelstrid mellem Kongerigets og Hertugdømmets Herrer om at yde Velvilje til deres Undersaatter baade med Hensyn saavel til Retsvæsen som til Skattevæsen. — Det Spørgsmaal blev ofte drøftet i Nordslesvig mellem Beboerne af Enklaverne og de øvrige Beboere i Hertugdømmet, hvem af dem der havde de bedste Kaar. Og tit klagede den ene Slags Undersaatter over, at de paa et eller andet Punkt var daarligere stillet end den anden Slags. Men det gjaldt dog som Regel, at hver af Parterne syntes bedst om sit eget.

Bønderne syd for Aaen var saaledes mere fritstillede — hele Verden stod dem jo aaben —, og de var sikkert ogsaa mere velstillede end deres Fæller nord for Kongeaaen. Dette medførte, at Bønderne i Jedsted og Hillerup kom til at føle sig overlegne overfor deres Sognefæller i Vilslev, der jo kun var trællemærkede Hovbønder, og denne Forskel har været følt lige ind til de allersejeste Aar. Ja, har endog i umindelige Tider været Aarsag til Stridigheder mellem de 2 Byers Beboere.

Af Kanceliets Brevbøger fra April 1561 fremgaar, at der hør været Trætte mellem Kongens og Hertug Hans' af Holstens Undersaatter om Kongeaaen — eller Skotborg Aa, som den da kaldtes — mellem Jedsted og Vilslev, idet Aaen dér deler sig i tre Strømme ved Vandmøllerne, „Røde Mølle“ og „Jedsted Mølle“, og der er Tvivl om, hvilken af disse, der danner Skellet mellem Kongeriget og Hertugdømmet. Bønderne i Jedsted har ført Sten over Strømmen ind paa Vilslev Mark, har slaæet Fiske-, Laxe- og Aalegaardene over Strømmen mellem begge Lande og forment Beboerne i Vilslev deres Fiskeri imod gamle Kongebrev.

Godt 100 Aar senere har der atter været en vældig Strid med Rettergang baade om Fiskerirettighederne i Kongeaaen mellem Jedsted og Vilslev, der har strakt sig over hele 10 Aar, fra 1670 til 1680, samt en forbitret Kamp mellem de to Vandmøller om Møllerirettighederne, hvori de søgte at kapre Kunder fra hinanden, ogsaa derom gemmer Arkiverne Beretninger om vidtloftige

Processer. Ligeledes ses det, at der jævnlig har staaet Strid om Retten til og Brugen af Stolestaderne i Vilslev Kirke mellem Sognebørnene i Jedsted og Vilslev; men det er saa godt som altid Beboerne i Jedsted, der har villet dominere.

Disse Stridigheder har gennem Aarene bundfældet sig saa dybt i Sindene, at de aldrig er blevet helt udslettede siden.

Selv om der nu er forløbet snart 100 Aar siden de slesvigske Sogne omkring og Nord for Ribe er blevet indlemmede i Kongeriget, — Jedsted var jo endda i Aarhundreder før Genforeningen en Del af Vilslev Sogn og har siden Kommunalloven af 1857 været en kommunal Enhed med Vilslev. Men selv denne Enhed kunde give Anledning til Stridigheder, saaledes saa man i Aarene 1885—1895, da Forfatningskampen mod Provisorieregeringen rasede, at de storsindede Bønder i Jedsted støttede Provisorie-ministeriet Estrup, sluttede sig til de konservative Partier med Herremændene og Kongemagten i Spidsen; medens de forhen-værende trælbundne hoveriprøvede Bønder, der endnu havde Mindelser fra Herremandsvældets Tid siddende i Blodet, saa godt som alle sluttede sig til de frisindede, demokratiske Partier. I Jedsted var de fleste „Højremænd“, medens Vilslevfolkene alle — med Undtagelse af Sognepræsten — var „Venstremænd“. I disse stærkt bevægede politiske Aar voksede det gamle indgroede Fjendskab atter stærkt op mellem de to Byers Beboere, et Partinag, der ofte var personligt præget. — Det var ikke alene ved Folke- og Landstingsvalgene, at dette gav sig Udslag, men især ogsaa ved Kommune- eller Sogneraadvalgene. Til disse Valg lod Jedstedfolkene altid opstille Højremænd som deres Repræsentanter, men Vælgerflertallet laa i Vilslev, hvor man opstillede lutter Venstremænd, og da disse saa Udvej til at finde et Par Venstremænd i Jedsted, som de satte paa Vilslevlisten, og saa længe Valget, — hvad det den Gang altid gjorde, — skete ved almindeligt Stemme-flertal, maatte de Jedsted Højrebønder finde sig i at faa Venstremænd valgt som deres Repræsentanter, meget imod deres Vilje.

Den Slags Drillerier var der mange af de to Byer imellem, men under Tidernes Gang blev Aarsagerne til disse Konflikter sjældnere, og der kunde være god Udsigt til Enighed og Fællesskab, men saa dybt indgroet i Sindene var de gamle Stridigheder fæst-

nede, saa der kun skulde smaa Aarsager til for at faa dem til at blusse op igen. Det havde saaledes flere Gange været paa Tale, at man fik et fælles Skolevæsen med en fælles Skole for de 2 Byer, hvilket sikkert vilde have været baade det bedste og det billigste for Sognet, men Enighed var ikke til at opnaa, thi begge Byer vilde have Skolen. Ja, saa sent som i Aarene omkring 1920, da der blev arbejdet stærkt for at faa opført et fælles Gymnastik- og Forsamlingshus for de to Byer, hvortil der var en Del god Vilje fra begge Sider, revnede ogsaa dette med et Knald, da en Smule Egennytte fra enkelte begyndte at gøre sig gældende. Resultatet blev da, at hver af de to Byer fik sit eget Forsamlingshus, hvilken Løsning af dette Spørgsmaal vel nok var den bedste, men ogsaa langt den dyreste.

Der var dog enkelte Foretagender, som det lykkedes de to Byer at faa gennemført i Fordragelighed, og som jo i nogen Maade maa have hjulpet til at fremme Fællesskabsfølelsen mellem dem, og som vel ogsaa nok vil hjælpe til med at styrke denne i Fremtiden. Som den første og vistnok den vigtigste af disse maa nævnes Broen over Kongeaaen, som nu forbinder Byerne, og som i uhyre Grad har lettet det daglige Samkvem. Denne Bro blev opført i Begyndelsen af 1870erne — vistnok 1871. Dermed var der banet Vej over det dybe Skel, som Kongeaaen gjorde i Sognet. Det næste store Fællesforetagende var Stemmeværket, som opførtes i Aaen vest for Vilslev i Aarene 1878—80, og som ved Hjælp af store, udstrakte Kanalanlæg udvirkede, at man ikke alene kunde forsyne de store Engdrag med godt Drikkevand til Kvæget, men at man ogsaa blev i Stand til at kunne vande, overrisle, de udstrakte Marskarealer i Vilslev, Jedsted og Hillerup Enge, et Foretagende, der gennem Aarene har været til uvurderlig Nytte for Sognet.

I 1884—85 enedes man om at bygge Andelsmejeriet „Kongaa-dal“ i Fællesskab Syd for Aaen i Jedsted, og 1903 byggedes ligeledes Brugsforeningen „Kongaadal“ Nord for Aaen, hver paa sin Side af den i 1870-erne byggede Bro, ogsaa af de tre Byer Vilslev, Jedsted og Hillerup i Fællesskab. I 1909 dannede de tre Byer sammen med Stationsbyen Gredstedbro og Gredsted By et Interessentskab som Forbrugere af Elektricitet fra et Aktieselskab, der havde købt Jedsted Mølle, som det lod omdanne til et Elektrici-

tetsværk. 10 Aar senere — 1919 — købte Beboerne Møllen af Aktieselskabet, hvorefter de dannede det hele om til et Andelsforetagende, der senere er blevet stærkt udvidet, idet Farup og Hunderup Sogne er medtagne i Andelsselskabet.

I 1931 blev Kongeaaens Bredejere paa begge Sider af Aaen i Vilslev Sogn enige om at oprette et Interessentskab med det Formaal at udnytte Fiskeriet i Aaen paa en rationel Maade. Siden da har Fiskeriet efter Laks, Ørred og Aal for en overvejende Del været bortakkorderet til en Fiskeriforening, der er oprettet af de omliggende Købstæders og Stationsbyers fiskeriinteresserede Beboere. Derefter er der blevet Ro om Fiskeriet, der nu dyrkes som Sportsfiskeri, hvad Laks- og Ørredfiskeriet angaar, Aalefiskeriet udøves dog af Egnens Folk, der ved at løse et Kort til en billig Penge faar Ret til at fiske Aal Aaret rundt. Alle disse og senere kommende Fællesforetagender vil vel nok hjælpe til, at der ogsaa bliver slaaget Bro over den Kløft, der adskiller Folkesindene paa hver sin Side af Kongeaaen i Vilslev Sogn.

Underligt nok har der i Tidernes Løb ret ofte været Giftermaal mellem Folk fra denne og hin Side af Aaen, og der er saaledes jævnlig knyttet Familiebaand over den, uden at dette har medført nogen som helst Udjævning af Modsætningerne. Er en ung Mand eller Kvinde fra den ene Side af Aaen bleven gift til den anden Side af den og bleven bosiddende der, er det næsten altid gaet saadan, at de nygifte har indordnet sig under Stemningerne og Forholdene i den By, hvori de har faaet deres Hjem og er bleven Kontrapart til den By, de har forladt, selv om det har været deres Fødeby. Saadanne Begivenheder, som man skulde synes maatte give god Anledning til Udjævning af Misforholdet, har nærmest været virkningsløse. Jo, Kongeaaen har nok alligevel været mere end et lille Vandskel mellem to Provinser.

Bønderne i Jedsted og Hillerup var overvejende Marskbønder i Lighed med de øvrige Marskbønder langs den slesvigske Vestkyst helt ned til Ejderstedt og Husum, hvor man skelnede skarpt mellem Marskbonden — Græsningsbonden — og Gestbonden eller Plovbonden; medens Gestbonden arbejdede — ofte haardt — med Jordens Dyrkning, var Marskbonden nærmest en Over-



klassebonde, der kun beskæftigede sig grumme lidt med legemligt Arbejde, han græssede sit Ungkvæg og sine Fedestude paa de frodige Græsgange i den fede Marsk, der gav sine rige Afgrøder Aar efter Aar uden at kræve nævneværdigt Arbejde, kun maatte der bjerges noget Hø til Vinterfoder, hvis man mente at kunne se sin Fordel ved at overvintre en Del Ungkvæg til næste Græsningstid i Engene.

Reglen var ellers, at man købte sit Græskvæg om Foraaret paa de store Markeder eller ogsaa for en Del købte det om Vinteren hos Gestbønderne til Levering tidligt Foraar.

En stor Del af Græskvæget blev dog tilført Markederne i Tønder, Husum og Ribe fra det meste af den jydsk Halvø lige fra Limfjorden og til Kongeaaen. Det var store Drifter af Stude, der hvert Aar dreves ad de jydsk Studeveje til de slesvigske Markeder og Marskegne.

Marskbønderne var gennemgaaende hovne og meget selvfølende Mennesker, der førte en ren Slaraffenlandstilværelse uden at bestille stort andet end at faa sit Kvæg købt om Foraaret og faa det solgt igen om Efteraaret, naar det var færdigfedet.

En Præst\*) paa Tønderegnen, der interesserede sig for Marskbønderne, hvoraf en Del hørte til hans Menighed, siger om dem: „De er selvfølende, konservative Mennesker af et roligt og besindigt Temperament, hver Sommermorgen ved 6-Tiden staar de op og gaar ud i Engene for at se til deres Kvæg, det tager et Par Timers Tid for dem, hvorefter de mødes paa Kroen eller Hotellet, her sidder de og nipper en „Grog“, forøvrigt uden at tale ret meget med hinanden. Ved Middagstid gaar de hjem, spiser deres Middagsmad og sover Middagssøvn, hvorefter de ved 2-Tiden atter søger til Kroen eller Hotellet for igen at slaa Eftermiddagen ihjel ved en Grog eller flere; egentlig Svir eller Drikfældighed kan det ikke kaldes, det er nærmest Pimper, det er sjældent, at de bliver fulde eller overstadige. Ved 8-Tiden om Aftenen gaar de hjem til Aftensmad, hvorefter de gaar til Sengs for at sove.

Saaledes gaar Dagen Sommeren igennem, det er en magelig Tilværelse, men de kan ikke taale den, det er ikke sundt, de vilde være bedre tjent med legemligt Arbejde. Slægterne gaar for det

\*) N. A. Jensen, Møgeltonder.

meste til Grunde ret tidligt, de lever sjældent mere end i fire, fem Generationer.“

Marskbønderne Nord for Ribe var vel ikke saa stærkt særprægede som Bønderne i Kogene. De pløjede en Del af Agerjorden, staldfodrede ogsaa en Del Køer og Kvæg om Vinteren, maaske var dette ogsaa en Del af Grunden til en større Levedygtighed, i hvert Fald lever der endnu talrige Efterkommere af de gamle Slægter i disse Byer. Men Marskbondepræget var dog det overvejende i Jedsted og Hillerup. Græsningsdriften og Høavlen i Marskengene var deres vigtigste Erhverv. Ogsaa af Temperament og Vaner havde de meget tilfælles med „Kogsbønderne“, konservative, selvfølede og flittige Krogængere var de fleste af dem. Krolivet var meget stærkt udviklet i Vestslesvig, det var almindeligt med én eller flere Kroer i hver eneste Landsby; og i Byerne Ribe og Tønder var der et Utaal af Værts-huse og Gæstgiverier. I Jedsted med Spangen var der 2 Kroer, i Nr. Farup Sogn var der 3 Kroer. Det samme var Tilfældet i Landsbyerne Syd for Ribe langs Marsken.

Nord for Kongeaaen fandtes der ikke mange Kroer ud over Landevejskroerne. I Vilslev havde der aldrig været Kro, og i Darum var der vel nok en Kro, men den taalte næppe Sammenligning med Kroerne Syd for Aaen. Dette var dog ikke ensbetydende med, at Ædrueligheden var større Nord for Aaen. Maaske tværtimod. Syd for Aaen kunde man sidde frit i Kroens Skænkestue, hæve sit Glas og nyde dets Indhold med Anstand og Værdighed, medens man Nord for Aaen saadan mere maatte stjæle sig til en Rus. Her var Brændevinen dyrere, der var Told paa Indførselen, og Hjemmebrændingen var forbudt, men desmere florerede Smugleriet af Brændevin over Kongeaaen; thi Syd for Aaen fandtes der mange Brænderier, der var saaledes Brændevinsbrænderi baade i Jedsted Mølle og i Vilslev Spange, og længere Syd fra kom der Masser af Brændevin, der blev smuglet over Aaen. Det hed sig den Gang: „at medens Kongeaaens Vand strømmede fra Øst mod Vest, gik der en Strøm af Brændevin over Aaen fra Syd mod Nord til Vederkvælgelse for de tørstige Jyder.“ Det var i hvert Fald store Kvanta Brændevin, der smugledes over Aaen, og Drikfældigheden var til Tider meget slem i Vilslev.

Landsbyerne Darum og Vilslev var fra Naturens Haand lige saa stærkt prægede Marskbyer som Byerne Syd for Aaen, men de forskelligartede Stats-, Rets- og Livsvilkaar gjorde, at Marskbondepræget ikke kom til at slaa saa stærkt igennem som Syd for Aaen. Man avlede sit Hø og græssede sit Kvæg i Engene ligesom Kollegerne længere sydpaa. Studedefning var ikke almindelig, man havde mere med Kvægavl og Kvægopdræt og solgte gerne Ungkvæget til Studefederne sydpaa; der var Opkøbere nok, og Begæret efter Ungdyr var stort. Det var ikke bare i Jylland, der fandtes Studehandlere, de fandtes i rigeligt Tal ogsaa i Slesvig, og mange af disse blev ofte rige Folk.

Ogsaa Jedsted og Hillerup havde sine betydelige Studehandlere, saaledes skal nævnes fra 1700-Tallet: „Kristian Frøzig i Jedsted, der var saa rig, at han maalte sine Penge i Skæppevis. Peder Nissen og hans Søn Nis Nissen i Hillerup, der senere købte Herregaarden Spøttrup i Salling, og som stiftede et Legat paa 39,000 Rdl. for værdig trængende i Vilslev Sogn. Endvidere Kjeld P. Seem og Kløj Smed og hans Søn Joh. Bendixen i Jedsted samt Klaus Andersen i Hillerup.\*)

Men de fleste af Studene, der solgtes sydpaa, blev smuglet over Kongeaaen, da der jo var en betydelig Kvægtold paa Udførselen. Det var endnu mere spændende at smugle Stude ud end Brænde vin og Alenvarer ind over Kongeaaen. Tit gik det ogsaa galt, og mange af Studehandlerne maatte betale store Bøder, ja, endog lide haarde Tugthusstraffe, naar de blev taget i den Slags Smugleri.

Saaledes var det Milieu, hvori de Slægter, som i det følgende skal omtales, havde deres dybe Rødder, og hvori de for en overvejende Del levede deres Liv.

\*) Jesper Madsen: Studehandelens Historie.

## TÆKKERSLÆGTEN I JEDSTED

*(Table 1)*

Det ældste Medlem af denne Slægt, som Vilslev Sogns Kirkebøger giver Oplysninger om, er Gaardmand *Peder Gravesen* i Jedsted, der er død den 14. April 1766, 40 Aar gammel. Han er altsaa født 1726.

Antagelig hører han til samme Slægt, som er omtalt i Vilslev-Slægten, hvor Michel Jensens yngste Datter, Ingeborg Michelsdatter, den 9. April 1831 blev viet til Enkemanden, Gaardejer Peder Gravesen i Jedsted, hvor han var født 13. Marts 1789, og død der 13. Juni 1870, 81 Aar gl., idet denne maa antages at være Sønesøn af den gamle, førstnævnte Peder Gravesen, der her bliver omtalt som Stamfader til Tækkerslægten. Denne Antagelse maa dog kunne udfindes af Kirkebogen, hvad ikke er blevet forsøgt.

Hvad den gamle Peder Gravesens Hustru har heddet, savnes der ogsaa Oplysninger om, men efter Sønnedøtrenes Navne kan man slutte, at hendes Navn maa have været *Johanne*, da ikke mindre end 3 af dennes Pigebørn har haft dette Navn. De 2 af disse er døde som Børn, medens den yngste er død som ung Pige ca. 30 Aar gl. — Da der er to Døtre mere, hvoraf den ene hedder *Margrethe* og den anden *Karen*, er der selvfølgelig Mulighed for, at en af disse kan bære Farmoderens Navn, men mest sandsynligt maa det være, at den ene af disse er opkaldt efter Mormoderen og den anden efter en anden Slægtning i Familien.

Af Børn efter den gamle Peder Gravesen har der sikkert været flere; det maa antages, at der har været en Søn, sandsynligvis den ældste, der har haft Navnet *Graves Pedersen*, som har været Fader til den ovennævnte Enkemand Peder Gravesen. — Derimod er vi paa sikker Grund med en anden Søn, der fortsætter Tækkerslægtslinien: *Jeppe Pedersen* (Grausen) er hans Navn, han er født 10. Maj 1763 i Jedsted, hvor han er Gaardmand. Han blev gift den 16. Oktober 1789 med *Maren Mortensdatter*, døbt 12. April 1768. Hendes Fader hed *Morten Sefrensen* = (Sørensen), og Moderen har som antydning nok haft Navnet *Margrethe*.

Jeppe Pedersen er ligesom sin Fader død i en forholdsvis ung Alder, han døde den 1. Juli 1808, kun 45 Aar gl. — Hans Hustru,

Maren Mortensdatter, overlevede ham i 16 Aar, hun døde 23. December 1824, 56 Aar gammel. Hendes ældste Søn har noteret hendes Dødsdag i sin Bibelbog og tilføjer, at hendes Død skyldtes en smitsom Sygdom.

I dette Ægteskab var der 8 Børn:

I. *Morten Jepsen* (Tækker), født 2. Oktober (døbt 3. Oktober) 1790 i Jedsted, hvor han blev Ejer af Gaarden, Matr. Nr. 4. Han døde 16. December 1850, 60 Aar gl. Blev gift 24. Maj 1823



Tækkegaard.

med *Anna Nielsdatter*, født 12. Oktober 1799 og død 2. Februar 1866, 67¼ Aar gl., i Jedsted.

I Morten Tækkers Efterladenskaber er fundet en meget gammel Bibel, der er gaaet i Arv til Sønnen Niels Mortensen (Tækker, Gaardmand i Lille Darum. Heri har han gjort en hel Del Optegnelser, dels om Slægtens Data med vedføjede Bibelsprog, gudelige Ønsker og vistnok tildels selvlavede Vers, samt en Del andre Optegnelser om Vind og Vejr og Stormfloder med mere. Morten Jepsen Tækker har været nogenlunde god til at bruge en Pen, og da hans Optegnelser giver os de bedste Oplysninger om ham selv og hans nærmeste Familie samt om Tildragelser i Tiden, han levede, som haves, skal de efterhaanden alle gengives her. Paa Bibelens Bind har han noteret følgende:

„Denne Bibel er indbunden 1837, d. 21. Januar, og af mig undertegnede betalt med 3 Mark.

Jedsted den 24. Januar 1837. Morten Jepsen.“

Titelbladet til det gamle Testamente er borte, saa det har været en gammel Bibel, der har faaet nyt Bind i 1837. Ved denne Indbinding er der sat et Hefte Skrivepapir bestaaende af blaa og hvide Blade baade for og bag i Bogen, og det er disse Blade, hvorpaa han har gjort sine Optegnelser. — Titelbladet til Det ny Testamente er bevaret, og det er paatrykt følgende Titel:

„Vor Herre og Frelzers

Jesu Christi

Nye

Testament.

Efter den Aar 1647 udgangne Version

formedelst

Hans Kongl. Mayst:

Vor allernaadigste Arve-Herre

Kong Frederik den Fjerdes — Christelige Omsorg.

Med Flid og efter Grund-texten nøjere end tilforn efterset.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Missions forlag 1717.“

Han begynder sine Optegnelser med følgende Oplysninger om sin Hustru og sig selv:

„Efter Pastor Angels skriftlige Bevis efter Vilslev Sogns Ministerialbog er min Kone døbt den 13. Oktober 1799, formodentlig er hun født den 12, dennes, altsaa er jeg Morten Jepsen 9 Aar og 10 Dage ældre, som min gode Kone.

Herren være med os —

Jedsted, den 24. September 1850 (?). M. Jepsen.“

„1790 den 2. Oktober er jeg Morten Jepsen født til denne Verden. — 1799 den 12. Oktober er min Kone Anna Nielsdatter født. — Hellige algode Gud, hjælp os kristelig at leve og salig at dø.“

„1823 den 24. Maj er forbemeldte indgaaet i den hellige Ægte-stand. Herrens Naade leder os at vandre paa Dydens Vej.“

\*

„Minde for Morten Jepsen og Anna Nielsdatter paa deres Bryllupsdag 1823 den 24. Maj.“

„Lev mange glade Aar i denne sluttet Kjæde.  
 Hvor vi med Fryd i Gaar, hørte Eder at i træde.  
 Gid Sorg og Modgang stor, maatte fjern fra Eder drive,  
 og Medgangs blide Kaar, eders Lod bestandig blive.  
 Gid Velstand, Fryd og Fred, eders Sved belønne maa,  
 til I i Herlighed faar Livsens Krone paa.  
 Gid eders Sæd og maa, de smukke Blomster bære,  
 naar Høstens Tid de naa, de da til Lammets Ære,  
 blandt de udvalgte Tal, med Sejrens Krone paa  
 i Evighedens Sal, maa for Guds Aasyn staa.“

\*

„Bøn.

Beder saa skal Eder gives, siger Jesus. — Math. 7. Kap. 7. Vers.“

„Ræk os din Haand o Jesu sød,  
 naar vi er stedt i Dødens Nød,  
 lad os forglemme Verden her  
 og søge Jesum ene kjær.  
 O Herre giv Taalmodighed  
 i Troen fast Bestandighed.  
 Send ned til os din Helligaand,  
 som vore Hjerter trøste kan,  
 behold os fast i Haab og Tro  
 o Gud giv os den evig Ro  
 med Glæde sover vi da hen,  
 med Glæde staar vi op igjen  
 og samles alle gladelig  
 og følger dig til Himmerig,  
 det sidste Suk lad være det,  
 som du o Jesu døde med,  
 at vi vor Fader i din Haand  
 befaler vi Liv, Sjæl og Aand.

Saa farer vi med et frit Mod  
o søde Jesu, Frelser god  
led os af denne græde Dal  
og ied os ind i Himlens Sal.

Amen.“

Derefter følger en Række Oplysninger om hans 8 Børns Fødsel, som vil blive gengivet ved Omtalen af dem. Han slutter Familieoptegnelserne med følgende om sine Svigerforældre, altsaa hans Kones Far og Mor:

„1830 den 18. December døde min Svigerfader N. Frøsig.“ Og „1833 den 12. Februar døde min Svigermoder N. Frøsig's Enke, omtrent 67 Aar gl. — Gud und dem en glad Opstandelse.“

„Min Livstid henrinder fage,  
paa Gud og Jesu Christ jeg mig forlader.

Jedsted, den 25. Januar 1837. Morten Jepsen.“

Til sidst noterer han: „Danmarks ejegode Konge Frederik den 6te døde udi Aaret 1839.“

Her faar vi altsaa ikke blot at vide at hans Hustru hedder Anna Nielsdatter, men ogsaa noget om, hvem hendes Forældre var. Faderen Niels Frøsig stammer afgjort ned fra den i Indledningen omtalte Studehandler og Gaardejer Kristian Frøsig, der havde saa mange Penge, at han maalte dem i Skæppevis; maaske er han Søn eller Sønesøn af denne. — Morten Jepsen har vist nok faaet Gaarden med sin Kone ved Giftermaalet, og der var gamle Folk i Jedsted, der mente, at Gaarden (Matr. Nr. 4) var den Gaard, som Kristian Frøsig i sin Tid ejede. Der er dog andre, der mener, at Kristian Frøsig's Gaard laa Vest for, ved Siden af. Naa, det kan være ligemeget, han kan forøvrigt godt have ejet dem begge to, og den ene kan være udskiftet fra den anden.

Om Niels Frøsig's Kone faar vi bare at vide, at hun var Enke og 67 Aar gammel, da hun døde, hendes Navn nævnes ikke, men hun har temmelig sikkert haft Navnet „Maren“ ligesom Morten Tækkers Mor; thi blandt Morten Tækkers og Anna Nielsdatters



Børn er der 3 Pigebørn, hvoraf de 2 ældste begge hedder „Maren“, og de levede begge, til de blev op i Aarene, de havde kun dette ene Navn til Fornavn. Den 3die og yngste Datter hed Margrethe, hun har sikkert nok faaet Navn efter sin Faster, Morten Tækkers Søster i Hillerup, der var død faa Aar før, den lille Margrethe blev født.

Navnet „Tækker“ møder vi først sammen med Navnet Morten Jepsen, maaske har han som ung lært Tækkerhaandværket og forstaaet den Kunst at lægge Straatag paa Huse, hvilket har været et meget vigtigt Haandværk den Gang, da saa godt som alle Landbygninger var straatækte. Han kan ogsaa have faaet Til-lægsnavnet efter sin Fader Jep Pedersen, hvis han har kunnet og brugt Haandværket, men saa vidt vides, gik han altid under Kendingsnavnet „Jep Grausen“, en Gentagelse af Faderens Efternavn

Men en Ting er sikkert. Morten Jepsen gik altid under Kendingsnavnet „Morten Tækker“, og de fleste af Børnene fik Tæk-kernavnet efter ham, skønt ingen af dem var tillagt Navnet i Daaben. Morten Jepsen, der i mange Aar var meget døv, har forstaaet at bruge en Pen, han har haft baade en god Haandskrift og en god Stavemaade. Han har desuden sikkert nok været en meget duelig Landmand, der har interesseret sig for sin Gerning. Han har ogsaa gjort adskillige Iagttagelser, som han har nedskrevet i den omtalte Bibel paa de bag i denne indsatte hvide Blade. Det er en Slags Aarsoversigter, hvori han særlig fremdrager de Naturbegivenheder, der har præget Aaret. Disse Optegnelser giver os et lille Indblik i Tiden, i Mandens Virksomhed og i de Tanker, som har optaget ham, og som han har ment burde huskes af Eftertiden. Gennem disse Optegnelser faar man ligesom et nærmere Kendskab til Manden selv, hvorfor de skal gengives i det følgende:

^ „1829 var en meget vandet Sommer, Jedsted Enge stod næsten under Vand fra Juli til Mortensdag (<sup>11</sup>/<sub>11</sub>). En Del Hø og megen Havre blev staaende i Engene, til det blev hjemkørt midt i December. 14 Dage efter Mikkelsdag (<sup>29</sup>/<sub>9</sub>) var der et Uvejr med Sne og Frost, at en Del Kreaturer chreperede i Engene om Natten. Fra Mortensdag (<sup>11</sup>/<sub>11</sub>) 1829 til midt i Marts 1830 var der en saa stærk Frost og Vinter, at jeg ikke kan mindes nogen Vinter med saa længe vedvarende Kulde.

1830 var det ligeledes en meget vandet Sommer, Jedsted Enge var under Vand fra midt i Juli til Mikkelsdag (<sup>29</sup>/<sub>9</sub>). Havren blev hjemkørt over Engene (Engfennerne) formedelst Vejenes Daarlighed.

1831 var det en Sommer saa varm og god, at jeg ikke kan erindre saa meget godt Hø og Korn, som i dette Aar blev indbærget. — Gud være lovet og takket.

1831, Korn og Hø var indbærget den 23. August.

1836 var det en meget tør Sommer, der blev lidet Hø og Korn indbærget. — Tvende høje Floder ødelagde megen Havre og Hø, de indtraf i Juli. Over 10 Tønder Havre havde jeg saet i den vestre Fenne i Vilslev Enge, men Floden fordærvede det, jeg fik kun 4 Tdr., en meget betydelig Skade. M. Jepsen.

1840, fra midt i Februar havde vi vedvarende tørt Vejr til omtrent midt i Maj, ikke jeg kan mindes saa tør en Foraar, omtrent i 13 Uger. — M. Jepsen.

1840, den 25. Maj og den 3. Juni havde vi tvende høje Floder, som fordærvede næsten den hele Havresæd i Engene. Skade for Beboerne i Jedsted for over 2000 Rdlr. — Min Skade derved er over 100 Specier = 400 Kr. — Af 10 Tønder Havre i Vilslev Enge og 2 Tdr. i Jedsted Enge — saet — blev alt fordærvet.

1842, den 26. Marts havde vi en høj Flod, mit Havre i Skibskrog blev fordærvet med m. m.

1842, den 30. August, var mit Korn i Hus, det var en tør og varm Sommer.

1845, Natten mellem 20. og 21. Oktober blev der en meget høj Flod, mange Kreaturer druknede, alle mine Bomstange = Ledstange flød bort, og et Led fra Skibskrog fandt jeg synden Bjerum ved Ribe.

1850, den 19. April, havde vi en høj Flod, hele Jedsted Enge med Havresæd var under Vand, 16½ Td. Sæd — Havresæd — af mit tog Skade.“

Dermed slutter Morten Jepsens Optegnelser, men en anden har tilføjet:

„1852 havde vi en høj Flod, den var over begge Rugtægter og inde i Byen den 10. Januar.“

Til Slut har Morten Jepsens Søn, Niels Mortensen, der arvede Gaarden og Bibelen efter sin Fader tilføjet:

„1868 havde vi en meget tør Sommer, ikke noget Menneske kan erindre saa tør en Sommer, dog blev Rugen meget god paa lav Jord. Marskhøet blev nogenledes, men Vaarsæden meget daarlig. Høet og langstraet Sæd havde jeg indebjærget den 19. August.“

Som før nævnt døde Morten Jepsen den 16. December 1850 — 60 Aar gl. — Ved hans Begravelse blev der, før han fortes bort fra Hjemmet, holdt en Tale over ham af en ung Seminarist, Thomas Hansen fra Jedsted, denne, der senere i mange Aar var Lærer i Surhave Skole i Brørup Sogn, havde sin Hustru fra Jedsted, hun hed Kristiane Renleff.

Deres Bryllup, der først indtraf 15 Aar efter Morten Jepsens Død, var i nogen Grad paavirket af Forhold, der vedrørte Morten Jepsens Hjem, men derom senere.

En Afskrift eller et Referat af denne Tale har Nedskriveren af nærværende fundet i en Farbroder, Graves Lauridsens, Kjærgaard Skov, efterladte Papirer, og da Talen falder godt i Traad med Morten Jepsens egne Optegnelser i den gamle Bibel og desuden giver en god Oversigt over den afdødes Liv og Virksomhed, der vistnok er ret tilforladelig, gengives Talen her, den lyder saaledes:

„Vi er nu samlede omkring vor hensovede Medkristen for at ledsage ham til hans sidste Hvilested og Ro i Graven, men idet han skilles fra os, er det os en Trøst, at han har levet et stille og kristeligt Levned, medens han vandrede her paa Jorden, og derfor skal heller ikke Mindet om ham forsvinde, nej, det skal bevares i hæderlig, taknemlig og kjærlig Erindring iblandt os. Her begravnes hans jordiske Levninger, men hans lyse Aand har forladt dette Støvs Beklædning og har hævet sig op til Faderen i det høje, og vi tør alle lykønske ham i det forklarede Guds Rige, hvor der ikke er Sorg eller Skrig eller Pine, der hvor han nu er gaaet hen med Fred, hvor han nu er forenet med sine Fædre og forudgangne Sønner.

Kaste vi et Blik paa denne Mands Liv, hvis afsjælede Støv vi nu ville overgive til Gravens tavse Ro, da maa vi tilstaa, at hans Vej igennem Livet ingeniunde har været let og jublende, — vel vide vi, at de huslige Glæder have blomstret for ham i dette stille Hjem, hvor han første Gang saa Dagens Lys,\*) og hvor han ogsaa tillukkede sine Øjne og hensov i Dødens Arme; men de huslige Sorger have ogsaa hjemsøgt ham, og det ikke blot smaa og dagligdags Sorger, men tunge og trykkende Sorger, der hvilede som en tung Sten paa det unge Faderhjerter, og om hvilke vi mindes, naar vi nu hembære denne hensovede Olding og nedsænke ham ved Siden af sine tvende Sønner, der nærmest skulde have været Alderdommens Trøst og Støtte, men som sank i Graven i deres Ungdoms Flor og Blomster.

Den hensovede har derhos i en Række af Aar maattet bære et besværligt legemligt Kors, idet han tildels har været berøvet Hørelsens Sandser, hvilket har været ham en følelig Byrde, men han bar sit Kors med Taalmodighed, han var tilfreds med sin Skæbne, som han troede stod under Guds faderlige Styrelse, aldrig hørte man ham knurre eller klage, aldrig kastede han sin Frimodighed bort. Og dersom nu I, som have vandret med ham fra hans Ungdom af, vilde mindes i hvilken Sindsstemning I til enhver Tid have fundet ham, mindes hvorledes han ikke lod sig overvinde af Livets Sorger, ikke lod sig nedtrykke af dets Byrder, men holdt sig fast og oprejst og bevarede sin Aands Kraft og Friskhed til det sidste, da vilde I vel tilstaa, at han har ført et lykkeligt Liv. Men som hans Liv har været lykkeligt, saa har det ogsaa været kraftigt og rigt paa gode Gerninger. Han var stedse arbejdsom og flittig og virkede utrættelig i sit Kald indtil den høje Alderdom, hvis tiltagende Svaghed først nylig tvang ham til at lade de trætte Arme hvile.

Om hans Forhold til sine Medmennesker skyldes ham det Vidnesbyrd ved hans Død, at han var en Mand, der ansaa det for en hellig Pligt ubrødelig at opfylde de Forpligtelser, han skyldte andre, en Mand, som aldrig fornærmede eller forurettede sin Næste i nogen Handel, en Mand, hvem alt falskt, forstilt og uredeligt næsten var en Afskyelighed, han var ligefrem og jævn i

\*) Hvis dette er rigtigt, er Gaarden Matr. Nr. 4 hans og ikke Hustruens Fødehjem.

Omgang, godmodig og velvillig, færdig og redbon til at hjælpe; men ligesom han gerne vilde tjene andre og staa dem bi, naar og hvor han formaede det, saaledes var han ogsaa en kærlig og omhyggelig Ægteemand, han vandrede i trofast Kjærlighed ved sin Hustrus Side, delte Livets Glæder og bar dets Sorger med hende, han var en sand Fader, Opdrager og Forsørger for sine Børn, han tilsidesatte ikke den strenge gavnlige Tugt, hvor det behøvedes, hvorfor ogsaa Børnene vilde takke ham i hans Grav. — Ja, de vilde med taknemlige Hjerter mindes ham endnu længe efter, at hans Ben ere hensmuldrede til Støv. Hans Hjærte hang jo ved dem med Kærlighed, og han vilde gerne opofre alt for dem, men han skulde ikke leve og se dem alle opdragne før hans Død, nej, den Alvise vilde det anderledes. Han blev nemlig hjemsøgt af en haard Sygdom, der omsider gjorde Ende paa hans Liv hernede og udløste ham af denne Verdens Kummer og Nød og saaledes forberedte ham til en evig salig Hvile, der hvor rene Aander have hjemme. Hans heftige, legemlige Smerter vakte Følelser som disse:

„Inderlig mig nu længes efter min Hvilestund,  
fordi mit Hjerte og banker af Smerte kun;  
min Sjæl vil trøstig og rolig betræde den mørke Vej  
til Himmeriges Bolig, kom Jesus tøv dog ej.“

Thi det var en haard Strid, han havde at stride, det var haarde Lidelser, der nok kunde vække en inderlig, en næsten utaalmodig Længsel efter Befrielse fra det nærværende, Længsel efter den Hvile, som Herren har beredt sine.

Men lader os takke Gud, fordi den henfarne ikke alene haabede paa denne Hvile, men ogsaa søgte den hos ham, som alene formaar at give den.

. At han som en bodfærdig Synder søgte hen til ham, som alene har Magt til at forlade Synder paa Jorden og ønskede at arve Lod og Del i Himmeriges Rige. — Nu har han vundet og grebet det kostbare Klenodie, hvorefter han higede, den forløste Sjæl har nu sunget sin Afskedssang, der lød saaledes:

„Nu Gudskelov at Stunden  
er født og blid oprunden,  
jeg gaar til Paradis.“

Ej Hustru, Børn maa klage  
men til min Grav ledsage  
mig hen med Lov og Pris.“

Ja, lover og takker Herren og priser ham, fordi han har borttaget denne lidende Mands heftige Smerter og kaldt ham hjem til sig, hvor der er godt at være. — Nu, I Sønner og Døtre, Eders Faders Gerning her paa Jorden er endt. Lad ham nu i Jesu Navn hvile fra sit Arbejde, men I vilde sikkert vise Eder som værdige Børn af den værdige Fader, Eders Moders Forhaabning er nu bygt paa Eder, hun haaber, at I ville erstatte hende, hvad hun har tabt, og være hendes Trøst og Støtte i Alderdommens Dage. Gaar da hen og forretter Eders Værk saaledes, at I ære den hensøvede dermed, og at I en Gang efter fuldendt Dagværk maa samles med ham i salig Glæde i Lysets Egne, hvor han da vil staa paa Fredens Kyst og tilvinke eder med Kjærlighedens Hilsen og udbrude: „Se Herre! her er jeg og dem, du har givet mig!“ — Saa tager vi da Støvet hen og nedsænker det der, hvor det skal hvile i Opstandelsens Haab, indtil den Time kommer, da Basunen lyder, og Gravene sprænges, og Herren vækker dem, som slummer i disse.

Men du vor Gud, du som er de sørgendes Trøster, de forlattedes Støtte, Enkers Forsvarer og de faderløses Fader, dig befale vi dem som sørge ved denne Kiste, dig befale vi alle sørgende. Tænk paa dem og paa os alle efter din Barmhjertighed og giv os for Jesu Skyld Naade til at vandre saaledes hernede, at vi en Gang samles i Guds Rige. — Amen.“ —

Morten Jepsens Hustru Anna Niels-Datter overlevede sin Mand i 16 Aar. Hun havde den Glæde at se alle Børnene gift og i gode Stillinger, før hun døde, de var alle ugifte, da deres Fader døde. — Hun døde den 2. Februar 1866, 67 $\frac{1}{4}$  Aar gl., i Jedsted, og er begravet sammen med sin Mand paa Vilslev Kirkegaard.

I deres Ægteskab var der 8 Børn, hvoraf de 2 ældste døde som smaa.

1. *Jeppe Mortensen*, født 14. Juli 1824 i Jedsted. Død 7 Dage gammel.

2. *Niels Mortensen*, født 30. December 1825 og død 7. Juni 1828 i Jedsted.

Om disse 2 Drengbørn noterer Faderen i sin Bibel:

„1824, den 14. Juli, blev vor Søn *Jep* født, og den 20. ds. blev han bortkaldt af Gud til et bedre Liv. — Gud glæd hans Sjæl i Himmelen.“

„1825, den 30. December, er vor Søn *Niels* født til denne syndige Verden, det var en Velsignelse og en kjær Nytaarsgave, den gode Gud gav mig og min Hustru. — 1826, den 19. Februar, er benævnte Søn baaren til Kirken af Anna Olesdatter. Pigefaddere var Else Kathrine Nielsdatter fra Tange og Cecilie Hansdatter. Mandfaddere: Niels Frøsig og Peder Clausen. Ungkarlefaddere: Peder Jepsen og Ebbe Lauesen fra Tange.

NB. Jacob Karl og Hans Thomsen mødte ikke paa Grund af Sygdom. Johan Frederik udeblev af Modvillighed.“

„1828, den 7. Juni, er vor Søn *Niels* bortkaldt af Gud til et bedre Liv. Dette kjære, afdøde Barn levede her i denne Verden 2 Aar, 5 Maaneder og 8 Dage og var sine Forældre til stor Glæde og Fornøjelse, nu salig hos Gud og iblandt de Udvalgte. Der haaber vi at samles, Herren give sin Naade til denne sal. afdødes Fædre M. Jepsen og Anna Niels-Datter.

Tekstens Ord til dette kjære, nu salig afdøde Barn er taget af 2. Samuels Bog, 12. Kap. er disse Ord: „Jeg kan ikke hente det igjen, jeg farer til det, og det kommer ikke tilbage til mig.“

M. Jepsen.“

## TÆKKER-SLÆGTEN

(Tavle 2)

3. *Maren Mortensdatter*, født 27. Februar 1828 i Jedsted. Faderen har i sine Bibelnoter ved dette Barns Fødsel anført følgende:

„1828, den 27. Februar om Natten Kl. 1 Slet, er vor Datter Maren født, og den 28. dennes døbt af Hr. Pastor Næblerød. Den evig algode Gud vil vist lede hende frem paa Dydens Vej. Paa anden Paaskedag, den 7. April, er hun baaren til Kirken af Margrethe Jepsdatter. Pige-faddere var: Dorthe Marie Pedersdatter og Ingeborg Nielsdatter. — Mandfaddere: Hans Hansen, Jep Frøsig, Jens Hemme. Kjærbøl, N. P. Mikkelsen og Ungkarle: Peder Jepsen og P. Gravsén.“

Dertil følgende Vers:

„Til Arving til dit eget Rige  
 har du Gud Fader kaaret mig.  
 O, væk mig, at jeg stadig bliver  
 og følger trolig dine Bud.         -  
 Hvor kærlig har du tænkt paa mig  
 og paa min Lod i Himmerig. —  
 Gud Fader selv mig Naade give  
 at følge kun din Villie  
 og daglig mer forfremmet blive  
 i Tro og Helliggørelse.  
 Algode Gud vær evig min  
 og lad mig evig være din.“ —

Maren Mortensdatter var Morten Jepsens og Anna Nielsdatters ældste Datter og er vel nok opkaldt efter sin Farmor. — 25 Aar gammel, den 15. Oktober 1853, blev hun gift med Gaardmand *Jørgen Pedersen*, der bedst var kendt under Navnet „Jørgen Javsen“, han er født den 28. Juli 1818 i Jedsted. De ejede Gaarden Matr. Nr. 6 i Jedsted, der var beliggende lidt længere mod Øst, men i samme Linie til Gaden, som Maren Mortensdatters Føde-hjem.

De to Ægtefolk levede et jævnt og roligt Samliv med hinanden, passede deres Hjem og Virksomhed som de fleste andre i deres





Morten J. Jørgensen.



Anton Jørgensen.

Hjemby. Deres Ægteskab blev dog kun af forholdsvis kort Varighed, idet Maren døde efter 14½ Aars Ægteskab, den 26. Februar 1867, kun 39 Aar gammel. Jørgen Pedersen overlevede hende i 28 Aar. Han

døde den 28. Maj 1895, godt 76 Aar gammel.

I Ægteskabet var der 5 Børn, hvoraf 2, den ældste og den yngste, døde som smaa.

A.—1. *Maren Jørgensen*, født 5. November 1855 og død 21. Januar 1857 i Jedsted.

B.—2. *Morten Jepsen Jørgensen*, født 3. December 1857 i Jedsted. Han arvede Gaarden efter sine Forældre. Han var 2 Gange gift. 1. Gang den 31. Oktober 1885 med *Ane Knudsen*, født 29. Februar 1860 i Vilslev. Datter af Boelsmand Knud Hansen (Termansen) og Hustru *Ane* i Vilslev. Men efter 3½ Aars Ægteskab døde *Ane Knudsen* den 9. Marts 1889 (?) og efterlod sig foruden Manden en Søn *Jørgen Marius Jørgensen*, der var født 9. Oktober 1886. Dette Barn fulgte sin Moder i Graven et Par Maaneder efter hendes Død. Han døde den 23. Maj 1889 i Jedsted.

*Morten Jørgensen* giftede sig 2. Gang 1889 med *Hanne Marie Dahlmann* fra Krogager, hun er født 15. April 1867 i Hjortkær. *Marie* var en dygtig Kone i sit Hus og sin Mand en god Hustru og Medhjælper, men forholdsvis tidligt begyndte hendes Helbred ogsaa at svigte. Efter et 17aarigt Ægteskab rev Døden ogsaa hende bort fra Manden og en stor Børneflokk. Hun døde den 12. Marts 1907, ca. 40 Aar gammel.

*Morten J. Jørgensen* sad derefter Enkemand i 14 Aar. Han døde den 23. Februar 1921 i Jedsted. Han og begge hans Hustruer er begravede paa Vilslev Kirkegaard.

I 2det Ægteskab var der 7 Børn:

a.—1. *Jørgen Marius Jørgensen*, født 20. December 1890 og død 17. Marts 1894 i Jedsted.



Martha og Søren Lund.



Edith Lund.

b.—2. *Anton Jørgensen*, født 26. September 1892 i Jedsted. Gift med *Jensine Marthine Jensen*, født 6. December 1893 i Sønder Kollemorten, Øster Nykirke Sogn, Nørvang Herred, hvor hendes Forældre, *Jens Marius Jensen* og *Hustru Ane Mette*, f. *Jensen*, boede. — Anton og *Jensine* ejer *Utoft Mosegaard* ved *Grindsted*. De har 2 Børn: *Dagny Irene Solveig Jørgensen*, født 16. September 1930 og *Svend Aage Jørgensen*, født 13. April 1933, begge fødte i *Grindsted*.

c.—3 *Martha Jørgensen*, f. 8. Juli 1894 i Jedsted. — Gift 29. November 1918 med *Søren Peter Andersen Lund*, født 5. Maj 1888 i *Ingerslev* pr. *Hasselager* i *Tiset Sogn*, hvor hans Forældre, *Maren* og *Anders Iversen*, havde *Smedeforretning*. — *Lund* lod sig som ung uddanne i *Maskinsmedfaget* og har siden 1913 været *Bestyrer* af *Jedsted Mølles Andelselektricitetsværk* ved *Gredstedbro*.

I Ægteskabet er der kun 1 Barn: *Edith Lund*, født 7. Juli 1921 i *Jedsted*. Tog 1941 *Studentereksamen* fra *Tarm Gymnasium*.

d.—4. *Jørgen Dahlmann Jørgensen*, født 27. Juni 1896 i *Jedsted*. Gift 12. November 1926 med *Ane Hansine Kathrine Nielsen*, født 2. Juli 1895 i *Vilslev*, Datter af *Boelsmand Hans Nielsen* (*Eskildsen*) og *Hustru, Karen*, f. 14. August 1862. — *Kathrine*



Kathrine og Jørgen Dahlmann.



Aage Thang Jensen med Familie.

og Jørgen Dahlmann har overtaget hans Fødegaard og Slægtsgaard, Matr.-Nr. 6 i Jedsted. De har i deres Ægteskab 3 Børn: 1. *Martin Jørgensen*, født og død 13. Marts 1928. 2. *Svend Dahlmann Jørgensen*, født 2. Juni 1930, og 3. *Karen Marie Jørgensen*, født 6.

December 1935; alle født i Jedsted.

e.—5. *Kirstine Jørgensen*, født 9. September 1897 i Jedsted. Gift 30. April 1921 i Vilslev Kirke med *Aage Thang Jensen*, født 18. Januar 1901 i København. Har i flere Aar været Mejerist, men er nu (1940) ansat som Portør ved Gredstedbro Jernbanestation. De bor i Gredstedbro og har et Barn: *Mary Thang Jensen*, født 12. Juli 1921.

f.—6. *Peder Jørgensen*, født 9. Maj 1900 og død 23. Februar 1902 i Jedsted.

g.—7. *Ane Jørgensen*, født 8. Juni 1901 i Jedsted. Gift 23. Marts 1923 med *Anders Nissen Pedersen*, født 17. August 1898 i Jernved Sogn. De har Ejendom i Kærbøl, Nr. Farup Sogn. Har 2 Børn: *Ruth Marie Pedersen*, født 23. Juli 1930 og *Elly Pedersen*, født 18. April 1936 i Nr. Farup Sogn.

C.—3. *Martin Anton Jørgensen*, senere købt Efternavnet „Janniksen“, født 22. Marts 1860 i Jedsted. Gift 17. Marts 1891 med sin Kusine *Ane Janniksen*, født 18. August 1870 i Jedsted, hvor de ejede hendes Føde- og Slægtsgaard. *Ane Janniksen* døde 27. November 1921, og *Anton Janniksen* døde 4. April 1938 i Jedsted.

I Ægteskabet var der 4 Børn.



Anc og Anders Nissen Pedersen.

Om disse se under Jannikslægten, Tavle 7.

D.—4. *Maren Jørgensen*, født 20. November 1862 i Jedsted. Gift 28. April 1888 med *Laust Thomsen* i Gørding, født 11. September 1854 i Vejrup. — De ejede en mindre Landejendom i Fonager i Gørding Sogn. — Maren Thomsen havde i mange Aar et svageligt Helbred. Hun døde forholdsvis tidligt og efterlod sig ingen Børn.

Laust Thomsen blev gift 2. Gang. Han bor endnu (1940) i Gørding Sogn.

E.—5. *Jeppe Jørgensen*, født 3. Februar 1866 i Jedsted. Han var Maren og Jørgen Pedersens yngste Barn. Han døde i Barnealderen.

---

## TÆKKER-SLÆGTEN

### Tavle 3.

4. *Niels Mortensen* (Tækker), født 17. Marts 1830 i Jedsted. I sine Bibelnoter skriver Faderen ved dette Barns Fødsel følgende:

„1830, den 17. Marts om Morgenen Kl. 6 Slet, er vor Søn Niels født, og den 21. dennes baaren til Daaben i Kirken af Johanne Jepsdatter. Pigefaddere var: Dorthe Marie Sørensdatter, Ingeborg Pedersdatter og Ingeborg Hansdatter. Mandfaddere: Niels Frøsig, A. Cisen, Hillerup, H. Thomsen og P. Jepsen, T. T. . . . sen og P. Sørensen. Ungkarle: Jørgen Nielsen, Hillerup og Jørgen Mortensen Frøsig, Jedsted.“

Dertil følgende Vers:

„Børnlille, Jesum tro at blive,  
derom det gælder for enhver,  
blive I hos ham, ved Bøn da svinder  
Sorg, Nød og meget andet ondt.  
Selv naar I skal blandt døde boe,  
I har ham end, blier I ham tro,

hold Eder fast til Jesu Hjerte  
 og trykker Eder til hans Bryst,  
 han stiller kærlig Sjælens Smerte  
 opfylder den med himmelsk Lyst.  
 Som evig Tro, gør evig fro.  
 Børnlille bliver Jesum tro.“

Niels Mortensen eller Niels Tækker, som han altid kaldtes, var den ældste levende af Morten Jepsen og Anna Nielsdatters Sønner, og som saadan blev det ham, der arvede Fødegaarden i Jedsted efter Faderens Død.

Den 5. November 1855 blev han gift med Gjertrud Nielsdatter (Vejrup) i Vilslev, hvor hun var født 6. April 1837. Datter af Gaardejer Niels Sørensen (Vejrup) i Vilslev, der den Gang ejede Gaarden, Matr. Nr. 17 i Vilslev. Men denne Gaard blev solgt omkring 1850 til en Mand, der hed Johannes Kølner, hvorefter Niels Sørensen Vejrup købte en Gaard i Lille-Darum\*). I denne Gaard har Gjertrud Vejrup og Niels Tækkers Bryllup vistnok staaet. Da det blev Gjertrud Vejrup, der blev Arvtager efter sine Forældre til Gaarden i L. Darum, solgte Niels Tækker sin Fødegaard i Jedsted, der derved gik over paa fremmede Hænder. Hvorefter han blev Gaardejer i Lille-Darum Resten af sit Liv. Gaarden i Darum var en meget stor Bondegaard med et betydeligt Jordtilliggende, hvoraf dog en Del — ca. 30 Tdr. Ld. — var uopdyrket Hede, da Niels Tækker overtog den. En Del af denne Hede, der var god Jord, fik man opdyrket, mens han havde Gaarden, men han naaede dog ikke at faa Opdyrkningen fuldført. Efter hans Død blev Heden bortsolgt fra Gaarden og udgør nu — 1940 — en selvstændig Ejendom, der kaldes „Dalshøj“ og ligger Øst for Lille-Darum.

Niels Tækker var vist efter sin Tids Forhold en meget dygtig Bonde. Han var en jovial og en glad Mand, der var god til at synge, og han sang gerne, selv som gammel Mand. Uagtet at Livet havde givet ham megen Modgang og mange tunge Sorger at bære, bevarede han dog sin lyse Frejdighed gennem Aarene. Efter 23 Aars Ægteskab mistede han sin Hustru Gjertrud Niels-

\*) Et Billede af denne Gaard findes i Lærer Nielsens Bog om „Darum Sogn“ — Side 95.



Ingeborg og Niels Mortensen.



Gertrud Mortensen.

datter Vejrup. Hun døde den 9. Februar 1878 i Lille-Darum. I dette Ægteskab havde der været 13 Børn, der alle var døbte, men som paa én nær — 1 Søn — alle døde i Barnealderen.

Godt et Aarstid efter sin første Kones Død giftede Niels Mortensen Tækker sig igen. Den 2. April 1879 holdt han Bryllup med *Ingeborg Margrethe Frandsen*, født den 27. Juli 1851 i St. Darum, Sønderby, hvor hendes Forældre var Gaardmandsfolk.

Trods den store Aldersforskel, der var mellem Niels Tækker og hans Hustru, levede de dog et smukt, agtværdigt og lykkeligt Samliv med hinanden i mange Aar. Ingeborg var sin Mand en god og dygtig Kone, der holdt sit Hus og sit Hjem i en mønsterværdig Orden, og da Niels Tækker begyndte at mærke Alderen, bistod hun ham tappert ogsaa med Gaardens Pasning udadtil, saa intet blev forsømt, der var propert i Ingeborgs Hjem og det baade inden- og udendørs, som man siger; der skulde være rent og pudset alle Vegne. Malletøj og Redskaber blev daglig vasket og skuret, saa det skinnede af Renhed. Ja, selv naar Kvæget om Foraaret kom paa Græs, gik Ingeborg og hendes Piger i Gang med at gøre rent i Staldene, og saa blev der skuret og skruppet, Loft og Bæslinger samt Krybber blev vaskede, saa der duftede af Friskhed alle Vegne. Sin store Børneflokk opdrog hun med Omhu og Kærlighed, men dog paa en saa bestemt Maade, at Moderens Vilje blev deres Ledetraad overalt i Hjemmet. Niels Tækker var glad for sin Kone, men hun forstod ogsaa at omgaas ham med Omhu og Venlighed, selv da han paa sine sidste Aar blev gammel og affældig, ja, gik i Barndom og mistede sin Hukommelse, forstod hun at opofre



sig for ham, saa han aldrig kom til at føle sig tilsidesat eller tilovers.

Skønt Livet saaledes gik legende let og sikkert i dette harmoniske Hjem, og hvorfra der sjældent hørtes Klage, maatte Ingeborg og Niels Tækker dog ogsaa i deres Ægteskab døje mange store Sorger og friste mange tunge Timer. Ogsaa i dette Ægteskab kom der mange Børn, ialt 9, men over Halvdelen maatte Fader og Moder følge til en alt for tidlig Grav.

Niels Mortensen (Tækker) døde den 8. Marts 1907 — 77 Aar gammel. Ingeborg sad derefter Enke i 20 Aar.

I en Aarrække drev hun med sine Børns Hjælp selv sin Gaard. Men da de ældste af Børnene dels var døde og dels tog bort fra Hjemmet — et Par rejste til U. S. A. —, og hun selv begyndte at føle Alderen, solgte hun Gaarden, der blev udstykket i flere Ejendomme og saaledes kom paa fremmede Hænder. Derefter lod hun i 1914 opføre et Hus Nord for Darum Kirke ved Vejen, der gaar fra Store- til Lille-Darum. Her henlevede hun sine sidste Aar og nød et velfortjent Otium. Her døde hun den 4. Oktober 1927 — 76 Aar gammel.

Foruden den efterlevende Søn af 1ste Ægteskab havde Niels Tækker og Ingeborg i deres Ægteskab 9 Børn.

A. 1. *Christen Christensen Nielsen*, født 22. Juli 1865 i Lille-Darum. Han var Nr. 8 i Rækken af de 13 Børn, Niels Mortensen Tækker havde i sit Ægteskab med Gjertrud Nielsdatter Vejrup, og den eneste, der levede ud over Barnealderen. Christen Nielsen — eller Christen Tækker, som han altid kaldtes paa sin Hjemegn, lignede meget sin Fader baade i Udseende og i Sindelag. Da hans Moder og alle hans Søskende var døde, og da hans Fader giftede sig igen, tilfaldt der den 14-aarige Christen Tækker en ikke ubetydelig Arv efter sin Moder.

Han opholdt sig i nogle Aar efter sin Konfirmation i Hjemmet i Lille-Darum, men søgte saa efterhaanden mere bort derfra. Han prøvede til med Landbrug paa egen Haand, dels havde han en Gaard paa Darum Mark ved Vejen mellem Darum og Kjærgaard — „Korsvanggaard“ — i Forpagtning, dels havde han i nogle Aar en mindre Ejendom — „Kokhuset“ — ved Darum Brandgaarde i Eje. Men disse Forsøg paa selv at drive

Landbrug i saa ung en Alder gik vist ikke saa godt for ham, og han satte vistnok en Del af sin Formue overstyr ved disse Spekulationer.

I Begyndelsen af det ny Aarhundrede var Christen Tækker bosat paa Fanø, hvor han

den 13. Marts 1904 i Sønderho Kirke blev gift med *Marie Kristine Mortensen Roed* fra Holsted, hvor hun vistnok er født. — Efter at have boet paa Fanø i nogle Aar, flyttede de til Esbjerg, hvor Christen Nielsen Tækker fik Ansættelse paa Havnen ved Losning og Ladning af Englandsbaadene, en Stilling han beholdt, indtil han blev en gammel Mand. Hans Helbred var forøvrigt ikke godt, han havde en Tarmsygdом, der generede ham meget, men som han dog blev nogenlunde helbredet for, efter at han i Midten af 1920-erne havde ladet sig underkaste en meget farlig Operation paa Esbjerg Sygehus, hvor han fik et stort Stykke af en Tarm fjernet, Nogle faa Aar efter, at de var flyttet til Esbjerg, døde hans Hustru, Marie Roed — vistnok 1910 —. Christen Tækker sad da ene tilbage med 3 smaa Born, 2 Døtre og en Søn:



Marie og Christen Chr. Nielsen.

a.—1. *Gjertrud Roed Nielsen*, født 31. Maj 1906. Hun var i mange Aar i Pleje hos sin Bedstemoder Ingeborg Tækker i Darum. — Den 31. Oktober 1933 blev hun gift med Ansgar Christensen i Tistrup.

b.—2. *Kaj Morten Roed Nielsen*, født den 25. August 1908. Er ugift. 1942.

c.—3. *Elna Maria Kristine Roed Nielsen*, født 27. April 1910 i Esbjerg. Er ugift.

Christen Christensen Nielsen er nu 77 Aar gammel og har faaet gode Dage paa „De gamles Hjem“ i Esbjerg. Han er meget musikalsk og har nu god Tid til at bruge sin Violin.



Bornene i 2det Ægteskab. Ingeborg og Niels Tækkers Born.  
Ialt 9:

B.—1. *Frands Nielsen*, født 9. Maj 1880 og død 7. Januar 1882 i Lille-Darum. Ca. 2 Aar gl.

C.—2. *Martin Nielsen*, født 7. August 1881 og død i Paasken 1882 i Lille-Darum.  $\frac{3}{4}$  Aar gl.



Frederik Nielsen.



Hildur Nielsen.



Axel S. Nielsen.

D.—3. *Henning Frederik Fejlberg Nielsen*, født 13. September 1882 og død 13. April 1902, 20 Aar gl. i Lille-Darum.

E.—4. *Hildur Gudrun Nielsen*, født 11. September 1884 i Lille-Darum. Død — druknet i en Sø under et Ophold paa en Præstegaard i Nordjylland — den 29 (?) Juni 1922. 38 Aar gl. Ugift.

F.—5. *Axel Sigurd Nielsen*, født 2. Marts 1886 i Lille-Darum. Han rejste kort før sin Faders Død til Amerika, hvor han blev gift i Aaret 1926. Hans Hustrus Fornavn er „*Dorthea*“, om der er Børn i Ægteskabet vides ikke. Nu — i Aaret 1942 — skal Axel Nielsen være død. Dødsarsagen var en Fosforforgiftning, som han paadrog sig paa en Fabrik, hvor han havde Arbejde.

G.—6. *Sigrid Kirstine Nielsen*, født 7. Februar 1888 og død 7. Marts 1897, 9 Aar gl. i Lille-Darum.

H.—7. *Anna Martine Nielsen*, født 31. Oktober 1889 i Lille-Darum. Rejste 1912 til Amerika — U. S. A. — hvor hun blev gift 31. Oktober — paa sin Fødselsdag — 1916 med *Niels Fr. Nielsen* fra Norup ved Hadsund (Mariager), hvor han er født 1876. Før han rejste til U. S. A., havde han været Gaardbesty-



Niels Fr. Nielsen  
med Familie.

rer i Annas Fødegaard i Lille-Darum, saa de havde kendt hinanden her hjemmefra.

I Ægteskabet er der 3 Born:

a.—1. *Aida Ingeborg Christiane Nielsen*, født 21. Marts 1920.

b.—2. *Alice Nielsen*, født 1. August 1922, og

c.—3. *Alvin Nielsen*, født 26. Maj 1925. Alle fødte i U. S. A.

I.—8. *Frands Oskar Nielsen*, født 3. November 1891 i Lille-Darum. Gift 10. April 1919 med *Martha Thomsen*, født 1. April 1896 i Mejls ved Varde.

De ejede i flere Aar efter deres Bryllup en Gaard i Ravnso,



Martha og Frands Nielsen.

Nord for Bramminge, hvor de unge Folk maatte slide haardt for at klare Udgifterne, og hvor Frands fik gjort et dygtigt Stykke Arbejde, men denne Gaard er senere solgt, da de overtog Marthas Forældres Gaard i Mejls,

hvor de har boet og haft deres Hjem siden. — I Ægteskabet er der 5 Børn:



Frede Nielsen.



Inger Nielsen.



Gerda Nielsen.

- a.—1. *Niels Frede Nielsen*, født 31. Marts 1920 i Ravnso.  
 b.—2. *Inger Nielsen*. født 7. August 1921 i Ravnso.  
 c.—3. *Gerda Nielsen*, født 19. Februar 1924 i Ravnso.  
 d.—4. *Gunnar Nielsen*, født 30. Oktober 1930 i Mejls.  
 e.—5. *Henning Thomas Nielsen*, født 16. Oktb. 1937 i Mejls.

J.—9. *Martin Ingeman Nielsen*, født 28. April 1895 i Lille-Darum. Gift 27. Marts 1925 i Darum med *Anna Martine Pedersen* fra Døstrup i Sønderjylland, født 29. Marts 1900 i Gasse, Skærbæk Sogn, Datter af Niels Jensen Pedersen og Hustru, Anna, f. Aabling, der først boede i Gasse men flyttede senere til Døstrup.

Martin Nielsen handlede efter Genforeningen et Par Aar i Sønderjylland og har siden haft en fast Kundekreds dernede med Frøhandel og Frugt. Købte 1928 et Hus i St. Darum, men solgte dette i 1931 og byggede selv et nyt Hus med Frugtlager, hvorfra der nu drives en ret betydelig Forretning med dansk Frugt en gros med Lagerrum i Esbjerg.

I Ægteskabet er der ingen Børn.



Anna og Martin Nielsen.

## TÆKKFR-SLÆGTEN

(Table 4)

5. *Jeppe Mortensen* (Tækker), født 6. April 1832 i Jedsted. I sine Bibelnoter ved dette Barns Fødsel anfører Faderen: „1832, den 6. April, er vor Søn „Jep“ født og baaren til den hellige Daab af Karen Jepsdatter. Faddere: Kiersten Joensdatter, Villads og Johanne Joensdatter, P. Bløk(?), J. Frøsig, Fr. Sørensen, Knud Jensen, Ungkarle Jep Pedersen og Kjeld Jepsen“.

Jeppe Mortensen eller Jep Tækker, som han altid kaldtes, blev gift 4. Januar 1864 med *Dorthea Kirstine Pinborg* fra V. Vedsted, hvor hun er født 23. November 1840. De købte, da de blev gift, en Gaard



Dorthea og Jeppe Mortensen.

i Seem ved Ribe. Her boede de i samfulde 37 Aar, og her er alle deres 10 Børn fødte. Men da ingen af Børnene ønskede at overtage Gaarden, og da Jeppe Mortensen og hans Hustru „Stinne“ var ved at være gamle Folk, solgte de i Begyndelsen af det ny Aarhundrede Gaarden i Seem og flyttede til Jernved Sogn, hvor de købte en mindre Landejendom i Ulkjær ved Gredstedbro. Her boede de i flere Aar sammen med deres yngste Søn og en noget svagelig Datter. Jeppe Tækker, der i mange Aar havde et daarligt Helbred, som nedsatte hans Arbejdsdygtighed meget og medførte, at han ofte maatte være sengeliggende, blev desuagtet en gammel Mand. Hans Hustru, Kirstine — eller Stinne Tækkers, som hun gerne kaldtes — døde den 20. Februar 1910 — ca. 70 Aar gammel. Jeppe Mortensen overlevede hende i 2½ Aar, han døde den 24. Oktober 1912, over 80 Aar gammel. De døde begge i Ulkjær og er begravede paa Jernved Kirkegaard.

I Ægteskabet var der som nævnt 10 Børn:

A.—1. *Ane Mortensen*, født 20. Oktober 1864 i Seem. Blev gift 10. April 1891 i Seem Kirke med *Marius Pedersen* fra Blaks-





Ane og Marius Pedersen.

Ane Mortensen. Den lille Ejendom laa paa Østsiden af Landevejen, der gaar ud fra Varde og Nord paa lidt Syd for Blaksmark Kro. Senere tilkøbte han desuden 65 Tønder Land tildels uopdyrket Hede, der laa i Nærheden af hans Gaard ca. 300 Meter Vest for Landevejen. Dette Areal blev i Løbet af nogle Aar opdyrket og bragt i god Kultur, saa Marius Pedersen efterhaanden fik sig en saare god Gaard paa ca. 100 Tdr. Land ud af det.

Men efter godt 7 Aars Ægteskab mistede han sin Hustru, Ane Mortensen, der døde den 26. August 1898 kun 34 Aar gl.

I Ægteskabet var der 4 Børn:

a.—1. *Søren Kristian Pedersen*, født 7. Januar 1892 i Blaksmark, Varde Landsogn. Han blev gift 30. Marts 1920 i Søndernæs i Brøns Sogn med *Helene*, født Jensen, hun er født den 29. Oktober 1886 i Raahede, Hvidding Sogn, hvor hendes Forældre, Johan Jensen og Hustru, Karen, f. Lund, havde Landejendom, hendes Moder, Karen Lund, var født i Tradsborg ved Tjæreborg.

Helene var, da hun kom i Ægteskab med Søren Kr. Pedersen, Enke efter Gaardejer Niels Bondegaard i Søndernæs, der var falden i Verdenskrigen 1914—18 som tysk Soldat, og med hvem hun havde 3 Børn.



Helene og Søren Kr. Pedersen.

Ved Ægteskabet med Helene Bondegaard blev han jo Ejer af Gaarden i Søndernæs, som han overtog med sin Hustru. Gaarden er paa ca. 40 Demat Land (1 Demat 12000 □ Alen eller  $\frac{1}{2}$  Hektar, hvoraf 6



Anna Pedersen.



Niels M. Pedersen.

er Marskeng, der ligger uden for Diget ved Havet. Søren Kr. Pedersen havde gode Skolekundskaaber og havde som ung været Elev paa Vallekilde Højskole, han er i Besiddelse af gode administrative Evner. Han har saaledes i en lang Aarrække været Formand for Husmandsforeningen, hvor han har øvet en dygtig Virksomhed, ligesom han i 14 Aar har været Medlem af Brøns Sogneraad og fra Foraaret 1943 tillige Kommunkasserer.

Helene og Søren Kristian har i deres Ægteskab 2 Børn: *Anna Pedersen*, født 30. September 1920, og *Niels Marius Pedersen*, født 12. Juni 1922 i Søndernæs.

b.--2. *Jeppe Martin Pedersen*, født 17. December 1893 i Blaksmark. Jeppe var kun 5 Aar gammel, da hans Moder døde, han kom umiddelbart derefter i Huset hos sine Bedsteforældre, Stinne og Jep Tækker i Seem ved Ribe, og fulgte senere med dem til Ejendommen i Ulkjær i Jernved Sogn, hvor han nød Underhold og Opdragelse og fik sit andet Hjem i Dreng- og Ungdomsaarene.



Hansine og Jeppe M. Pedersen.

Den 19. Juli 1922 kom han i Ægteskab med *Jensine Madsen* fra Sdr. Hygum ved Rødding, hvor hun er født 10. Juni 1890, og hvor hendes Forældre, Mads Madsen og Hustru, boede. — Efter et

kort Ægteskab — kun godt 2 Aar — døde Jensine den 12. August 1924 paa Skt. Josefs Hospital i Esbjerg, ca. 1 Uge efter en Barnefødsel. Hun efterlod sig 2 Pigebørn: *Anna Pedersen*, født 27. April 1923, og *Jenny Pedersen*, født 6. August 1924.

Jeppe M. Pedersen blev gift 2. Gang den 9. Marts 1927 med *Hansine Skov* fra Søndernæs, hvor hun er født 18. April 1894. I dette Ægteskab er der ogsaa 2 Pigebørn: *Birthe Pedersen*, født 1. Marts 1928, og *Petra Pedersen*, født 3. Juli 1930. — Jeppe M. Pedersen har en mindre Landejendom i Tjæreborg Vad, Tjæreborg Sogn.



Niels K. Skov.



Jørgen Skov.



Anna Skov.

c.—3. *Birthe Marie Pedersen*, født 21. Juli 1895 i Blaksmark. Gift 18. Marts 1921 med *Niels Kristian Skov* i Kragelund, Hunderup Sogn, hvor de havde en Landejendom. Han er født den 7. Maj 1875 i Smedegaard i Bramminge Sogn. Niels Kr. Skov var en meget kendt Mand paa Egnen som Agitator for Henry Georges Jordrenteteorier. Ejendommen i Kragelund blev solgt, og der blev senere købt en anden Landejendom paa Hillerup Mark i Nr. Farup Sogn ved Landevejen mellem Ribe og Gredstedbro. Her døde Birthe efter faa Aars Ægteskab den 3. Oktober 1926.

I Ægteskabet var der 2 Børn: *Jørgen Skov*, født 12. Oktober 1922, og *Anne Skov*, født 11. Februar 1925. Sønnen Jørgen Skov tjente, da han var 15 Aar gammel, hos Axel Hansen i Kragelund, her blev han den 15. Maj 1938 ramt af et Ulykkestilfælde, idet en Snor sprang af en igangværende Roeskærer og slog en Løkke om hans ene Fod, der blev meget beskadiget, som en Følge deraf havde han et langt Ophold paa Ribe Sygehus, men Foden lod sig ikke helbrede, den maatte amputeres, og Jørg. Skov blev Invalid.

d. 4. *Theodor Kristian Pinborg Pedersen*, født 3. November 1896 i Blaksmark. Han blev som ung oplært ved Landbruget og var Vinteren 1918—19 sammen med Broderen Søren Kristian Elev paa Vallekilde Højskole. —



Meta og Theodor Pedersen.

Den 24. September 1919 blev han gift med *Meta Vind*, født 8. September 1892 i Forum ved Varde, hvor hendes Forældre, Peder Vind og Hustru, var Gaardmandsfolk. (Peder Vind er Søn af gl. Hans Vind i Høe).

Theodor og Meta har overtaget hendes Forældres Gaard i Forum. De har ingen Børn i deres Ægteskab, men har taget en Søkendeflok paa 3 Børn til sig som deres Plejebørn.

Faderen, Marius Pedersen i Blaksmark, giftede sig igen efter Ane Mortensens Død. Med sin 2. Hustru har han en Børneflok paa 7 Børn, der plus de 4 i første Ægteskab bliver 11 ialt.

I Aaret 1907 flyttede Marius Pedersen sine gamle Bygninger op paa det nyopdyrkede Areal Vest for Varde Landevej og lod her opføre nye Bygninger. — Det blev just ikke dyrt at bygge det Aar, siger Marius Pedersen; thi Opførelsen af de nye Bygninger kostede i Penge kun 6000 Kr. foruden det Arbejde og Kørsel, der blev udført af vore egne Folk paa Gaarden. De nye Bygninger blev jo endda betydelig større og anderledes tidssvarende, end de gamle havde været. Gaardens Jordtilliggende var jo, som før omtalt, blevet forøget fra 28 til nogle og halvfems Tdr. Land. I Aaret 1919 solgte Marius Pedersen Gaarden i Blaksmark til en Pris af 75.000 Kr. Han flyttede derefter til Bramminge Stationsby, hvor han købte Villa „Søblink“, her boede de i en Del Aar, og her døde hans 2. Hustru. Villaen ejede han vistnok i en 7—8 Aar, hvorefter den blev solgt, og Marius Pedersen købte derefter en Gaard i Opsneum, denne Gaard ejede han i et lignende Antal Aar, hvorpaa ogsaa denne blev solgt. Derefter flyttede han atter til Bramminge, hvor han købte en Bygning med flere Lejligheder i Hovedgaden i Byens Vesterby, og her har han boet siden



som Enkemand. Børnene kom jo efterhaanden bort fra Hjemmet, men et Par af dem blev dog i Huset hos Faderen; en Søn er Vognmand i Byen, og en Datter, der har taget Realeksamen fra Ribe Latinskole, er Assistent i en Bank i Bramminge. Marius Pedersen er i Aarens Løb blevet en økonomisk velstillet Mand, han er nu et godt Stykke oppe i Halvfjerdserne, men rask og rørig, og han benytter sin Tid til jævnlig at besøge sine hjemmefraværende Børn og holder Forbindelsen med dem vedlige. — I 1937, da han var 71 Aar gammel, besøgte han en Broder i Amerika, en Rejse, der var en betydelig Oplevelse for den aldrende Mand.

Marius Pedersen døde den 20. April 1942, blev begravet den 25. April i Bramminge.

B.—2. *Niels Pinborg Mortensen*, født den 21. December 1865 i Seem. I Efteraaret 1895 (?) holdt han Bryllup paa sin Fødegård i Seem med *Ane Kirstine Marie Jensen*, født 15. Juli 1869 i Nørvang, Lunde Sogn, hvor hendes Forældre, Jens Pedersen og Hustru Else Marie, f. Pedersen, var Gaardfolk. Jens Pedersen var tillige Vinterlærer i Frøstrup i 18 Aar, og der siges, at han nok havde mere Lyst til Lærergerningen end Landbruget.

Datteren Marie Jensen tjente i Skallebæk i Seem Sogn, da hun og Niels Pinborg Mortensen lærte hinanden at kende. Det var vistnok Meningen, at de efter Brylluppet skulde have overtaget hans Forældres Gaard i Seem, men det blev imidlertid ikke saaledes. De købte i Stedet for en mindre Gaard i Sdr. Gørding, Nabo til Niels Pinborgs Kusine, Maren fra Jedsted, der var gift med Laust Thomsen i Gørding.

I Gørding Sogn boede Marie og Niels Pinborg godt en halv



Marie og Niels P. Mortensen.

Snes Aar, og her er deres 3 Børn fødte. De boede dog ikke hele Tiden i den først købte Gaard, den havde de kun i nogle Aar, og da den blev solgt, købte de en Ejendom i Nr. Lourup — ogsaa i Gørding Sogn, men i 1906

blev ogsaa denne Ejendom solgt, hvorefter de flyttede til Maries Hjemegn og overtog Bestyrerpladsen paa Hindsig Fattiggaard i Horne Sogn. Her blev de i godt 11 Aar, indtil Marie afgik ved Døden den 4. Marts 1917 — knap 48 Aar gl. Hun blev begravet



Elma og Jens P. Mortensen.

paa Horne Kirkegaard. Efter hendes Død opgav Niels P. Mortensen Bestyrerpladsen paa Fattiggaarden, der derefter blev omdannet til et Alderdomshjem.

Niels Pinborg var derefter i nogle Aar Gaardbestyrer for et Par Enker paa Lundeegnen. Men da han blev en ældre Mand, holdt han op med dette og tog sammen med sin yngste Søn, Ejnar Mortensen, til Arnum i Sønderjylland, hvor de købte en Ejendom, som de havde i nogle Aar, men da de begge var ugifte og henvist til at leje kvindelig Hjælp til Husførelsen, fandt de, at dette blev for dyrt og besværligt, hvorfor de solgte Ejendommen igen.

Faderen rejste derefter atter tilbage til Lunde Sogn, hvor han fik Ophold hos sin ældste Søn som Aldersrentenyder. Her blev han syg og indlagt paa Varde Sygehus, hvor han døde den 31. August 1936 — 71 Aar gammel. Han blev begravet den 3. September paa Horne Kirkegaard ved Siden af sin Hustru. Niels Pinborg Mortensen var en god og omgængelig Mand, et solidt, ærligt og flittigt Menneske, men det var ligesom han ikke ret kunde slaa Rod, finde den rette Vokseplads eller Jordbund at gro i, hans Tilværelse blev derfor omskiftelig.

Marie og Niels P. Mortensen havde i Ægteskabet 3 Børn:

a.—1. *Jens Peder Mortensen*, født 19. Februar 1897 i Sdr. Gørding. Han, der bar sin Morfar Jens Pedersens Navn, kom som lille Barn — 2 Aar gl. — i Huset hos sin Morbror Peder Jensen og Hustru, Ablone Marie, f. Hansen, der havde overtaget Slægtsgaarden i Nørvang efter den gamle Jens Pedersen og Hustru. Da Peder Jensens og Ablone Maries Ægteskab var

barnløst, beholdt de den lille Søstersøn, Jens Peder Mortensen, som deres eget Barn alle deres Dage, og da han blev voksen og gift, arvede han den gamle Slægtsgaard efter dem. Jens Peder var aldrig ude at tjene blandt fremmede, da hans Plejeforældre ikke kunde afse ham, dog blev der sørget godt for ham, han fik en god Opdragelse og Uddannelse, han var saaledes Vinteren 1917—18 Elev paa Tune Landboskole ved Roskilde. Den 3. August 1924 blev han gift med *Clare Elma Poulsen*, født 10. April 1901 i Kastkær, Lunde Sogn. Hendes Forældre er Poul Jacobsen Poulsen, født 18. Februar 1871 i Frisvad Mølle, gift 28. Marts 1900 i Kastkær med Maria Karoline Nissen, født 24. Juni 1875 i Varde, men har sammen med sine Forældre boet i Kastkær siden hun var 2 Aar gammel.

Slægtsgaarden i Nørvang — „Narring“ siger man — som de unge Folk arvede, har et Jordtilliggende paa 40 Tdr. Land, hvoraf de 7 Tdr. Land er Eng. Bygningerne er gamle, men meget velholdte. Besætningen er paa 30 Kreaturer og 2 Heste. Jorderne er gode og frugtbare. Ejendomsskylden er 22.500 Kr. — Elma og Jens Peder Mortensen har gennem Aarene vist, at de forstaar Gaardens Drift og udfører den paa en dygtig og mønstergyldig Maade. — Jens P. Mortensen har Lyst til Handel med Husdyr, og han driver paa denne Maade en Del Omsætning med sin egen Besætning. Han græsser og feder hvert Aar en Del Ungkvæg og har saaledes en Del Marskbondelod i sig. Han bliver ogsaa benyttet en Del i det offentlige Liv i sit Sogn, hvor han har flere Tillidshverv, er bl. a. Sogneraadsmlem og Kommunekasserer i Lunde Sogn.

Ogsaa Elma og Jens P. Mortensens Ægteskab er barnløst, det ser næsten ud til, at dette skal være Tradition paa den gamle Slægtsgaard.

b.—2. *Jeppe Mortensen*, født 31. August 1898 i Sdr. Gørding. Gift den 10. September 1926 med *Maren Uhre Kristensen*, født 23. Maj 1904 i Vester Bjærgmose, Horne Sogn. Hun er Datter af Kristen Vilhelm Kristensen, født 18. August 1867 i Yderik, Thorstrup Sogn og Hustru Marie Thomsen Uhre. født 10. Februar 1868 i Bjærgmose. Gift 29. Maj 1894.

Efter Brylluppet overtog Maren Uhre og Jeppe Mortensen



Maren og Jeppe Mortensen.



Niels Kr. Mortensen.

hendes Fødegård i Vester Bjærgmose, medens de to gamle tog Ophold i Gaarden hos dem. Gaarden er saaledes i begge de to sidste Generationer gaaet i Arv paa Spindesiden. — De gamle Forældre lever endnu (1940) er begge raske og tager endnu Del i Arbejdet paa Gaarden.

Gaardens Jordareal er ca. 64 Tdr. Land, hvoraf 38 er beliggende umiddelbart ved Gaardens Bygninger, medens de øvrige 26 Tdr. Land er Udmark, der er nyopdyrket Jord, af dette er 7 Tdr. Land Mose-Eng. Besætningen, der hidtil har været Korthorn, bliver nu (1940) omsat til jydsk, sortbroget Malkekvæg. Den bestaar af 14 Malkekøer, 18 Stkr. Ungkvæg og den nødvendige Hestekraft til Gaardens Drift, samt Svin efter Korttildeling og en Del Fjerkræ. Ved Omsætningen tilstræbes at faa ren Besætning, d. v. s. rensset for smitsom Kalvekastning og Tuberkulose. Bygningerne er ældre, men meget velholdte og alle under haardt Tag. Ejendomsskylden er 29,900 Kr. Ejendommen er i god Drift, og der hersker Orden baade ude og inde.

Jeppe Mortensen faar det bedste Lov paa sig af sine Byesfæller, han er en dygtig Landmand, der er naaet frem til gode økonomiske Kaar, og dette til Trods for at hans Helbred ikke altid har været af det bedste.

(Jeppe Mortensen døde den 23. September 1942 — 44 Aar gl.)

Maren Uhre og Jeppe Mortensen har i deres Ægteskab 3 Sønner — og, „vi venter paa Datteren, hun skal nok komme,“ siger Jeppe:

1. *Niels Kristian Mortensen*, født 18. August 1927, paa sin Morfars 60 Aars Dag, i Horne; 2. *Vagn Uhre Mortensen* og 3. *Arne Uhre Mortensen*, Tvillinger, f. 1. September 1935 i Horne.



Ejnar Mortensen.



Maria og Hans J. Mortensen.

c.—3. *Ejnar Theodor Mortensen*, født 20. September 1900 i Gørding Sogn. Han har i sin Ungdom været meget ude at tjene paa Bøndergaarde; ligesom han har lært Tækkerhaandværket. Som før omtalt ejede han sammen med sin Fader en Landejendom i Arnum i Nordslesvig, som de dog efter faa Aars Forlob solgte igen. Men Ejner Mortensen bor fremdeles i Arnum, hvor han ernærer sig dels som Tækkemand ved at lægge Straatag paa Huse og dels som Arbejdsmand. Han udfører især en hel Del Dræningsarbejde. — Han er ugift.

C.—3. *Maren Mortensen*, født den 2. (i Kirkebogen staar 3.) Novbr. 1870 i Seem. Hun var i sine unge Aar en Tur i Amerika, men under Opholdet her paadrog hun sig et nedbrudt Helbred og et sygt Sind, hvorfor hun vendte tilbage fra U.S.A. til sine Forældre og sit Hjem. Hendes Sygdom forværredes med Aarene, hvorfor hun Resten af sin Levetid opholdt sig i Hjemmet, en kort Tid var hun dog anbragt paa en Anstalt for at søge Helbredelse eller Bedring, men det forværrede nærmest hendes Sindstilstand. Hun var i Almindelighed klog nok og kunde beskæftige sig baade med Husgerning og andet; men til andre Tider sad hun ørkesløs hen. Hun overlevede begge sine Forældre og blev efter deres Død boende hos sin yngste Broder, der havde overtaget Ejendommen efter dem i Ulkjær ved Gredstedbro.

Her døde hun den 27. September 1922, 52 Aar gammel. Hun er begravet ved Siden af sine Forældre paa Jernved Kirkegaard. Hun var ugift.

D.—4. *Hans Jørgen Mortensen*, født 22. Oktober 1877 i Seem. I sine unge Aar var han mest beskæftiget i Hjemmet, hvor han

bistod sin gamle Fader med Gaardens Drift, men i Aaret 1900 lod han sig fæste som Tjenestekarl paa en Gaard i Obbekær. — Her mødte han sin Skæbne, og her blev han hele Resten af sin Manddomstid, idet han blev forlovet og gift med Datteren, *Bodil Maria Tranberg*, de holdt Bryllup den 4. Marts 1903 i Obbekær, hvor hun er født den 14. November 1878. — Bodil Marias Forældre, der ejede Gaarden, var: Peter Thomsen Tranberg, der var født der i 1829, og her døde han 1881, kun 52 Aar gammel. Hans Hustru, Ane Hansen, var fra Harreby, Naboby til Obbekær, men Øst eller Syd for Landegrænsen efter 1864. Hun er født i Harreby i Aaret 1846 og død 1932 i Obbekær, 86 Aar gammel.

Efter Brylluppet overtog Maria og Hans Jørgen Mortensen hendes Fødegård. Gaardens Areal er ca. 90 Tdr. Land, der dog ikke alt var opdyrket, da de nygifte overtog den, en Del var Mose, der nu er kultiveret og omdannet til gode Enge. Gaarden er vurderet til Ejendomsskyld for 28,000 Kr. og har en Besætning paa 50 Kreaturer og 5 Heste, en anerkendt Besætning af Kort-hornskvæg, der er renset for Tuberkulose, og hvorfra der sælges gode Tillægs- og Avlsdyr.

Hans Jørgen og hans Hustru har været et Par dygtige Folk, der har passet deres Ejendom godt og skabt sig gode økonomiske Kaar, saa de har været i Stand til ikke blot at overlade den i god Drift værende Gaard til deres yngste Søn, men har ogsaa været i Stand til at kunne hjælpe begge de 2 ældste Sønner til hver en Gaard paa Størrelse med deres egen.

I 1938, da de aistod Gaarden, lod de opføre en smuk og rummelig Villa paa Gaardens Mark lige over for Kirken i Obbekær, hvor den stærkt befærdede Vej mellem Ribe og Gram løber lige forbi; her er Maria Tranberg og Hans Jørgen Mortensen nu flyttede ind, og her kan de nu glædes med hinanden ved at se tilbage paa en veludført Gerning og et lykkeligt Samliv gennem de mange travle Aar, de har levet sammen, mens de nu nyder deres Otium.

Hans Jørgen og Maria har kun betinget sig en uvæsentlig lille Aftægtsydelse fra Gaarden, men har sikret sig Renterne af en Kapital paa 30,000 Kr. til deres Underhold.

Bodil Maria Tranberg har en Søster, der hedder Bodil Tranberg, som er Invalid, idet hun har en vissen Arm. Denne Søster,





Maren og Peter Tranberg Mortensen.

der hele Tiden har opholdt i Hjemmet hos sin Søster og Svoger, er nu flyttet med dem ind i Villaen for fortsat at Livet sammen med dem.

I Ægteskabet er der 3 Børn — Sønner:

a.—1. *Peter Tranberg Mortensen*, født 3. Juni 1903. Gift 1929 med *Maren Kristensen*, født 6. Marts 1907, Ladegaardsmark i Ribe, hvor hendes Forældre havde en Landejendom. Maren og Peter Mortensen ejer en Gaard vestligst i Obbekær Sogn ved Landevejen. Gaarden staar ansat til Ejendomsskyld af 26,000 Kr. og har en Besætning paa ca. 50 Stkr. Kvæg.

Gaarden er købt af en Mand (Iversen?), der var lidt i Slægt med Hans Jørgen Mortensen og hans Hustru; men ogsaa denne Slægtning havde købt Gaarden, som han kun ejede i nogle faa Aar, af en anden Mand i Obbekær, der hed Hans Andreasen, dennes Kone hed Karen Vejrup, hun var fra Darum, og hun og hendes Mand var godt kendt af Tækkerslægten, da hun i flere Aar, før hun blev gift med Hans Andreasen, var Husbestyrerinde for de forældrelose Børn: Ane og Martha Janniksen paa deres Fødegård i Jedsted. Karen Vejrup lever endnu (1940) som Enke i Ribe.

Maren og Peter Tranberg Mortensen har i deres Ægteskab 4 Børn, hvoraf den ældste er død: 1. *Hans Jørgen Mortensen*, født 20. Februar 1932 og død 21. Marts 1932, 4 Uger gl., i Obbekjær; 2. *Bodil Mortensen*, f. 28. Februar 1933; 3. *Edith Mortensen*, født 1. Februar 1936 og 4. *Tage Mortensen*, født 10. April 1939, alle fødte i Obbekjær.



Maria og Ebbe Tranberg Mortensen.

b.—2. *Ebbe Tranberg Mortensen*, født 31. Juli 1905 i Obbekær. Gift 22. Marts 1930 med *Gjertrud Maria Munk*, født 30. Juni 1906 i Nørre Vissing ved Skanderborg, hvor hendes Forældre havde en Landejendom. — Forældrene er nu begge døde (1940).



Else og Aksel Tranberg Mortensen.

Ebbe og Maria har købt en Gaard i Obbekær, den ligger ved Siden af den foran omtalte Broder Peter Tranbergs Gaard og er omtrent af samme Størrelse. I Ægteskabet er der 3 Børn:

1. *Anna Munk Mortensen*, født 28. December 1930; 2. *Niels Munk Mortensen*, født 19. September 1932; og 3. *Kathrine Munk Mortensen*, født 26. Februar 1936, alle fødte i Obbekær.

c.—3. *Axel Tranberg Mortensen*, født 6. August 1908 i Obbekær. Gift 2. April 1938 med *Else Jensen* fra Fredericia, hun er født 2. April 1915 i Sejling ved Silkeborg, hvor hendes Forældre havde en Landejendom, hendes Fader, der var Landinspektør, blev senere Stadsingeniør i Fredericia. Hendes Moder er Datter af Højskolelærer Rasmus Vind i Esbjerg. Rasmus Vind var som Barn hjemmehørende i Obbekær, hvor han er født, og hvor han nedstammer fra en meget kendt Gaardmandsslægt.

Else og Axel Mortensen ejer nu hans Fødegaard i Obbekær, som de overtog i 1938 efter hans Forældre.

De har 2 Børn: *Inga Mortensen*, født 7. Februar 1939, og *Gerda Mortensen* født 10. Maj 1940 i Obbekær.

E.—5. *Laura Georgine Mortensen*, født 15. April 1881 i Seem. Gift 26. Oktober 1906 med *Nikolaj Beck*, født 12. Oktober 1872 i Nr. Skærbæk i Sønderjylland. Han deltog som tysk Soldat i Verdenskrigen 1914—18. Han blev ikke saaret, men mistede sit Helbred under Krigens Strabadser, saa han aldrig var rigtig rask siden. Han døde den 5. April 1926 i Skærbæk, 54 Aar gammel.

Siden har Laura Beck siddet hen som Enke paa Mandens Føde-





Laura og Nikolaj Beck.

gaard i Skærbæk, som de overtog ved deres Bryllup efter hans Forældre. Disse Andreas Beck, født 10. Januar 1835 og død 16. Januar 1911, 76 Aar gl., og Hustru, Maren, f. Pedersen, hun var død før 1900.

Gaarden var paa ca. 50 ha. Land, da de overtog den, men dels paa Grund af Nikolaj Becks svækkede Helbred og dels paa Grund af de haarde Krisetider, der fulgte efter Krigen, gik det meget tilbage for Nikolaj Beck og Laura. Efter hans Død saa hun sig nødsaget til at sælge ca. Halvdelen af Gaardens Jorder for at kunne klare sine Forpligtelser. Hun blev derved i Stand til at kunne bevare Hjemmet for sig og sin store Borneflokk, og det er gaaet nogenlunde heldigt for dem siden.

I Ægteskabet var der 9. Born:

a.—1. *Andreas Beck*, født 27. September 1907 i Skærbæk og død 3 Dage gammel

b.—2. *Andreas Beck*, født 23. Oktober 1908 i Skærbæk. Gift 12. Maj 1935 i Skærbæk Kirke med *Kirstine Lautrup*, født 8. Maj 1910 i Døstrup. Datter af Hans Lautrup og Hustru, Johanne, født Mikkelsen fra Højbjerg (Hybjerg) ved Mjolden.

Andreas Beck og hans Hustru bistaar Moderen med Gaardens Drift, og de bor hjemme hos hende i Gaarden. — Ingen Born. Andreas Beck er forøvrigt eneste Søn, alle de øvrige Børn er Døtre.



Kirstine og Andreas Beck.



Dorthea K. Beck.



Maren og Ludvig Damgaard.



Agnes Beck.



c.—3. *Dorthea Kirstine Beck*, født 18. Februar 1910 i Skærbæk og død der i Maj Maaned 1910.

d.—4. *Dorthea Kirstine Beck*, født 30. Maj 1911 i Skærbæk, er (1940) Husassistent paa Aandssvageanstalten i Ribe.

e.—5. *Maren* eller *Maje Beck*, født 12. Juli 1912 i Skærbæk, har Studentereksamen og er nu (1940) Bogholder paa Skærbæk Bank. Gift 25. Juli 1943 med *Ludvig Damgaard*, Ullerup ved Skærbæk.

f.—6. *Kirstine Beck*, født 18. September 1913 i Skærbæk og død der 6. Juli 1929.

g.—7. *Agnes Beck*, født 3. April 1915 i Skærbæk. Hun er nu (1940) Husassistent paa Alderdomshjemmet i Ribe.



Ane Marie Beck.



Thyra Beck.

h.—8. *Ane Maria Beck*, født 16. Februar 1918 i Skærbæk.

i.—9. *Thyra Beck*, 6. December 1920 i Skærbæk.

F.—6. *Christian Mathias Mortensen*, født 10. September 1883 i Seem. Han er Stinne og Jep Tækkers yngste Barn, og som saadan er han den af Sønerne, der mest har bistaet Faderen, da han blev gammel og svag, baade i de sidste Aar paa Gaarden i Seem

og senere paa Boelstedet i Ulkjær. Ved deres Død overtog han denne Ejendom efter dem og beholdt sin svagelige Søster, Maren, hos sig, saalænge hun levede. Hun prøvede paa at udfylde Pladsen som Husbestyrerinde hos ham, men det gik kun en Tid, saa maatte hun opgive Husmoderstillingen, og der maatte fæstes en anden.

Ogsaa Christian Tækker — som han altid kaldtes — blev syg, han blev angrebet af en Øjensygdom, der blev værre med Aarene, saa han flere Aar før sin Død blev ganske blind.

Som Husbestyrerinde blev fæstet en ældre Gaardmandsdatter fra Jedsted, Kirstine Kathrine Hansen; hun kunde omgaas de to svagelige Søskende og blev hos dem i flere Aar.

Søsteren, Maren Tækker (Mortensen) døde som før omtalt i Efteraaret 1922. I Foraaret, 7. April 1925, giftede Christian Tækker sig med sin trofaste Husbestyrerinde, *Kirstine Kathrine Hansen*, der var født 10. August 1874 i Jedsted, Vilslev Sogn, Datter af Gaardejer Ib Hansen og Hustru, Maren, f. Møller, i Jedsted.

Da Christian Tækker blev gift, var han omtrent helt blind, og det varede ikke længe, før han maatte ledsages overalt, hvor han skulde færdes. Ejendommens Drift saavel som Husets Pasning maatte Kirstine næsten helt og holdent tage sig af, da det blev for dyrt at leje mandlig Medhjælp dertil, og det hele oversteg snart hendes Kræfter, hun var jo ikke nogen ung Kvinde længere. De nygifte besluttede da at sælge Ejendommen, hvilket skete — vistnok 1927. Derefter købte de et nyt lille Hus i Gredstedbro, hvor de flyttede ind vistnok i Foraaret 1928. Her paa Aaret blev Christian meget syg og maatte lade sig indlægge paa Sygehuset i Ribe, hvor han afgik ved Døden den 10. December 1928, 45 Aar gl. Han er ligesom sin Søster og sine Forældre begravet paa Jernved Kirkegaard.

Enken, Kirstine Mortensen, bor fremdeles i Huset i Gredstedbro. — Ingen Børn.

Foruden de foran omtalte 6 Børn havde Stinne og Jep Tækker yderligere 4 Børn, der var døde i Barnealderen og den tidligste Ungdomsalder.

G.—7. *Martin Mortensen*, født mellem 1866 og 1870 og dod som lille Barn i Seem.

H.—8. *Martin Mortensen*, født mellem 1870 og 1877 og død 14 Aar gl., ukonfirmeret, i Seem.

I.—9. *Marie Mortensen*, ogsaa født mellem 1870 og 1877. Død 16 Aar gammel i Seem.

J.—10. *Laura Mortensen*, ogsaa hun er født i Aarene mellem 1870 og 1877 i Seem, men døde i spæd Barnealder.

Af Hensyn til Overskueligheden er de længstlevende af Børnene opførte først paa Stamtavlen — og de 4, der døde i Barnealderen, opført for sig til sidst, derved er Aldersrækkefølgen blevet brudt. Dette har dog næppe stort at betyde, men for Fuldstændighedens Skyld anføres den rigtige Rækkefølge her:

1. Ane Mortensen, f. 20. Okt. 1864, død 26. Aug. 1898 i Blaksmark.

2. Niels Pinborg Mortensen, f. 21. Dec. 1865, død 31. Aug. 1936 i Horne.

3. Martin Mortensen, født og død spæd i Seem.

4. Maren Mortensen, f. 3. Nov. 1870, død 27. Sept. 1922 i Jernved.

5. Martin Mortensen, f. ? Død 14 Aar gl. i Seem.

6. Maria Mortensen, f. ? Død 16 Aar gl. i Seem.

7. Laura Mortensen, f. ? Død helt lille i Seem.

8. Hans Jørgen Mortensen, f. 22. Okt. 1877 i Seem.

9. Laura Georgine Mortensen, f. 15. April 1881 i Seem.

10. Christian Mathias Mortensen, f. 10. Sept. 1883, død 10. Dec. 1928 i Jernved S.

## TÆKKER-SLÆGTEN

(Tavle 5)

6. *Jørgen Mortensen* (Tækker), født 31. Jan. 1834 i Jedsted. Ved Barnets Fødsel har Faderen anført i sin Bibel følgende:

„1834, den 31. Januar, er vor Søn Jørgen født, og den 23. Martius døbt og kristnet i Kirken. P. Jepsens Kone bar ham. Faddere var: Claus Hjerrild, N. Qust, Hylleborg Therkildsen, Stinne Mortensen fra Tjæreborg, Johanne Pedersdatter, Skolelærer Bramming, Jens Mortensen Renlev og Peder Hansen.“

Jørgen Tækker, som han altid kaldtes, var vistnok noget af en smart Mand, men desuagtet er han dog den af Søkendeflokken, vi har de færreste Efterretninger om. Han opholdt sig en Del Aar i Ribe, hvor han bl. a. i nogle Aar var Vært i Industriforeningens Lokaler i Grønnegade.

Her blev han gift den 6. Oktober 1865 med Pigen *Sophie Karoline Christiansen*, født 7. Februar 1844 i Døstrup i Sønderjylland. Før Ægteskabet opholdt hun sig hos Værtshusholder Claus Peter Thomsen i Ribe. Hun var vistnok en Slægtning af Skomager Berg i Ribe, i hvis Hjem hun antagelig har været opdraget eller haft Tilhold, da hendes Kendingsnavn som Pige altid var „Line Berg“. Hun skal have været en ualmindelig smuk Pige.

Efter at de havde bestyret Industriforeningens Gæstgiveri i en halv Snes Aar, rejste de til Amerika sammen med deres 2 Børn, og siden har Forbindelsen med Slægten herhjemme været meget sparsom, et enkelt Brev kom der i de første Aar, men Brevvekslingen hørte efterhaanden helt op. Det var gaet stærkt tilbage for dem økonomisk, baade i Ribe og i hvert Fald i Begyndelsen ogsaa i Amerika.

Før Afrejsen var der i Ægteskabet 4 Børn, der alle var fødte i Ribe, men af disse er de 2 yngste døde i Ribe før Afrejsen til Amerika.

A.—1. *Ane Mortensen*, født 25. Januar 1866 i Ribe Domsogn: „Gaardmand Thomas Lauridsens Kone, „Maren“, bar Barnet“, og Faddere var: „Pigen Cathrine Christiansen af Ribe, Gaardmand Niels Mortensen, Darum, og Ungkarl Christian Frandsen, Ribe,“ oplyser Sognets Kirkebog. Ane Mortensen rejste som

Barn med sine Forældre til Amerika, hvor hun senere blev gift. Hun og hendes Mand skal have været meget rige Folk.

B.—2. *Martin Jepsen Mortensen*, født 7. September 1869. — Kirkebogen i Ribe Domsogn anfører angaaende Daaben: „Søn af Værtshusholder Jørgen Mortensen og Hustru Sofie Karoline Christiansen, 25 Aar gl. Faddere: Gaardejer Christen Janniksens Hustru „Margrethe“ af Jedsted, Vognmand Graves Frandsens Hustru „Ingeborg“, Skomagermester Niels Christian Berg af Ribe og Ungkarl Peder Jørgensen af Jedsted.“

Ogsaa Martin J. Mortensen rejste sammen med sine Forældre til Amerika, hvor han senere blev „Cowboy“, d. v. s. Hyrde.

C.—3. *Christian Madsen Mortensen*, født 13. Februar 1871 og død 16. Maj 1871 i Ribe. Dødsarsag: Tæring.

D.—4. *Christian Madsen Mortensen*, født 14. Marts 1872 og død 13. April 187? i Ribe. Dødsarsag: Tarmbetændelse.

Begge de to sidste Drengebørn, der døde, fik Navnet Christian Madsen, og da Moderens Efternavn er Christiansen, kan man temmelig sikkert gaa ud fra, at det er Morfaderens Navn, Drengene har været døbt med. Se Tækker-Slægten's Tavle VI.

## TÆKKER-SLÆGTEN

(Tavle 6)

7. *Maren Mortensdatter* jun., født 19. Juni 1836 i Jedsted. Om dette Barns Fødsel og Daab gør Faderen følgende Bibelnote:

„1836, den 19. Juni, er vor Datter „Maren den yngre“ født til denne Verden, og den 31. Juli baaren til Kirken af Anna Margrethe Graus-Datter. Mandfaddere var: Jep Frøsig, Jens M. Renlev, N. C. Bramming og Michel Ibsen. Ungkarle: Karl Therkildsen, Morten Sørensen Frøsig og Junker (Toldkarl). Pigefaddere: Abelone Niels-Datter, Trine Jørgens-Datter, Inger Marie Jens-Datter, Spanghuse, og Løjtnant Schnips-Datter sammesteds.“ — (NB. Inger Marie Jens-Datter var Datter af Kromanden i Vilslev Spange, hun blev gift med Peder Junker, der var Toldkarl i Spangen, senere Gaardmand i Vilslev. Løjtnant Schnip var ogsaa ansat ved Toldvæsenet. Han er tidligere omtalt i Slægtsbogen, bl. a. under Aschou-Slægten.) — Endvidere har Faderen Morten Jepsen i Bibelen vedføjet følgende Vers:

„O, Børn! vi har det Ord af Jesu egen Mund:  
 I vide hverken Time eller Stund,  
 naar eders Gud og Herre kommer  
 som levendes og dødes Dommer.  
 I ere døde, før I det vil tro.  
 Gjør Regnskab! Vil det da til eder hedde,  
 derfor I maa ret flittigt vaage, bede,  
 saalænge I iblandt os bo.  
 Vær tro i alt det, du skal vare paa.  
 Vil du, mit Barn, tilsidst for Gud bestaa.“

Maren Mortens-Datter eller Maren Tækkers, som hun kaldtes som ung Pige, skal have været en meget smuk Pige, der let kunde fordreje Hovedet eller Hjertet paa en ung Mand. — En gammel Mand, der havde kendt hende, mens hun var ung, har fortalt følgende: „Den 26. Maj 1857 skulde (din Far) Niels Lauridsen, Vilslev, Søren Darum, Jedsted, og Kristian Frøsig rejse til København for at aftjene deres Værnepligt som Kasteljægere. De var tidlig paa Morgenstunden forsamlede i Jedsted Kro, hvorfra Kromanden skulde køre dem til Snoghøj ved Lillebælt. — Ved

denne Lejlighed var Maren Tækker i Kroen for at tage Afsked med de vordende Rekrutter, og det blev da klart, at hun var eller var ved at blive Kæreste med Kristian Frøsig; da Vognen var kørt, fandt man Maren staaende grædende i et Hjørne i Krogaarden.“

Denne Kr. Frøsig har, som det fremgaar af Navnet, vel nok været beslægtet med Maren paa hendes Moders Side. — Dette formodede Kærlighedsforhold førte imidlertid ikke til Ægteskab.

1860 rejste Maren Tækker til Vester Vedsted, hvor hun havde paataget sig en Husbestyrerindeplads hos 2 Brødre, som havde en Gaard i Fællesskab, og som begge var ugifte.

Følgen af dette Samvirke blev, at begge Brødrene forelskede sig heftigt i den smukke Husbestyrerinde, og det endte med, at Maren gav den yngste af Brødrene sin Haand og sit Hjerte. Brylluppet blev bestemt til at skulde holdes en Dag i Maj Maaned 1861. — 8 Dage før Brylluppet skulde efter Sædvane den ældre Broder — i dette Tilfælde den forsmaaede Bejler — ud som Bedemand at indbyde Gæster til Marens og Broderens Bryllup, men i Stedet for at besøge det betroede Hverv, gik han ud i Laden og hængte sig. Han havde ikke kunnet bære sin Skuffelse og sin tunge Kærestesorg. — Selve Hængningsforsøget mislykkedes dog for saa vidt, at hans Forehavende blev opdaget, før han var rigtig død, men han var bleven syg af Voldshandlingen mod sig selv, og han døde Dagen efter i sin Seng.

Om denne Katastrofe beretter V. Vedsted Sogns Kirkebog følgende:

„Jens Hansen, død den 17. Maj 1861, 46 Aar gammel, Søn af Hans Jørgensen i V. Vedsted — bemeldte Jens Hansen forsøgte at aflive sig ved Hængning, men blev antruffen, før Doden indtraf; dog døde han Dagen efter og blev ifølge Amtets Resolution af 21. ds. begravet i Stilhed med Jordpaakastelse, men uden Sang og Klokkeringning.“

Maren og hendes Kæreste Søren Janniksen Hansen blev alligevel ægteviet faa Dage efter den ulykkelige Broders Begravelse. — Derom beretter Kirkebogen saaledes:

„1861, den 26. Maj, ægteviet *Søren Janniksen Hansen*, Ungkarl, Gaardmand i Vester Vedsted, 39 $\frac{3}{4}$  Aar gl. med Pigen Maren Mortens Datter fra Jedsted.“



Søren Janniksen Hansen er født i Vester Vedsted den 25. Maj 1822. Han er Søn af Hans Jørgensen og Hustru Birgitte af V. Vedsted.

Ægteskabet skulde ikke blive af lang Varighed, thi allerede Aaret efter, den 29. Marts 1862, efter kun 10 Maaneders Ægteskab, døde Søren Janniksen Hansen, 41 Aar gammel. En god Maanedstid efter, den 5. Maj 1862, fødte Maren en Søn, der fik sin Faders fulde Navn. —

Forholdene havde skiftet og udviklet sig hurtigt paa Gaarden i V. Vedsted i den korte Tid, Maren havde været der, vel godt 1½ Aar. Nu sad hun som ung Enke ene tilbage med sin lille Søn paa en fremmed Gaard i et fremmed Sogn mellem fremmede Folk. Det var lige til den travle Foraarstid, at hendes Mand var død. Sæden skulde lægges, og meget mere forestod, saa Maren var noget vanskeligt stillet; det blev nødvendigt at se sig om efter en Medhjælp til Gaardens Pasning.

En saadan fandt hun i en Gaardmandssøn Thomas Lauridsen\*) fra Vilslev.

Denne var forøvrigt den Gang forlovet med en ung Pige fra Genbogaarden til Maren Tækkers Fødegård i Jedsted, Kristiane Renlev hed hun, saa Maren og Thomas har sandsynligvis kendt hinanden før gennem dette Forlovelsesforhold.

Omtrent 1½ Aar efter, den 24. Oktober 1863, giftede Maren og Thomas Lauridsen sig i Vester Vedsted.

*Thomas Lauridsen* var født den 13. Januar 1831 i Vilslev og var Søn af Gaardmand Laust Thomsen og Hustru Kathrine, f. Sørensdatter, i Vilslev.

Dette Giftermaal havde jo haft et Brud med Thomas Lauridsens tidligere Kæreste Kristiane Renlev, til Følge, og denne tog sig Bruddet saa nær, at hun var ved at gaa fra Vid og Sans derover. — Men dog, ja Kærestesorg kan gaa over, selv om den er heftig. — Kristiane Renlev giftede sig et Par Aar efter, den 4. November 1865,\*\*) med den føromtalte Skolelærer Thomas Hansen

\*) Min Faders Broder. — Forf.

\*\*\*) Kristiane Renlev og Thomas Hansen samt mine Forældre, Sidsel Jensen og Niels Lauridsen, blev ægteviede samtidig i Vilslev den 4. November 1865. — (Forf. J. M. L.)

i Jedsted, der havde holdt den ved Marens Fader, Morten Jepsens Jordefærd foran citerede bombastiske Ligtale.

Thomas Hansen og Kristiane Renlev sad i ca. 30 Aar i Embedet som Lærerfolk i Surhave Skole i Brørup Sogn. I 1890'erne blev de afløste af et Par andre unge Lærerfolk fra Vilslev Sogn, nemlig af Lærer Andreas Brøns fra Vilslev, gift med Karen Brun fra Jedsted Mark ved Ribe Landevej\*).

I de her i kortest mulig Form skildrede Forhold og Begivenheder under Overgangen fra Ungdomstiden til Manddomstiden for en hel Del unge Menneskers Vedkommende, findes de virkelige Tildragelser at være helt paa Højde med, hvad selv den mest livlige Romanforfatters Fantasi har kunnet præstere i disse Tider; tilmed er disse Begivenheder foregaaet i og omkring det bevægede Krigsaaar 1864, da mange af Danmarks unge Sønner forblødte paa Slagmarkerne, medens vort lille Fædreland blev fravristet hele det gamle danske Sønderjylland og dets Folk af to Stormagter, medens det blev svigtet og prisgivet af en tredie Stormagt, der havde forlokket os til at erklære Krigen.

Maren og Thomas Lauridsen forblev ikke mange Aar i V. Vedsted. — I Aaret 1862, da Thomas tog Plads som Gaardbestyrer i V. Vedsted, døde hans Fader ret pludselig af et apoplektisk Tilfælde, og da det forud var bestemt, at Thomas L. skulde dele Gaarden efter sin Fader med 2 af sine Brødre samt lade nye Bygninger opføre Vest for Vilslev By til den Del af Gaardens Jorder, som han skulde overtage, havde det jo ligget ret nær at sælge Gaarden i V. Vedsted, men Maren og Thomas var jo som omtalt hverken gift eller forlovet med hinanden den Gang, derfor blev Byggeriet foreløbig udsat.

Da de senere blev gift, har de vel fundet det klogere at beholde Gaarden i V. Vedsted end at lave store Bekostninger paa nyt Byggeri i Vilslev. — Thomas L. lod i hvert Fald sine Jorder fra Fødegaarden i Vilslev udstykke og bortsolgte en Del af Parcelerne.

Maren og Thomas L. maa alligevel ikke have befundet sig helt vel i V. Vedsted; de blev ikke rigtig hjemme der, og da der i Slutningen af Aaret 1864 bød sig en Lejlighed, hvor de kunde

\*) Om dem — se under Næsbjergslægten, hvor deres Virksomhed og Liv er udførligt omtalt. — (Forf.)



Thomas Lauridsen og Rusk Bom Pedersen  
med Hustruer.

sælge Gaarden til Kommunen til Fattiggaard, afhændede de den.

Derefter købte de Nabo-  
gaarden til Thomas Lau-  
ridsens Fødegaard i Vils-  
lev — Matr. Nr. 17 i Vils-  
lev, — der just var til Salg,  
og ind under denne Gaard  
lagde Thomas L. de Par-  
celler fra sin egen Føde-  
gaard, der ikke var blevet  
solgt, mens han var i V.  
Vedsted.

Gaarden i Vilslev var en  
god Gaard med gode Eng-  
skifter. Her boede Maren  
og Thomas Lauridsen i 13–14 Aar til omkring 1877–78. Ved den Tid kom der en stor Del Sønderjyder til Danmark, det var dansksindede Folk, der ikke ønskede at blive tyske Statsborgere, og som havde Sønner, der nu skulde optages i den tyske Hær, efter at Sønderjylland i 1864 var blevet indlemmet i det tyske Rige. — Disse Udvandrere var for Størstedelen Bønder, og da Levevilkaarene var gode for Landbrugerne i Sønderjylland den Gang, kunde de afhænde deres Ejendomme der til store Priser. Det var der mange, der benyttede sig af. Nord for Grænsen i Jylland var Tiderne for Landbruget daarligere, det var i den Tid, da Bønderne i Danmark endnu ikke havde faaet begyndt med Mejeribruget, men lige forinden Overgangen dertil. Det var trange Tider i disse Aar, Bønderne havde ikke meget, der kunde gøres i Penge, men man forsynede sig selv baade med Mad og Klæder. Fornødenhederne var ikke særlig store; man levede tarveligt men sundt og godt af sine egne Produkter og kunde godt være pæn i hjemmelavet Vadmelstøj og Træsko. — Ejendomspriserne var smaa, og det benyttede Sønderjyderne sig af.

Mange af dem slog sig ned i Egnen Nord for Grænsen, det førte til, at Ejendomspriserne ogsaa kom i Stigning der. Der kom ogsaa „Liebhavere“ til Maren og Thomas Lauridsens Gaard i

Vilslev, og da de saa Lejlighed til at kunne gøre en fordelagtig Handel, solgte de Gaarden. Køberen hed Hans Nissen Hansen, han var fra Emmerlev ved Højer i Sønderjylland, og Prisen paa Gaarden laa omkring 50.000 Kr., hvilket nærmest blev ca. 1000 Kr. pr. Td. Ld., hvad der blev anset for en meget høj Pris den Gang.

Snart derefter købte Maren og Thomas L. en endnu større Gaard i Lille Darum, hvor Broderen og Svogeren Niels Tækker jo havde boet i mange Aar. Gaarden havde Matr. Nr. 6 i Lille Darum; dens forrige Ejer hed Kristian Pedersen. Gaardens Areal var ca. 70—80 Tdr. Land, hvoraf dog en Trediedel var Hede. Prisen for den var vistnok 30,000 Kr. Denne Gaard blev nu Familiens Hjem og Virkeplads i en Snes Aar, indtil den i 1897 blev delt mellem 2 af Sønnerne, og en ny Bygning opført paa den østre Halvdel af Gaardens Jorder.

Et Aarstid derefter flyttede de to gamle paa Aftægt i en Lejlighed, de havde ladet indrette i den gamle Gaards Stuehus, hvor de nød deres Otium med hinanden i mange Aar.

Maren og Thomas Lauridsen levede et langt og et lykkeligt Samliv med hinanden og med deres Børn, og til trods for den megen Omflytten mellem de forskellige Ejendomme, de havde haft, skabte de dog et godt Hjem for den store Børneflok, der voksede op omkring dem. De var efterhaanden blevet ret velstillede Folk, hvortil Omsætningen med Ejendommene vel nok havde bidraget en Del, og de var i Stand til at hjælpe Børnene i Gang med en god Start, da de skulde til at begynde for sig selv hver paa sin Vis.

Det er forøvrigt mærkeligt nok, og det gentager sig jævnligt, at naar Familienmedlemmerne bliver revet løs fra Hjemstavn og fra de gamle Slægtsgaarde, da er det, ligesom de bliver rodlose og ikke kan finde blivende Sted, men maa flytte omkring. Dette gælder ogsaa for Maren og Thomas L.; de var begge fra gamle Slægtsgaarde og havde begge Rod i gamle, stærke Bondefamilier, der gennem Aarhundreder havde været Traditionen tro og holdt de gamle Slægtsstavn i Hævd og Ære.

Thomas og Maren levede sammen paa Aftægten i 12 Aar; de var omtrent hele Tiden raske og rørige, men Døden melder sig jo en Gang, og det gjorde den ogsaa for de to gamle her, da de var nået frem til 80 Aars Alderen.

Thomas Lauridsen døde den 13. Juli 1910, og Maren Mortensdatter, der overlevede sin Mand i 6 Aar, døde den 19. Juli 1916 i Lille Darum. De er begge begravede paa Darum Kirkegaard.

Foruden Sønnen, Maren havde i sit første Ægteskab med Søren Janniksen Hansen i V. Vedsted, havde hun og Thomas Lauridsen i deres Ægteskab 7 Børn, altsaa havde Maren, f. Mortensdatter, 8 Børn ialt.

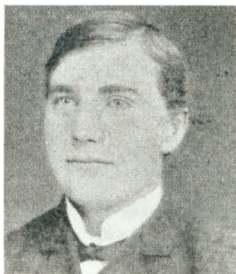
(Om Maren og Thomas Lauridsens 7 Børn er der givet omfattende Oplysninger i min Bog om „Næsbjergslægten“, hvorfra Thomas Lauridsen nedstammer.

Nærværende Afhandling angaar min første Hustru Martha Maria Janniksens Slægt. Hendes Moder Margrethe Janniksen, f. Mortensdatter, var Maren Lauridsen, f. Mortensdatters, yngste Søster. Og da Marens, f. Mortensdatter, Mand Thomas Lauridsen var min Faders — Niels Lauridsens — Broder, var min første Hustru og jeg saaledes dobbeltbeslægtede med Maren og Thomas Lauridsen, der saaledes var baade vor Morbror og Moster og Farbror og Faster. — J. M. L.)

Udførlige Beretninger om Maren og Thomas Lauridsens Efterkommere findes altsaa i Bogen om „Næsbjergslægten“, min Faders Slægtninge. — Det er derfor et Uddrag deraf og tildels Gentagelser, der vil blive givet i det efterfølgende om Maren og Thomas Lauridsens Børn og Børnebørn.

Se Tækker-Slægten Tavle VI.

A.—1. *Søren Janniksen Hansen*, født 5. Maj 1862 i V. Vedsted. Han fødtes godt en Maaned efter sin Faders Død og fik dennes fulde Navn i Daaben og er altsaa Maren Mortensdatters eneste Barn i første Ægteskab.



Søren J. Hansen.

Han voksede op og blev en høj, pæn Karl, men havde vistnok et noget kantet Væsen, der gjorde, at han ikke altid var lige let at omgaas.

I en ganske ung Alder, nogle Aar efter sin

Konfirmation, rejste han til Amerika og tog Ophold i Staten Nebraska, hvor han vistnok prøvede til med forskelligt. En Tid havde han sammen med sin ældste Halvbroder Morten Lauridsen i flere Aar en Købmandsforretning med blandet Handel. Dette var før Aarhundredskiftet, og siden den Tid har Forbindelsen med Søren Janniksen vistnok været afbrudt. — Han havde den Gang ikke været gift og blev det næppe siden.

B.—2. *Morten Jepsen Lauridsen*, født 26. Juni 1864 i V. Vedsted. Ogsaa han rejste som ung til Amerika, hvor han som nævnt kom i Forbindelse med den foran omtalte Halvbroder. Morten Lauridsen forsøgte sig en Tid med Hotelvirksomhed, hvorved han vistnok tabte en Del Penge. Rejste derefter atter hjem til Danmark paa et kort Besøg, hvor han blev forlovet med et af sine Bysbørn *Ane Kathrine Thomsen*, født 21. December 1864 i Lille Darum, hvor hendes Forældre Thomas Nielsen og Hustru Karen, f. Christensen, var Gaardmandsfolk. — Efter Forlovelsen rejste Morten og hans Kæreste atter til Amerika, hvor de kort efter holdt Bryllup og købte en Farm. Her døde Ane ret pludselig i Foraaret 1889 efter at have født sit andet Barn; en heftig Barselseber gjorde Ende paa hendes Liv. — Hun efterlod sig 2 Børn, begge Døtre:



Ane Thomsen.

a.—1. Den ældste Datter *Maria Lauridsen* var født 20. November 1887 i U. S. A., og den yngste Datter,

b.—2. *Karen Lauridsen*, født 1889, levede kun et Aarstid efter Moderens Død. Hun blev begravet ved Siden af sin Moder i det fremmede Land.

Datteren Maria, der blev tilbudt Optagelse i fremmede Hjem, bl. a. hos Morten Lauridsens Faster Margrethe Friis, der boede i Nebraska, beholdt Faderen, der nu solgte sin Farm, hos sig. — Efter Afhændelsen af Farmen startede han sammen med Halvbroderen den før omtalte Købmandshandel, som han drev i flere Aar, men omkring 1897 blev den solgt, hvorefter han og Datteren Maria, der nu var 9 Aar gammel, rejste til Danmark, hvor





Morten og Ingeborg Lauridsen.

Marie Lauridsen.

de herefter agtede at blive. Det skulde dog for Datterens Vedkommende komme til at gaa noget anderledes, end de tænkte sig. Thi Maria Lauridsen, der jo var født i Amerika og havde levet sine Barneaar der, fandt sig ikke nogensinde helt hjemme i Danmark. Da hun blev voksen, rejste hun til Amerika igen, hvor hun blev gift og bosiddende. Hun har nu flere Børn, men Efterretningerne om hende og Børnene er meget sparsomme.

Omkring ved Aarhundredskiftet begyndte Morten Lauridsen en Isenkramforretning i Bramminge, først i en lejet Butik, senere i en stor 2 Etagers Bygning — ved Hotel Kikkenborg — som han selv lod opføre. Her oparbejdede han i faa Aar en betydelig Forretning. Denne solgte han under Verdenskrigen 1914—18, hvorefter han i nogen Grad kastede sig ud i Spekulationen, dog hverken paa Børsen eller i Spil, men i Foretagsomhed og Handel. I Bramminge tog han fat paa Byggevirksomheder, lod opføre omkring ved en Snes Huse, som han enten solgte eller bortlejede. Ogsaa i Gredstedbro købte han et godt Hus, som han beboede i længere Tid omkring 1922. Her købte han ogsaa en større Byggegrund langs med Kongeaaen Vest for Jernbanen, hvorpaa han foreløbig anlagde et stort Hønseri. I Nibüll i Slesvig købte han ogsaa et stort Hus, hvori der dreves Hotelvirksomhed. Efter Krigen solgte han denne Bygning til de tyske Myndigheder, der havde Brug for den til Regeringskontorer. — Da han modtog Betalingen for dette Hus i tyske Mark, der truede med at gaa helt ud af Kurs, købte han for Pengene en større forsømt Bøndergaard i Bjerndrup mellem Tinglev og Kliplev. Denne Gaard drev han selv i nogle Aar, men ved den nye Grænsedragning mellem Danmark og Tyskland kom denne Gaard til at ligge i den

danske Del af Slesvig, hvorefter den solgtes vistnok med god Fortjeneste.

Efterhaanden fik han alle sine Ejendomme realiserede, hvorefter han paany lod opføre et Hus paa Strøget i Bramminge ved Siden af sit forrige Hus, hvori han havde sin Isenkramforretning. I det nye Hus startede han en Cigar- og Tobaksforretning, som han førte saa længe, han levede.

Han var en initiativrig og virksom Mand, dristig og dog forsigtig, hans Dispositioner var altid velovervejede, før han skred til Handling. Det saa næsten ud til, at alt, hvad han rørte ved, blev til Penge. — Havde han haft Uheld med sin Start i Amerika, saa fulgte Heldet ham i hans Foretagender herhjemme. Hans første Uheld havde lært ham Overvejelse og Forsigtighed.

Ikke længe efter at Morten Lauridsen havde begyndt sin Virksomhed i Bramminge, giftede han sig anden Gang. Den 27. November 1901 holdt han Bryllup med *Ingeborg Oline Kristine Pedersen*, født 4. Maj 1880 i Mulvad ved Bramminge, Datter af fhv. Gaardejer Mikkel Jensen Pedersen og Hustru Sofia Kathrine, f. Therkildsen, i Mulvad. — I Ingeborg og Morten Lauridsens Ægteskab fødtes der 9 Børn, hvoraf de 6 døde som smaa.

Det er ejendommeligt at lægge Mærke til, at han, trods den haarde Skæbne, der mødte ham i Amerika, dog altid beholdt sin Begejstring for det fremmede Land. Han lod alle sine Drengebørn i Daaben, foruden Kendings- og Slægtsnavnet, faa et Navn hver efter en af de nordamerikanske Præsidenter.

Morten Lauridsens Endeligt blev ret tragisk. En Septembermorgen var han kørende i Bil med en Bekendt fra Bramminge til Agerbæk for at besøge en Søn, som havde begyndt en Trikotageforretning der; paa Vejen foran sig saa de en Mand, som trak med en ung Tyr; da de naaede frem til Manden, sprang Tyren pludselig ud foran Bilen og blev dræbt, men Bilen slog en Koldbøtte ved Paakørselen, og Morten Lauridsen paadrog sig saa store Kvæstelser, at han døde omtrent med det samme. Dette skete den 26. September 1927. — Han blev begravet paa Bramminge Kirkegaard.

Efter Dødsfaldet blev Cigar- og Tobaksforretningen solgt, og hans Enke Ingeborg har siden levet et roligt Liv i et Privathus i Bramminge, hvor ogsaa Sønnerne, saalænge de var ugifte, havde





Johanne og Thomas Lincoln Lauridsen.

deres Tilhold og Hjem.  
Om de 3 efterlevende Sønner følgende:

c.—3. *Thomas Lincoln Lauridsen*, født 29. Januar 1903 i Bramminge. Han har i mange Aar været Bogholder paa Ribe Jernstøberi i Ribe. — Han blev gift 9. September 1938 i Sneum Kirke med *Johanne Christensen*, født 24. September 1901 i Esbjerg, Datter af Togfører Christensen, Esbjerg.

d.—4. *Oskar Gardfield Lauridsen*, født 2. April 1905 i Bramminge. Gift 20. August 1933 i Nr. Gjørding Kirke ved Vemb med *Petra Kirkegaard Nielsen*, født 4. Maj 1907. De har et Barn: *Henning Gardfield Lauridsen*, født 30. September 1937 i Ribe.



Petra og Oskar Garfield Lauridsen.

Oskar Lauridsen havde først Forretning i Vemb, men flyttede senere til Agerbæk, hvor han i nogle Aar havde en Trikotageforretning. Da denne imidlertid ikke gik saa godt som ønsket, blev den afhændet hvorefter Oskar L. søgte og fik en Plads paa Lageret paa Ribe, Jernstøberi, hvor han nu har været i flere Aar. Han bor i Ribe, Sønderports-gade 239.



Karen og Georg Washington Lauridsen.

e.—5. *Georg Washington Lauridsen*, født 15. December 1909 i Bramminge. Gift 30. Marts 1940 i Esbjerg med *Karen Ida Anthon Lauridsen*.

dersen, født 18. Februar 1912 i Esbjerg. Datter af Maskinpasser Christen Andersen og Hustru Kirstine Andersen i Esbjerg.

Georg Lauridsen lærte Gartneriet i Bramminge hos Gartner Hyldal; var derefter i nogle Aar Medhjælper ved et Gartneri i Esbjerg, men er nu 1940 ansat hos sin Læremester Gartner Hyldal i Bramminge som Førstemand i dennes Forretning. Bor i Bramminge. Har ingen Børn.

C.—3. *Laust Thomsen Lauridsen*, født 19. November 1865 i Vilslev. Da han var i Konfirmationsalderen — Sommeren 1879 — tjente han som Hyrdedreng hos Gaardmand Kristian Smidt i Rejsby. Her blev han under et Tordenvejr, mens han lige over Middag var paa Vej til Marken med Køerne, dræbt af Lynet tillige med 3 af disse. Det skete den 3. Oktober 1879, lige før han havde udtjent og skulde hjem at gaa til Konfirmationsforberedelse hos Præsten i Darum.

I Mindet hos Forældrene og Søskeneflokken stod Laust Thomsen altid som den bedste af dem allesammen. Han var sikkert baade en flink og en god Dreng, men det er vel altid saadan, at den, man har mistet, staar Hjertet nærmere end dem, man har og ikke savner.

D.—4. *Ane Lauridsen*, født 4. Juni 1868 i Vilslev. Gift den 27. April 1893 i Darum med *Boe Therkildsen Thomsen*, født 13. August 1864 i Lille Darum.

Efter Anmodning af Forfatteren har Sønnen Dalgas Thomsen afgivet indgaaende og veludførte Biografier af sine Forældre og sig selv, som gengives i det følgende:

„Bo Therkildsen Thomsen er den næstældste af 6 Søsken. Han blev døbt paa sin Bedstefaders Begravelsesdag og fik dennes Navn. — Mens Graven kastes, Vuggen gynger. 7 Aar gammel kom han i Skole i St. Da-



Ane og Boe Therkildsen.

rum, den første Sommer hos Lærer P. J. Nielsen, der var J. C. Laugesens Hjælpelærer. Om Vinteren hos J. P. Jensen, ogsaa kaldet „Jens Pejsten“. — Bo Therkildsen mindes fra sin Skoletid Thomassedag (21. Dec.) som en stor Festdag med megen Lysthed; man fik da gerne Kommenskringler og Mjød. Til Gengæld fik Læreren som Regel en Mark (= 33 Øre) af Børnene.

Med Lærer Niensens Komme til Darum indleddedes et helt Systemskifte i Skolen, fortæller Bo Th.; han ikke alene sang og fortalte for dem, han legede ogsaa med dem; der blev anskaffet Klatretræ, og man begyndte med Gymnastik. Bo Th. blev konfirmeret af H. F. Fejlberg i Darum.

I Aaret 1887 aftjente han sin Værnepligt ved Fæstningsartilleriet i København, han laa paa Strandgadens Kaserne i fire Maaneder, han trak sig fri for Resten af Tjenesten, der ellers varede 14 Maaneder, idet kun en Trediedel af Mandskabet laa inde til Vintertjeneste. To Aar senere var han til Afmønstring i 20 Dage.

Bo Th. gik sin Fader til Haande i mange Aar med alt forefaldende Arbejde paa den 55 Tdr. Land store Gaard; kun et Aar, vistnok 1890—91, havde han Plads som Forkarl hos Mathias Hørløck i Døstrup gamle Kro; til denne hørte et stort Landbrug med 45 Kreaturer og 6 Heste. I Markedstiden om Foraaret, naar Driverne kom med Kvægflokkene, havde man desuden mange fremmede Kreaturer og Heste — især til det store Klostermarked. Kroens egne Bygninger kunde da paa langt nær ikke give Plads nok. Mange Lader ude i Byen blev ogsaa benyttet.

Efter at Bo Th. havde faaet sine Forældres Gaard overdraget i 1892 med disse paa Aftægt, giftede han sig med Ane Lauridsen, som var hans Bysbarn. I hende fik han en god Hjælp, ikke blot hvad Pasning af Hus og Madlavning angik, men ogsaa med Arbejdet i Have, Mark og Stald. Ane passede Svin, Kalve og Høns, hun hjalp ved Roearbejdet, ved Højbjergningen, ved Hjemkørsel af Hø og Korn m. m. Hun klippede ogsaa selv Faarene; af dem havde man en 12—14 Stkr. den Gang.

Bo Th. tog ogsaa energisk fat paa Ejendommens Drift og Forbedring. Kun et Par Aare i Toften var blevet merglet samt den Del af Hedejorden, der var opdyrket. Der blev nu opkastet og udkørt et Mergelhul hvert Aar. Møddingshus blev bygget i 1894 tilligemed en rummelig Ajlebeholder — der var noget

helt nyt den Gang. Nye Grøfter blev opkastede til Hjælp for Afvandingen. Læhegn af Fyr og Gran blev plantet. Hegn af Staaltraad blev opsat, først af Glattraad, senere af Pigtraad. Ny Hede blev opdyrket og merglet. Heden skulde den Gang ligge tre Aar brak, før man kunde saa i den, først Rug, senere Havre. Kartofler avlede man ikke mange af den Gang, højst et Læs aarligt. Heller ikke af Rodfrugter havde man nævneværdigt. Lidt Gulerødder dyrkede man til Spisning og til Hestefoder.

Bo Th. drev i mange Aar Handel med Kreaturer, især Græskreaturer, først halvvejs tvungen dertil, da han fik Kastning i sin Besætning, smittet af en Kvie, han havde købt paa Ribe Marked. Senere, da der jævnlig kom Handelsfolk i Besøg for at forespørge, om han havde noget at falbyde, holdt han det sjældent for godt, naar man blot vilde give Prisen, saa han med Fordel kunde købe igen. I flere Aar var han Opkøber til Niels Okholm i V. Vedsed og til Niels Nyboe i Kolby Kro i Thy. — Bo Th. havde udpræget Handelslyst og Evne. Som ung Knægt handlede han med alt muligt: Piber, Kasketter, gamle Mønter, Klokker, Knive, Punge o. s. v. — Bo Th. var godt gaaende; han siger selv, at han kunde gaa langt for at faa en Handel i Stand. Han handlede meget med Drejer Frandsen, Ribe Torv. Han var saa rar at handle med, thi ham kunde man prutte med, siger Bo Th. Til ham opkøbte han ogsaa Duer, og de gamle Merskumpiber med Sølvbeslag var han især Liebhaber til.

Bo Th. var en stor og kraftig Mand, der havde et godt Haandelag til sit Arbejde, især Skovl, Spade og Høle mestrede han. Han vilde hellere grøfte end følge Heste. Naar han blev noget bagefter med Anskaffelse af Maskiner, skyldtes det vel i nogen Maade hans Dygtighed i Behandlingen af Haandredskaberne; thi, sagde han, mens de andre gør Forberedelserne med Maskinerne, kan vi næsten gøre Arbejdet færdigt.

I flere Aar var han Fodervært for Kvægavlsforeningens Tyr, og samtidig havde han undertiden selv en stor Tyr. Karlene var ikke glade ved disse, da det en enkelt Gang var sket, at de ikke havde Ring i Næsen og derfor var vanskelige at holde. Man morede sig over Bo Th., naar Tyren løb med ham efter Koen; han maatte tage nogle ordentlige Lank for at følge med. Undertiden kunde en Tyr blive saa umedgørlig, at Karlen slet ikke

kunde trække den ud, men da kunde det hjælpe, naar Karlen trak Bo Th.s hvide Røgterkjortel paa.

Selv om Bo Th. ikke altid holdt sine Bygninger og sin Gaardsplads i saa fin Stand, som man kunde se nogle Steder, var han dog noget af et Ordensmenneske med Sans for Akkuratesse og Renlighed. Han overvaagede nøje, at intet af Afgrøderne gik til Spilde. Dyrene blev passet og plejet med Omhu saa meget, at det næsten gik over til det pertentlige, hvorfor han tit kunde være vanskelig at gøre tilpas.

Bo Th. havde en mild og venlig Fremtræden, han var hensynsfuld og medfølelse overfor andre, især de, der havde ringere Kaar end ham selv. En særlig Evne havde han til at vinde Børnene, de løb efter ham og hang ved ham, saa det stundom kunde være helt rørende at se paa.

Bo Th. var ikke bange for at tage et selvstændigt Standpunkt og gaa imod den almindelige Mening, saaledes meldte han sig tidligt til Socialdemokratiet, egentlig stærkt imod sine egne økonomiske Interesser, altsaa for Idéens Skyld. Han har holdt „Social-Demokraten“ i Lighed med et Par andre Bønder i Darum lige fra den første Dag, den begyndte at udkomme, og trolig forfægtet dens Anskuelse, trods megen Ironi og Spot fra de andre Bønders Side. — Det var dog Jens Busk, der først vakte hans politiske Interesser sammen med mange andres, siger han, han kunde vække selv de dørskeste. Der var over hans Tale et saadant Vid, Humør og Slagfærdighed, at ingen kunde sidde det overhørig. Som Eksempel herpaa kan Bo Th. huske, at Jens Busk i Darum sagde: — „at hvis Højre skulde have deres Penge, saa kunde de lige saa godt rejs ad æ Nurren\*) og kyv Gjes\*\*) for dem, o saa la æ Ræv plok\*\*\*) dem.“

Senere, da Socialdemokratiet var stiftet, blev Bo paavirket af Skrifter derfra af P. Holm, Hørdum m. fl. — A. C. Meyer hørte han tale i Bramminge. — Han har siden været Stiller for de fleste socialdemokratiske Kandidater i Ribekredsen, ogsaa selv været opfordret til at være Kandidat, men har afslaaet det.

Da Christen Berg blev løslagt af Tugthuset, var Bo Th. i Kol-ding for at hylde og hædre ham, man mente, at der i dette Hyld-

\*) Nordpaa. \*\*) Gæs. \*\*\*) plukke.

ningstog deltog ca. 50,000 Mennesker. Bergs Tale gjorde stærkt Indtryk.

Bo Th. var Medlem af Darum Sogneraad i en Valgperiode og sad i Hjælpekassens Bestyrelse i mange Aar. Netop i de Aar, han var i Sogneraadet, stod den store Brosag om Vedligeholdelsespligten af den nyopførte Bro over Sneum Aa paa. — Amtet paalagde Darum Sogn hele Vedligeholdelsespligten, hvilket man gjorde stærk Modstand imod. — I den Tids Aviser kunde man læse Overskrifter som: „De haarde Halse“, „Hele Sogneraadet i Spjældet“ o. s. v. — Sagen stod paa fra 1903 til 1908, da Højesteret dømte Darum Sogn til at overtage hele Vedligeholdelsespligten.

Bo Th. havde Lyst til Fiskeri, han var med til at trække Vaad om Natten i Aaen efter „Snebel“, han satte Skydegarn for at fange Laks og Ørred og fiskede med Staaltraadruser efter Aal.

I 1914 købte han „Kjærgaard Sæt“ — en af de bedste Fiskepladser i Aaen, som i tidligere Tid havde tilhørt Herregaarden af samme Navn.

Før Bo Therkildsen Thomsen i Aaret 1930 afstod Gaarden til sin Svigersøn Jørgen Rue, havde han solgt en Del af Gaardens Jord fra den. Selv tog han et Par Skæpper Land fra Øst for Haven, som han byggede et Hus paa, hvori han og hans Hustru boede, indtil hun i Aaret 1940 afgik ved Døden. — Nu bor han paa Gaarden hos sin Datter og Svigersøn, mens Huset er udlejet. Haven passer han selv endnu.“

Ane Thomsen led i sine sidste Aar noget af Hukommelsestab, men var ellers forholdsvis ved godt Helbred. Hun døde den 29. Juni 1940, 73 Aar gammel. Dødsaaarsagen var Apopleksi, en Dødsaaarsag, som ikke var saa sjælden i hendes Faders Slægt.

I Ægteskabet var der 2 Børn, en Søn og en Datter:

a.—1. *Dalgas Thomsen*, født 10. Februar 1895 i Lille-Darum. Gift 6. Marts 1938 i Skanderup Valgmenighedskirke med *Johanne Damgaard*, født 16. Juli 1895 paa Damgaard, Ulstrup Sogn.

I sin Selvbiografi meddeler Dalgas Thomsen følgende:

„Allerede 5 Aar gammel begyndte jeg at gaa til Skole i Lille-Darum Pogeskole. Lærerinderne var først Ene Helle, senere hen-





Johanne og Dalgas Thomsen.

des Søster Jutta Helle. Derefter gik jeg til Darum Hovedskole, beliggende i Darum Midtby, hvortil der var ca. 2½ Kilometer. Førstelæreren var Peder Jacobi Nielsen, Andenlæreren Christian Hansen. I Aaret 1908 gik jeg til Konfirmandforberedelse hos Pastor Møller Christensen. Samme Aar kom jeg paa Bramminge

Efterskole, hvor J. N. Brande var Forstander. Hos en af Skolens Lærere, A. L. Lundkvist, fik jeg Extratimer i Sprog, nemlig Tysk og Engelsk, først paa Skolen, senere i Fredericia, hvor Lundkvist aftjente sin Værnepligt. Jeg boede da i Kongensgade 22. — Efter Lundkvist's Anbefaling søgte jeg til Skolen „Kornmod“ i Silkeborg, der forberedte til Præliminærexamen. Her var Ludvig Mortensen Forstander, og denne var en Bekendt af Lundkvist. — Ludvig Mortensen blev senere Amtskolekonsulent i Sønderjylland, hvorefter P. L. Balling overtog Skolen. Den 2. November 1909 anmeldte jeg min Ankomst til Skolen, og den 24. Juli 1911 fik jeg mit Examensbevis fra Københavns Universitet med 102½ Points. — Nogen direkte Brug for Examen fik jeg ikke, da jeg tog Ophold hjemme og gjorde Karlsarbejde samtidig med, at jeg fiskede i Sneum Aa efter Aal, Ørred og Laks. Om Vinteren tærskede jeg Korn med Plejl. Om Sommeren slog jeg al Høet baade i Mark og Eng samt høstede al Kornet med Le. Var ogsaa med til at tage et Mergelhul op ikke mindre end 2 Gange.

I 10 Maaneder fra 1. Januar 1917 tjente jeg hos Højskoleforstander P. Hansen Lykkegaard i Sedan ved Odense, og fra 10. November 1917 til 1. September 1918 havde jeg Plads som Enekarl hos Gaardejer Rask Christensen, Roust ved Varde. Derefter atter Ophold i Hjemmet, men efter 1919 deltog jeg kun ubetydeligt i Hjemmets Arbejde og Gaardens Drift. — Jeg begyndte da foruden at fiske ogsaa at handle med Fisk, opkøbt i Esbjerg, derfra sendt med Banen til Bramminge, hvorfra de blev hentet paa Cykle eller sendt med Postbilen. I 1924 købte jeg en Motorcykle



og hentede paa denne Fisken i Esbjerg, hvor de blev købt paa Fiskeauktionen eller af Exportørerne. — Næsten samtidig begyndte jeg at handle med Uldtøj, „Husflid“, opkøbt i Hammerum Herred. Dette vedblev jeg med, indtil jeg blev gift. — Fra 1926 til 1932 handlede jeg fra Bil. Handelen gik godt, jeg solgte meget baade Fisk og Uldtøj; det lod til, at Folk nok vilde handle med mig. Jeg sagde gerne selv, at jeg var Danmarks billigste Uldhandler, og naar Folk saa svarede, at det siger de jo allesammen, føjede jeg til, at hvis de kunde købe samme Vare billigere noget Steds, vilde jeg godtgøre Differencen næste Gang, jeg kom, saa kunde man jo snart ikke forlange bedre Betingelser. Jeg tænker tit med Glæde og Taknemlighed tilbage paa den Tid. Jeg lærte mange Mennesker at kende og fik mange muntre Samtaler og Oplevelser. — Jeg har vist ikke blot haft Lyst til Handelen, men har vist ogsaa haft Anlæg derfor. Jeg mindes bl. a., at jeg allerede som Dreng en Vinter i Skolen tjente 25 Kroner blot ved at handle med, hvad jeg kunde have i mine Lommer.

Da de lave Kødpriser i Kriseaarene i Begyndelsen af 30erne indtraadte og gjorde Fiskehandelen næsten umulig, gav jeg mig til at handle med Smaagrise. Disse blev opkøbt hos Landboerne og solgt paa Grisetorvene i Bramminge, Esbjerg og Varde. En Tid var jeg i Kompagniskab med min Morbroder Marius Lauridsen, Darum, senere med Gaardejer Hans Andersen fra Tjæreborg. Ogsaa Grisehandelen blev i Kriseaarene næsten umuliggjort, da Grisene blev værdiløse, saa ogsaa denne Handel maatte opgives.

I Marts 1938 blev jeg gift med Johanne Damgaard, Datter af Gaardejer og Sogneraadsformand Jens Chr. Damgaard fra Ølstrup ved Ringkøbing. Vi flyttede ind i et nyt Hus, som vi selv lod opføre Vest for Darum Præstegaardshave ved den nyanlagte Landevej mellem Esbjerg og Ribe. Jeg løste Næringsbevilling og har her siden drevet Handel med Manufaktur og Tricotage, trofast bistaaet af min jævnaldrende Hustru, der ogsaa selv forestaar Husholdningen i Hjemmet.

Jeg havde et godt Barndomshjem og mindes min Barndom og første Ungdom som en lys og lykkelig Tid. Mine Bedsteforældre nød Aftægt fra Gaarden og boede i den østlige Del af Stuehuset. Min Bedstefader døde, da jeg var fire Aar, saa ham husker jeg kun utydeligt, derimod kom Bedstemoder, Kirsten Madsen, til

at øve nogen Indflydelse paa mig, stærkt præget af gammeldags Guds frygt, som hun var, og hendes Forkærlighed for gamle Vendinger og Talemaader har jeg i nogen Maade taget i Arv efter hende. Ogsaa Tjenestefolkene, som gerne bestod af en Karl og en Pige, var med til at forme mit Sind og Omdømme.

Fra 10 Aars Alderen, da jeg fik fri for Skole om Sommeren, var jeg Gaardens Kohyrde, en ansvarsfuld Bestilling, der krævede Omtanke og Snarraadighed, og som kunde give Anledning til mange Bryderier; thi foruden 8—10 Køer og 5—6 Ungkreaturer havde jeg ogsaa 10—12 Faar med Lam at passe; især i Bissevejr, eller naar Faarene var kneblede, var Situationen kritisk.

Fra min Ungdomstid har jeg mange gode Minder, ikke blot fra Skoletiden og fra min Omgang med jævnaldrende og lidt ældre Kammerater, men ogsaa fra Familiebesøg og Sammenkomster, naar Bydelaget var samlet. Jeg husker Samtalerne om Nyt og gammelt om Handel og Vandel; jeg husker Kortspillet og det Liv og Humør, der var over det. Jeg mindes de politiske Diskussioner, den Højrosthed, det Jag og den Alvor, hvormed de blev ført. Min politiske og sociale Vækkelse daterer sig nok fra den Tid. — Den, som selv brænder, kan tænde Ild i andre. — Det er dog først efter at have læst J. N. Brandes Samfundslære, Henry Georges Værker, især „Fremskridt og Fattigdom“, „Arbejdets Kaar“ og flere, samt Bøger af Dr. Starcke, „Retsstaten“ af Læge Severin Christensen, at jeg syntes at faa fast Bund under Fødderne. Ogsaa Dr. Aksel Dams Skrifter og Personlighed har tiltalt mig overordentlig. — Ingen ung Mand bør efter min Mening gaa til Udøvelsen af sine Borgerpligter uden at have lært disse Værker at kende.

En Begivenhed, som fik Betydning for mig, indtraadte, da jeg var paa „Kornmod“. Bjørnstjerne Bjørnson døde i Paris. Der blev holdt Mindefester overalt i vort Land for ham. Paa „Kornmod“ talte P. L. Balling om ham og læste en Fortælling af ham: „Jernbanen og Kirkegaarden“. Den Maade, som Balling talte og læste paa, gjorde, at jeg kom til at interessere mig for Bjørnsons Digtning, hans Artikler og Taler, hvilket har haft uvurderlig Betydning for mig. Ved samme Lejlighed læste han ogsaa nogle Vers af Jeppe Aakjær; ogsaa i denne Digter har jeg fundet stor Berigelse ved Læsning af hans Værker.

Foruden Foredrag og politiske Møder har jeg ogsaa deltaget i Arbejdet i Ungdomsforeningen i Darum med Afholdelse af Dilettant og Oplæsning. Jeg har erhvervet en Del Færdighed i Oplæsning i jydsk Mundart. — Aaret 1920 var jeg medvirkende ved Oprettelsen og Igangsættelsen af en Diskussionsklub paa Darum Afholdshotel — i denne deltog ogsaa ældre og gifte Mænd. Formaålet var at belyse vigtige og aktuelle Spørgsmaal fra flere Sider. Man skiftedes til at indlede. Klubben gik godt et Par Aar.

For at skaffe gode Bøger til Veje til fælles Afbenyttelse gik jeg i et af disse Aar Sognet rundt med Tegningslister til Pengebidrag og skaffede derved 1000 Kroner til Veje. Disse Penge gik imidlertid til det nyoprettede Haandbibliotek paa Darum Afholdshotel, hvilket var meget naturligt.

Da Tanken om, at de unge i deres Fritid selv skulde dyrke et Stykke Jord, kom hertil fra Amerika med Statskonsulent Lund, gik jeg stærkt ind for Tanken. Atter gik jeg fra Hjem til Hjem, forelagde Sagen og modtog 1 Kr. fra hver som Bidrag til et Mødes Afholdelse om Sagen; paa den Maade indkom der 104 Kr. Mødet blev afholdt, og Darum Landboudomsforening blev dannet med mange Deltagere. Et Stykke Jord, beliggende Syd for Præstegaardens Have, blev erhvervet til de, som ikke havde Jord hjemme. Det blev, efter at være planeret, beplantet med Lætræer og opdelt i 100 □ Meter Stykker og straks taget i Brug af 24 Dyrkere; lige saa mange fik Jord hjemme. Men da den ny Vej til Esbjerg ca. 10 Aar senere gennemskar Jordstykket, blev dette uanvendeligt.

Vinteren 1918—19 døjede jeg noget med aandelige Anfægtelser; jeg kom da i Forbindelse med daværende Sognepræst i Darum Pastor Just Nielsen, hvilket bevirkede, at jeg blev en jævnlig Kirkegænger og Deltager i kirkelige Møder. Den Paavirkning, jeg derigennem har faaet, har ogsaa haft en Betydning for mig, som jeg skønner paa og er taknemlig for.“

De har ingen Børn.

b.—2. *Ida Thomsen*, født 20. Juli 1900 i Lille Darum. Gift 14. Oktober 1930 med *Jørgen Pedersen Rue*, født 3. November 1902 i Bullerup, Agedrup Sogn, ved Odense Fjord. Her havde

hans Forældre, Mads Pedersen Rue og Hustru, en Ejendom, som de solgte, mens Jørgen var Barn. I 10 Aar derefter boede de i et Hus ved Odense Fjord, hvorefter de købte en Ejendom i Sdr. Næraa, som de fremdeles har. Jørgen Rue's Moder hedder Karen Kirsten, f. Hansen Banke.

Ida og Jørgen Rue har som nævnt overtaget hendes Fødegaard i Lille Darum, som de nu tildels har ladet ombygge. — Som før nævnt har Bo Therkildsen Thomsen — Idas gamle Fader — taget Ophold i Gaarden hos dem siden hans Hustrus Død i 1940.

De har ingen Børn.

E.—5. *Andreas Lauridsen*, født 7. April 1870 i Vilslev. Det meste af sin Barndom og Ungdom tilbragte han i Hjemmet som sin Faders Medhjælper i Bedriften. I nogle enkelte Aar var han dog ude at tjene hos fremmede, saaledes tjente han et eller to Aar hos sin Farbroder Hans Lauridsen i Hviding i Sønderjylland. Senere maatte han et Aar springe Soldat, han aftjente sin Værnepligt som Infanterist ved Garnisonen i Fredericia.

27 Aar gammel, den 27. September 1897, blev han gift i Darum Kirke med *Margrethe Bom Pedersen*, hun er født 27. September 1877 i St. Darum. Brylluppet fejredes saaledes paa hendes 20 Aars Fødselsdag i Lille Darum. Hendes Forældre var Rask Bom Pedersen og Hustru Bodil, f. Pedersen, der var Gaardmandsfolk i St. Darum Sønderby.

Som før omtalt havde Maren og Thomas Lauridsen delt deres Gaard i to lige store Dele og ladet nye Bygninger opføre paa den østlige Halvdel af den gamle Gaards Toft. Denne nye Gaard skulde nu være Margrethe og Andreas Lauridsens Ejendom og

fremtidige Hjem. Men det kom til at gaa noget anderledes, end de havde tænkt sig.

Bodil og Rask Bom, Margrethes Forældre, var ved at blive aldrende Folk, og dertil kom, at Rask Boms Helbred var mindre godt. De gamle afstod af



Andreas og Margrethe Lauridsen.

den Grund Gaarden til Sønnen Peder Rasksen Bom, men da denne blev gift og erhvervede sig en anden Ejendom, ønskede de gamle at faa Datteren Margrethe og Svigersønnen Andreas Lauridsen til at komme hjem til dem og overtage deres Gaard i Darum Sønderby, hvad de unge Folk indvilgede i.

Saaledes gik det til, at Andreas og Margrethe kun kom til at besidde den ny Gaard i Lille Darum i en 5—6 Aar. — Denne Gaard blev solgt og gik derved over paa fremmede Hænder, medens de unge Folk overtog Margrethe Boms Barndoms-hjem.

Denne Gaard er en gammel Slægtsgaard, der har været i Familiens Eje i mere end 150 Aar. Det er en mindre Gaard, en saakaldt  $\frac{1}{4}$  Gaard.

Her blev Margrethe og Andreas gaaende sammen med hendes Forældre i skøn Forening, saa længe de levede. De hjalp hinanden med Ejendommens Drift, og ved Siden deraf drev Andreas nogen Handel med Kvæg samt Opkøb af Lam til Københavns Kvægtorv.

Bodil og Rask Bom blev gamle Folk, trods det, at hans Helbred ikke var godt. Da Alderen omsider gjorde sig gældende, og Kræfterne svigtede, viste det sig, at de havde valgt rigtigt ved at overdrage Ejendommen til Andreas og Margrethe, thi ikke alene var Andreas en taalsom og forstaaende Svigersøn, men Margrethe var sine Forældre en god Datter, der passede og plejede dem med opofrende Omhu og Kærlighed til det sidste.

Margrethe og Andreas Lauridsens Ægteskab forblev barnløst, og da de gamle var afgaaede ved Døden, blev det ikke blot ensomt for dem, men Andreas, hvis Helbred ikke altid havde været af det bedste, blev efterhaanden ringere, Gigt og anden Svaghed tog til, saa Ejendommens Drift begyndte at føles besværlig, hvorfor Bedriften blev omlagt til Græsmarksdrift, saa Ejendommen kun udnyttedes til Græsning af Opdræt og Fedning af Kvæg. Senere blev der ogsaa prøvet med kvægløst Landbrug, saaledes at Avlen fra Marken blev afhændet til en Furageforretning i Esbjerg. Kort sagt, man prøvede paa med det mindst mulige Arbejde at faa Gaarden til at give et rimeligt Udbytte. Deres Formueomstændigheder var gode, saa de kunde nok tillade sig at nyde et tidligt Otiem.

Andreas Lauridsens Svaghed tog til med Aarene; i det tidlige Foraar 1943 maatte han lægge sig til Sengs. Han døde den 10. April 1943 i Darum.

F.—6. *Marius Lauridsen*, født 1. Juli 1872 i Vilslev. Han maatte ligesom Broderen Andreas tidligt til at gøre Nytte i Hjemmet, de to var jo de eneste af Sønerne, der var blevne tilbage paa Gaarden, efter at deres to ældste Brødre var rejst til Amerika og den tredie var død, dræbt af Lynet. Det var derfor ogsaa ret naturligt og lige til, at Forældrene delte deres Gaard imellem dem. Da Andreas var blevet Ejer af den ny Udflyttergaard ved sit Giftermaal, blev Marius Lauridsen samtidig Ejer af den gamle Gaard. Men da han endnu var ugift, blev Forældrene boende hos ham, indtil han et Par Aar senere førte en ung Kone ind i Huset. Da flyttede de to gamle ind i Aftægtslejligheden i den sydlige Ende i det rummelige Stuehus.

1899 den 30. Juni holdt Marius L. Bryllup med *Dorthea Boesen*, født 14. Oktober 1873 i Darum. Hendes Forældre var Gaardejer Søren Nielsen Boesen og Hustru Ingeborg, f. Josefsen, i Darum.

Dorthea og Marius Lauridsens Besiddelse af Gaarden i Lille Darum blev ikke lang, thi allerede samme Aar, 1899, byttede han Gaarden bort til sin Søster og Svoger med en Vognmandsforretning, som de havde i Stationsbyen Bramminge. Her blev de dog heller ikke ret længe, thi efter et Par Aars Forløb byttede de Vognmandsforretningen med Darum Kro, der den Gang ejedes af Bertel Madsen. Men heller ikke i Kroen, hvor der foruden Gæstgiveri ogsaa var Købmandshandel og lidt Landbrug, fandt de blivende Sted. De havde vel nok en Følelse af, at de

egnede sig bedre til Landbruget, som de var opvoksede ved, end til de andre Erhverv, de nu havde prøvet. Efter at have ejet Kroen i ca. 5 Aar, blev den solgt, hvorefter de købte en Hovedparcel, fra Niels Grausens



Dorthea og Marius Lauridsen.

Gaard i Darum Sønderby. Her boede de i flere Aar og drev Landbrug, men da der tilbød sig en Lejlighed til en fordelagtig Handel, blev ogsaa denne Ejendom solgt.

Derefter købte de en Ejendom paa Breum Banke Øst for Darum Sønderby, og her blev Dorthea og Marius Lauridsen boende, indtil de blev gamle Folk. — I Aaret 1937 solgte de ogsaa denne Ejendom og købte et Hus i Darum, Nr. Grandlaug, hvor de agtede at tilbringe deres gamle Dage. Det var dog ikke saadan ment, at Marius L. vilde sætte sig hen i Uvirksomhed, han yder gerne en Haandsrækning, hvor der maatte være Brug for den.

Dorthea og Marius Lauridsen har saaledes ført en meget omskiftelig Tilværelse gennem Manddomsaarene og prøvet adskiligt, men der er næppe Tvivl om, at det, de magtede bedst, var Landbruget. Marius havde vel endog en særdeles god Evne som Kvægopdrætter, ligesom han ogsaa havde et godt Øje for, hvorledes et Kreaturs Eksteriør eller Udseende skulde være. Der er næppe Tvivl om, at Marius og Dorthea havde staaet sig ved at beholde Forældrenes Gaard, som de begyndte med, men det skulde altsaa være anderledes. — De var et Par elskværdige Mennesker, hos Marius mødte man altid et vindende Smil og venlig Imødekommenhed; kunde han yde hjælpende Bistand, gjorde han det gerne.

Ikke ret længe efter, at de havde overtaget Huset i Nr. Grandlaug, begyndte Dorthea Lauridsens Helbred at svigte, og den 30. Juni 1942 afgik hun ved Døden.

I Ægteskabet er der 5 Børn:

a.—1. *Søren Thomsen Lauridsen*, født 19. April 1900. Han rejste som ung til Amerika, hvor han har prøvet lidt af hvert. Han har været hjemme et Par Gange at besøge sine Forældre og sine Søkende, men rejste til U. S. A. igen, hvor han opholder sig fremdeles. — Han er ugift.

b.—2. *Hilmer Boesen Lauridsen*, f. 4. Decbr. 1901 i Bramminge, døbt i Hunderup Kirke. Gift 30. Marts 1927 i Hunderup Kirke med *Thora Petra Maren Hansine Pedersen*, født 31. Oktober 1903 i Kragelund. Datter af Gaardejer Jens Thomsen Pedersen og Hustru Lise Pedersen i Kragelund, hvis Gaard Thora og Hil-





Søren Th. Lauridsen.



Thora og Hilmer Lauridsen.

mer Lauridsen har overtaget. I Ægteskabet er der 3 Børn: 1) *Ingrid Elisabeth Dorthea Lauridsen*, født 24. Marts 1928 i Kragelund, 2) *Elisabeth Boesen Lauridsen*, født 22. Oktober 1930 i Kragelund, og 3) *Jens Marius Lauridsen*, født 2. Juni 1937 i Kragelund, Hunderup Sogn.

c.—3. *Martin Lauridsen*, født 7. April 1905 i Darum, hvor han nu har Forretning som Bilchauffør, baade med Last- og Luksusbiler. Gift 25. November 1934 med *Meta Marie Pedersen*, født 17. Februar 1911 i Darum. Datter af Gaardejer Niels Jensen Pedersen og Hustru Cathrine, f. Christensen, i Darum. Ogsaa Meta er Bilchauffør, hun bistaar sin Mand i Forretningen. — I Ægteskabet er der 2 Børn: *Rita Lauridsen*, født 30. December 1935, og *Cyril Lauridsen*, født 4. August 1937 i Darum.

d.—4. *Thomas Lauridsen*, født 26. November 1908 i Darum. Gift 17. December 1935 med *Kristine Nielsen*, født 11. November 1912 i Karise Overdrev, Sjælland. Hendes Forældre er Arbejdsmand Niels Chr. Nielsen og Hustru Ane Marie Nielsen, Karise Overdrev, Sjælland. — Kristine og Thomas Lauridsen har en Landejendom Øst for Darum, hvor Vejen til Vejen til Kjærgaard skiller sig ud fra Esbjerg-Gredstedbro Vejen. — De har 1 Barn: *Edith Marie Lauridsen*, født 10. Maj 1936 i Darum.



Kirstine og Thomas Lauridsen.

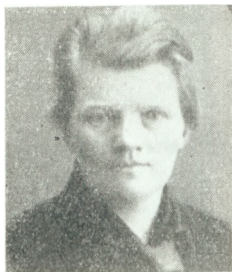
e.—5. *Ingeborg Lauridsen*, født 26. November 1908 i Darum — er Tvillingsøster til foregaaende. Gift 30. April 1933 i Bramminge Kirke med Gaardmand og Enkemand *Bertram Hansen*, Bramminge.



Ingeborg og Bertram Hansen.

Han er født den 2. Juni 1881 i Forum, Bryndum Sogn. I Hjemmet i Bramminge er der 4 Børn: 1) *Villy Lauridsen*, født 12. Marts 1930 i Darum, 2) *Doris Birgit Hansen*, født 7. Juni 1934 i Bramminge, 3) *Leo Marius Hansen*, født 18. November 1935 i Bramminge, og 4) *Gerda Marie Hansen*, født 23. August 1937 i Bramminge.

G.—7. *Kathrine Lauridsen*, født 19. Marts 1874 Viilslev. Hun var en dygtig og velbegavet lille Pige, der tilegnede sig gode Skolekundskaber. Efter sin Konfirmation maatte hun ligesom sin ældre Søster til at gøre Nytte i Hjemmet og bistaa sin Moder med Husholdning og Husførelse. Der var noget særpræget over hende, som i nogen Maade skilte hende ud fra Søskeneflokken. Hun var tætbygget, energisk og frisk som den fejende Foraarsvind, hendes Væsen og Virke var præget af Forstand og Omtanke. — Desuden havde hun Fantasi og Udlængsel. Der fortælles, at hun lod sine gamle Støvler stærkt forsaalet for sammen med en jævnaldrende Kusine til Fods at gennemvandre den jyske Hede, der den Gang strakte sig lige fra Lille Darum, hvor hun havde sit Hjem, og til Limfjorden, samt bredte sig over hele den vestlige Del af Nørrejylland. De vilde opleve Ensomheden paa de store Sletter med den vide Horisont, de brune Banker og den blomstrende Lyng, som Blicher, Carit Etlar og flere havde sat Kolorit paa, og som hun selv havde paa nært Hold. Saadan var Kathrine som ung, og meget af denne Friskhed har hun bevaret gennem Aarene. — Med de af hendes Søsken, som drog bort fra Hjemmet, førte hun den væsentligste Del af Brevvekslingen, og hun var en dygtig Brevskriver. Da



Kathrine og Søren Therkildsen.

hun og hendes Mand overtog hendes Barn-  
domshjem i Lille Dar-  
rum, vedblev hun gan-  
ske naturligt at være  
Familiens Centrum —  
den man samledes om  
og hos. — At hun  
vandt sig mange Ven-  
ner i Ungdomsaarene  
var ligetil, og det var næsten en Selvfølge, at da Kvinderne i  
Danmark fik Valgret og Valgbarhed og blev stillet lige med  
Mændene paa det offentlige Livs Omraader, var der jævnlig  
Bud efter Kathrine.

Ganske ung, kun 21 Aar gammel, blev Kathrine Lauridsen  
gift den 1. Juni 1895 i Darum Kirke med *Søren Therkildsen*,  
født 4. September 1869 i Darum. Søn af Gaardejer, Sognefoged  
Thomas Nielsen Therkildsen, født 8. November 1830, og Hu-  
stru Ane Else, f. Pedersen, født 11. April 1830 i Gredsted.

Kathrine og Søren Therkildsen begyndte efter deres Ægte-  
skab med at overtage hans Forældres Ejendom i Store Darum,  
men efter et Par Aars Forløb blev denne Gaard bortbyttet med  
Søren Th.s yngre Broder Jørgen Therkildsen, der ejede et Hus  
i Bramminge, som Kathrine og Søren Th. derefter overtog. Her  
blev der ved Byttehandel og ved Tilkøb af Jord samt ved Ny-  
bygning oprettet en hel ny Ejendom, som der senere blev startet  
en Vognmandsforretning i Forbindelse med. Men denne Ejen-  
dom og Forretning havde de heller ikke ret længe, thi som for  
omtalt havde Kathrines Forældre delt deres Gaard i Lille Darum  
mellem hendes to hjemmeværende Brødre, og nu byttede Ka-  
thrine og hendes Mand Ejendom med hendes yngste Broder  
Marius Lauridsen, saa det herefter blev dem, der blev Ejere af  
hendes Forældres Gaard i Lille Darum. Dette Ejerskifte fandt  
Sted 1. Juli 1899.

Nu har Kathrine og Søren Therkildsen — der snart er ved at  
være gamle Folk — haft deres Hjem og Virksomhed i denne  
Gaard i over 40 Aar.

I mange Aar levede Kathrines Far og Mor sammen med dem

i Gaarden, hvor de som før omtalt skulde have Ophold og Aftægt, saa længe de levede, og skont Aftægtsvæsenet i Almindelighed følte som en trykkende Byrde, der ofte gav Anledning til Splid og Ufordragelighed mellem Forældre og Børn, var det alt andet end Tilfældet her. Kathrine og Søren levede i et smukt og forstandigt Fællesskab med hendes gamle Forældre, saa længe de levede.

I Ægteskabet var der 6 Børn, hvoraf 2 døde som smaa:

a.—1. og b.—2. *Thorvald Therkildsen*, født 22. Januar 1896 i Darum. — Han var Tvilling, men det andet Barn var død-



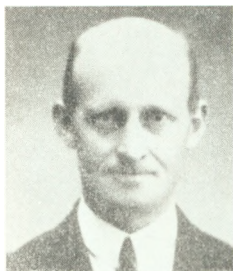
Rence og Thorvald Therkildsen.

Bodil Therkildsen.

født. Thorvald Therkildsen fik hele sin Skolegang i Barndomsaarene i Darum Kommuneskole. Efter sin Konfirmation var han en Vinter paa Æramminge Efterskole hos Forstander Brande, derefter var han i et Par Aar Medhjælper ved Gaardens Drift hjemme hos sine Forældre i Darum, tjente senere et Aar hos Gaardejer Rask Kristensen i Roust og var derpaa en Vinter Elev paa Borris Landbrugsskole, hvorefter han havde Plads som Tjenestekarl hos Gaardejer Niels Bank, Aale ved Horsens. — Den 15. Juni 1923 kom han i Ægteskab med *Bodil Rence Knudsen*, født 25. Juli 1900 i Nørre Snede, hvor hendes Forældre Søren Kristian Knudsen og Hustru Boline Knudsen boede.

Thorvald Therkildsen har købt en Gaard, der ligger nær ved hans egen Fødegaard i Lille Darum. Fra Fødegaarden medbragte han 15 Tdr. Land, som blev lagt ind under den købte Ejendom, ligesom han fra Hjemmet medbragte en Del Besætning.

I Ægteskabet er der 2 Børn: *Bodil Therkildsen*, født 20. No-



Dagny og Aage Helle.

vember 1926, og *Karen Therkildsen*, født 12. Juni 1933, begge i L. Darum.

c.—3. *Elise Kirstine Marie Therkildsen*, født 8. November 1897 og død 13 Dage gammel.

d.—4. *Dagny Therkildsen*, født 8. November 1898 i Lille Darum. Efter sin Konfirmation var hun i nogle Aar sin Moders Medhjælper hjemme i Huset. Var en Vinter Elev paa Bramminge Efterskole, kom derefter, ligesom sin fornævnte Broder, i Tjeneste hos Niels Bank i Aale et Aar. Derefter var hun i flere Aar Husassistent i Hjemmet. En Sommer var hun Elev paa Ollerup Højskole ved Svendborg, fik Uddannelse som Lærerinde i Gymnastik og var i flere Aar Gymnastiklærerinde i Darum, ledede et Amtshold et Aar. Senere havde hun et Aar Plads som Kokkepige paa en større Gaard paa Sjælland. Den 12. Oktober 1922 blev hun gift i Darum Kirke med *Aage Helle*, født 29. November 1897 i Darum. Son af Gaardejer Hans Helle og Hustru Abline Jørgine, f. Jensen, i St. Darum. Dagny og Aage Helle havde først i nogle Aar efter deres Bryllup Darum Præstegaard i Forpagtning, og da Forpagtningen udløb, købte de en Ejendom i Nr. Grandlaug i Darum. Denne Ejendoms Bygninger nedbrændte for dem, hvorefter disse blev flyttet og genopført Øst for Byen. Senere blev Ejendommen solgt, hvorefter de flyttede til Billum Vest for Varde, hvor de købte en anden Landejendom, og her har de boet siden. De har i Ægteskabet 2 Børn: *Birgit Helle*, f. 20. Maj 1925 i Darum, og *Ingrid Kathrine Helle*, født 21. September 1928 i Billum.

e.—5. *Agnete Therkildsen*, f. 10. Maj 1900



Ingrid Helle.

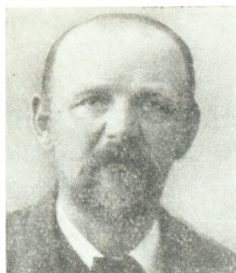


Birgit Helle.





Agnete Therkildsen.



Laura og Peter Th. Hilmer.



i L. Darum. Efter endt Skolegang i Darum Kommuneskole kom hun kort Tid efter sin Konfirmation i Tjeneste hos Gaardejer Jens Bjerg Thomsen i Hee, hvor hun var et Aar. Kom derefter paa Bramminge Efterskole, hvorfra hun efter et Par Aars Kursus tog Præliminæreksamen fra Universitetet i København. Var senere paa Ollerup Gymnastikskole hos Niels Bukh en Vinter, hvor hun lod sig uddanne til Gymnastiklærerinde. Havde derefter i 2 Aar Plads som Lærerinde paa St. Restrup Husmandsskole og i 2 Aar paa Djursland Højskole. I 2 Vintre var hun Elev paa Askov Højskole. Har desuden rejst en Del i Udlandet, været i Tyskland, Czekkoslovakiet og Schweiz. Derefter gav hun sig til at være Kunstmaler, har blandt andet lært hos Maleren og Tegneren Raastrup-Bojsen i København. Hun har allerede nu en stor Produktion af Malerier, der har været Genstand for mange Udstillinger, saaledes i København, Odense, Aarhus, Esbjerg, Ribe og flere Steder, hvor de baade har nydt rosende Anerkendelse og været til at sælge i et ikke ringe Antal.

f.—6. *Viktor Therkildsen*, født 16. Februar 1909 i Lille Darum. Han har været ude at tjene et Par Aar siden sin Konfirmation, saaledes et Aar hos Konsulent Pedersen i Varde og et Aar hos Marie Nielsen i Stenstrup ved Horsens, men har forøvrigt mest opholdt sig hjemme paa Gaarden i Darum, hvor han har bistaet sin Fader med Gaardens Drift.

H.—8. *Laura Lauridsen*, født 3. April 1881 i Lille Darum. Hun var en Efternøler, der kom til Verden 7 Aar efter sine øvrige Søkende. Da hun blev konfirmeret, var begge hendes ældre Søstre gifte, og nu blev det Laura, der maatte bista Moderen i

Hjemmet med Husførelsen, indtil hendes Søster Kathrine og hendes Mand atter rykkede ind i Hjemmet igen for at overtage det som deres eget Hjem.

Da hendes ældste Broder, Morten Lauridsen, kom hjem fra Amerika og startede Forretningen i Bramminge, paatog hun sig Husholdningen og Husførelsen for ham. Her har hun sikkert lært sin tilkommende Mand, *Peter Thomsen Hilmer*, at kende, med hvem hun blev ægteviet den 4. April 1904.

Om sig selv og sine nærmeste Slægtninge beretter P. Th. Hilmer saaledes:

„Jeg er født 10. September 1879 i Vejlbj ved Aarhus, hvor min Fader, Eske Søren Thomsen Hilmer, var Politibetjent, men snart efter, at jeg var født, blev han forflyttet til Hornslet, hvor jeg tilbragte min Barndom. Ved Siden af Stillingen som Politibetjent fik min Fader oparbejdet en Forretning som Vinkelskriver; men da det ikke kunde tillades at være forenet med Stillingen som Politibetjent, fik han Tilhold om enten at holde op med Vinkelskriveriet eller ogsaa søge sin Afsked fra Politiet.

Han valgte det sidste og nedsatte sig derefter i Randers, hvor han fortsatte Forretningen. Her døde han i Aaret 1929, 75 Aar gammel. — Min Moder, Marie Kirstine Sørensen, er født i Paarup Kro, hun døde 1935, 81 Aar gammel, de er begge begravede i Randers.

En Tid efter min Konfirmation kom jeg i Købmandslære hos Søren Thomsen i Vong ved Bramminge. Hos ham stod jeg i Lære i 4 Aar, var derefter Kommis hos Købm. Rejnholdt i Lunderskov 1 Aar, hvorefter jeg aftjente min Værnepligt ved Ingeniørtropperne. Efter at Laura og jeg i 1904 var blevet gift, overtog vi en Kolonialforretning i Hornsyld, som vi havde indtil 1912, hvorefter vi købte en større Forretning i Østbirk, der omfattede Kolonial, Trælaster og Foderstoffer samt Mølleri for 33.000 Kr. Efter at Forretningen i Løbet af 9 Aar var arbejdet betydeligt op, solgtes den i 1921 for 105.000 Kr., hvorefter vi tog os et Hvil paa et Par Aar, i hvilket vi tog Ophold i Darum. — Derefter købte vi en større Gaard, Burgaard Vestergaard, i Græstrup Kommune paa 110 Tdr. Land. Denne Gaard tog en Del Penge, den solgtes 1927. 1. April 1926 købtes Tømmerhandelen her i Tørring, Forretningen var da konkurs.“



Saavidt P. Th. Hilmer.

Nu, 1936, er Tømmerhandelen i god Drift og sikkert en god Forretning. Lageret opgøres til en Værdi af over 100.000 Kr. Til Forretningen hører ogsaa en Møbelfabrik, som er bortforpagtet, og et Motormølleri, som Hilmer driver selv, det bestyres af Sønnen Vagn Hilmer. — Til Tømmerhandelen hører ogsaa et nyt komfortabelt Stuehus med en velholdt Have, som den energiske Fru Laura Hilmer viser os rundt i, desuden viser hun os et lille Hønseri, som hun kæler for samt en Svinesti med et Par ordentlige Fedesvin, der er alt for store og fede til Slagteri-Levering. „Ja,“ siger Fruen med et Smil, „den ene skal slagtes til min Mands Fødselsdag, den anden senere.“

Mens vi, den 31. August 1936, er paa Besøg hos Laura og Peter Hilmer, har Familien Besøg af andre Slægtninge ogsaa. Det er Hilmers Broder med Hustru og Søn fra Ny Zeeland, der er her hjemme en Tur. — „Han er en stenrig Mand,“ fortæller P. Hilmer, „han er Skibsreder og Kaptajn, han har mange Skibe i Fart paa ny zeelandske Farvande. Familien har hele Sommeren fartet rundt i Verden, først i Australien, dernæst i det nordlige Afrika, hvor de blandt andet har besøgt Pyramiderne i Ægypten, og i Italien, hvor især den udgravede By Pompeji har interesseret dem. Derefter har de turet Europa rundt i Bil og har nu været hos os i længere Tid. I disse Dage er han og hans Kone i København, men Sønnen, der er 11 Aar, vil hellere blive hos os end farte omkring. Turen til København i disse Dage gælder nok Køb af eet, maaske flere Skibe til Rederiet i Stillehavet.“

„Endvidere“ fortsatte P. Hilmer, „har jeg en Søster, Karen Johansen, f. Hilmer, der nu er Enke, hun ejer Turisthotellet i Havnebyen Hou ved Odder og har haft det i 6 Aar. Før den Tid var hun Indehaver af Afholdshotellet i Søvind. Hun og hendes Mand har i sin Tid ejet flere Gaarde paa Ring- Brædstrupegn mellem Horsens og Silkeborg.“

Laura og Peter Hilmer har 4 Børn:

a.—1. *Ellen Hilmer*, født 27. Februar 1905. Hun er exam. pharm., har i 7 Aar været paa Brædstrup Apothek og har derefter i flere Aar haft Ansættelse paa Apotheket i Holstebro. Gift den 14. Maj 1939 i Tørring med *Gunnar Madsen*, født 31. Juli



Ellen og Gunnar Madsen.



Vagn Hilmer.

1910 i Svannike paa Bornholm. Han er Afdelingschef i en større Manufakturforretning i Aarhus. De har et Barn: *Simon Madsen*.

b.—2. *Vagn Hilmer*, født 18. September 1907. Gift 7. Marts 1937 i Tørring med *Aase Eriksen*, født 25. September 1917 i Nørre Snede. Hendes Fader var Snedker Eriksen i Tørring. Hendes Moder er Enke. Hun var Syerske i Tørring, men er senere flyttet til Vejle. Vagn Hilmer er som før nævnt ansat i Faderens Forretning som lønnet Medhjælper og har været det i mere end 10 Aar.

c.—3. *Inger Hilmer*, født 19. April 1914. — Et Par Aar efter sin Konfirmation rejste hun til London, hvor hun var Husassistent et Aar. Senere, vistnok 1934, blev hun Økonoma paa „Lille Vibehus“ i København, et Pensionat eller Hjem for ældre Damer. Hjemmet er knyttet til Professor Røvsings Klinik. — Her var hun, indtil hun den 13. April 1938 blev gift (Vielsen fandt Sted i Odense) med *Knud Nymann*, født 12. Februar 1911 paa Møen, hvor han er Indehaver af Gaarden „Kostervig“ paa Møen. Gaarden er stor, den skal være paa ca. 400 Tdr. Land. Her har de deres Hjem og Virksomhed. De har et Barn: *Peter Henning Nymann*, født 22. November 1938.



Inger og Knud Nymann.

d.—4. *Eske Hilmer*, født 25. Juli 1919. Han kom efter sin Konfirmation 1934 i Lære i

en Kolonialforretning i Snoghøj ved Lille Bælt. Har nu 1939 udlært, hvorefter han har faaet Plads som Kolonialkommis i Tørring.

## TÆKKER-SLÆGTEN

### Table 1.

8. *Margrethe Mortensdatter*, født 15. December 1838 i Jedsted. I sine Bibelnoter har Faderen ved dette Barns Fødsel anført følgende:

„1838, den 15. December, er vor Datter „Margrethe“ Mortensdatter født til denne Verden. Herren bevare og ledsage hende i hendes Fremtids Dage.

1839, den 10. Februar, er forbenævnte Datter døbt i Kirken. Joen Frandsens Kone af Vilslev bar hende, Pige-faddere var: Anne Sorensdatter, Anne Marie Thomasdatter og Dorthe Marie Madsdatter. Mandfaddere var: Peder Jepsen, Hans Thomsen, Hillerup, og Jorgen Juhl i Jedsted. Ungkarlefaddere var: Jorgen Nielsen, Jorgen Pedersen og Jep Andersen, Hillerup.“

Margrethe Mortensdatter var Morten Jepsen Tækker og Anna Nielsdatters yngste Barn. Den 14. Oktober 1865 blev hun gift med *Christen Janniksen*, født 5. September 1838, Søn af Jannik Christensen og Hustru, Ablone Jørgensdatter, i Jedsted, hvis Gaard de overtog efter Brylluppet.

Christen Janniksen døde den 20. Juni 1880, kun 42 Aar gammel, Margrethe overlevede ham i knap 4 Aar, hun døde den 25. Februar 1884, 45 Aar gammel. De er begge begravede paa Vilslev Kirkegaard.

I Ægteskabet var der 8 Børn, men de 6 døde som smaa, kun 2 Dotre har fortsat Slægten, nemlig:

C.—3. *Ane Janniksen*, født 18. August 1870 i Jedsted. Gift 17. Marts 1891 med sin Fætter *Martin Anton Jørgensen*, født 22. Marts 1860. De overtog hendes Fødegaard i Jedsted. — Ane døde 27. November 1921, og Anton Jørgensen, der havde købt Efternavnet „Janniksen“, døde 5. April 1938 i Jedsted.

De havde 4 Børn, hvoraf de 2 døde som smaa.

F.—6. *Martha Maria Janniksen*, født 19. November 1876 i Jedsted. Gift 26. September 1896 med *Jens Mikkelsen Lauridsen*, født 10. April 1871 i Vilslev. De ejede Gaarden „Møllevang“ i Vilslev. Her døde Martha efter knap 7 Aars Ægteskab den 17. Februar 1903, kun 27 Aar gammel.

I Ægteskabet var der 2 Børn.

*Se under Jannik- og Tækker-Slægten Tavle VII.*

## TÆKKER-SLÆGTEN

(Tavle 1)

I det foregaaende er Jeppe Pedersen (Grausen) og Maren Mortensdatters ældste Søn, Morten Jepsen (Tækker) og hans Hustru, Anna Nielsdatter, samt deres Efterkommere omtalt og beskrevet. I det følgende skal der ganske kort gøres Rede for deres øvrige Børn, altsaa Morten Jepsens yngre Søsken. — Det er forøvrigt meget faa Oplysninger, der er skaffet tilveje om dem, og en Del er baseret paa Gætninger, d. v. s. at de er noget usikre.

I. *Morten Jepsen (Tækker)*, født 2. Oktober 1790 i Jedsted. Om ham, se foran.

II. *Peder Jepsen*, døbt 16. September 1792 i Vilslev Kirke. Han har været gift og sikkert nok boet i Jedsted ligesom Broderen Morten Jepsen. At han har været gift ses af Broderens Bibelnoter med de anførte Fadderfortegnelser. Det ses deraf, at Peder Jepsen har staaet Fadder til 2 af Børnene som Ungkarl, baade i Aaret 1825 og i 1828. Dernæst ser vi ham atter anført som Fadder i Aarene 1830 og 1839 til 2 andre af Morten Jepsens Børn, men da som Mandfadder og derfor maa være gift. I 1834 ser vi, at Peder Jepsens Kone har holdt Barnet over Daaben, men hendes Navn nævnes ikke. Deraf kan man med nogenlunde Sikkerhed slutte, at Peder Jepsen er bleven gift mellem eller i Aarene 1828—30; og der kan gættes paa, om een af de anførte Pige-faddere i Aarene 1825 og 1828 muligvis har været hans Kæreste,

men hvilken af dem? Vilslev Sogns Kirkebog kan sikkert nok give Svaret, selv om han ikke er blevet viet i Vilslev Kirke. Det var næsten altid en sikker Regel, at de vigtigste Faddere hørte til den nærmeste Familie, og det var ikke sjældent, at de nærmeste Slægtninge stod Faddere gentagne Gange, som det synes at have været Tilfældet her.

III. *Johanne Jepsdatter*, døbt 16. Maj 1794 i Vilslev Kirke. Da det næstfølgende Barn er døbt med samme Navn, er det givet, at den her omhandlede lille Pige er død som Barn, i al Fald før det er naaet 3 Aars Alderen.

IV. *Johanne Jepsdattter*, døbt 23. Januar 1797 i Vilslev Kirke. Ogsaa denne lille Pige er død som Barn, det fremgaar af, at hun i 1802 har faaet en Søster, som bærer hendes Navn. Hun har ikke levet saa længe, at hun har naaet 6 Aars Alderen.

V. *Margrethe Jepsdatter*, døbt 10. December 1799 i Vilslev Kirke. Gift 29. September 1821 med *Anders Clausen Andersen*, der var Gaardmand i Hillerup. Han hører uden Tvivl til den i Indledningen omtalte Studehandlerslægt Claus Andersen i Hillerup og Anders Clausen i Plougstrup og dennes Søn Peder Clausen, der arvede Plougstrupgaarden efter sin Fader. Ogsaa Kromanden i Gredstedbro Kro, Johannes Clausen, og dennes Sønner Claus og Marius Clausen har sikkert nok deres Rødder i denne Slægtsgren.

Ogsaa Margrethe Jepsdatter optræder i Broderen Morten Jepsens Fadderfortegnelser, idet hun den 28. Februar 1828 har holdt hans ældste Barn over Daaben. — Margrethe blev tidlig revet bort fra sin Familie, efter 9 Aars Ægteskab, 6 Dage efter en Barnefødsel, med sit 5. Barn, den 9. Maj 1830 døde hun i Hillerup.

I Ægteskabet var der som nævnt 5 Børn:

1. *Jeppe Andersen*, født 9. November 1821. — Ogsaa denne Søns Navn ser vi anført i Morten Jepsens Fadderfortegnelser. 17 Aar gammel, 1839, den 10. Februar, staar han Fadder til sin Mor-

broders yngste Barn, den lille Margrethe Mortensdatter, der er blevet opkaldt efter hans Moder og faar hendes Navn.

2. *Niels Andersen*, født 20. Februar 1823 i Hillerup og død 27. Juli 1825 — 2½ Aar gammel.

3. *Niels Andersen*, født 28. Juli 1825. Han rejste til Farup 1842, da han var 17½ Aar gammel.

4. *Maria Andersdatter*, født 8. Februar 1828 i Hillerup.

5. *Maren Andersdatter*, født 3. Maj 1830. — „Barnet blev hjemmedøbt af Faderen formedelst Sygdom,“ beretter Kirkebogen i Vilslev Sogn. Det var dette Barn, der kostede sin 30-aarige Moder Livet. Men ogsaa Barnet døde — den 7. Maj 1830 — 2 Dage før Moderen, saa Barn og Moder fulgtes ad i Graven. — Anders Clausen Andersen blev gift anden Gang med Mette Madsdatter, med hvem han ogsaa fik 5 Børn.

VI. *Jørgen Jepsen*, døbt 7. Juni 1801 i Vilslev Kirke. Yderligere Oplysninger om ham savnes, men han er antagelig ogsaa død som Barn eller i ung Alder. Han er ikke opført som Fadder til nogen af sin Broder Morten Jepsens Børn.

VII. *Johanne Jepsdatter*, døbt 5. December 1802 i Vilslev Kirke. Hun er det tredie Pigebarn i den Familie, der bærer Navnet Johanne. Af hendes Broders Fadderfortegnelse ser vi, at hun den 21. Marts 1830 har holdt sin Brodersøn Niels Mortensen Tækker over Daaben. Forøvrigt levede hun ikke ret længe derefter. Hun døde 1832, 29½ Aar gammel.

VIII. *Karen Jepsdatter*, døbt 26. December 1804 i Vilslev Kirke. Hun var den yngste af Jeppe Pedersen Grausens og Maren Mortensdatters Børn. Ogsaa om hende har vi kun lidt at fortælle. Af Fadderfortegnelserne ser vi, at hun har holdt en af Broderens Børn over Daaben, nemlig Drengen „Jeppe“ — den senere Gaardmand Jeppe Tækker i Seem ved Ribe, der blev døbt i April 1832. Heller ikke hun blev gammel. Hun er død 23. April 1839, 34 Aar gammel, vistnok ugift. Hun nævnes under sit Pige-navn i 1832 ved Barnedaaben.

Yderligere og især mere sikre Oplysninger om Morten Jepsen (Tækker) og hans Søkende vil sikkert nok kunne faas ved en grundigere og mere indgaaende Undersøgelse af Vilslev Sogns Kirkebøger og Ribe Herreds Skifteprotokoller, men det vil næppe være af større Interesse for dem, der hører hjemme under nærværende Slægtsgren, som her er kaldt „Tækkerslægten“. De fleste af Morten Jepsens Søkende er jo døde barnløse; kun efter Peder Jepsen har der været nogle Efterkommere, som ikke er fremdraget. — Og efter Søsteren Margrethe Jepsdatter og hendes Mand Anders Clausen Andersen i Hillerup, hvor vi kender Børnenes Navne, kunde det vel nok lade sig gøre at følge dem videre, men de hører rettere hjemme under en hel anden Slægtslinie, nemlig under Studehandlerslægten Claus Andersen og Anders Clausen, henholdsvis i Hillerup og Plougstrup.



## JANNIK-SLÆGTEN I JEDSTED

**D**ER er næppe Tvivl om, at denne Slægtsgren, som her skal behandles, er af gammel frisisk Afstamning. Det var ikke alene Navnet, det frisiske „Jannichsen“, der hentydede dertil, men ogsaa deres særprægede ydre Eksteriør — det var høje, magre Mennesker med et roligt Væsen — faldt sammen med, hvad man kalder betegnende for Frisernes ydre Udseende.

Det var dygtige Folk, der passede sig selv og deres egne Sager, udprægede Marskbønder var de, og selv om de var meget omgængelige Mennesker, holdt de sig dog noget for sig selv. — Men efterhaanden er de i Jedsted, ligesom saa mange andre indvandrede Frisere, blevet opblandede med andre Folk, der ikke havde frisisk Blod i Aarerne, ved Ægteskab. — Overalt, hvor man færdes i Marskegnene, møder man Folk, som er af frisisk Afstamning, og ved nøjere at iagttage dem opdager man deres Særpræg baade i Udseende, Væsen og Virkemaade.

Mit Leksikon fortæller følgende om dette Folk:

„Friserne er et germanisk Folk i det nordvestlige Hjørne af Tyskland, som ogsaa boede i en Del af den jydsk Halvø og ned langs Nordsøen indtil Flandern samt paa Øerne mellem Rhinens, Maas og Scheldes Mundinger. Deres Land faldt i 3 Dele, Vestfrisland vest for Zuidersøen, Mellem- og Østfrisland, og kom 870 under det østfrankiske Rige. — I Vestfrisland, hvor Sproget smeltede sammen med andre til Hollandsk, opstod fra 10. Aarhundrede enkelte arvelige Grevskaber, og Navnet Friser forsvandt. De andre hævdede deres Frihed og dannede et Forbund.

Mellemfriserne maatte 1448 underkaste sig Greven af Holland og blev 1523 forenede med Nederlandene. Det frisiske Sprog, som staar mellem Angelsachsisk og Gammelsachsisk, er opbevaret nemlig i de gamle frisiske Retskilder som „Asegabuch“ fra

omtrent 1200 og „Emsiger Domen“ fra 1310. En nyfrisisk Dialekt tales endnu i nogle Egne, og der haves Smaadigte i nordfrisisk Dialekt.“

I en Afhandling om „De kongerigske Enklaver“ i „Fra Ribe Amt“, 5. Bind, skriver Pastor Mads H. Nielsen, Kvong, født i Jernved Sogn, følgende om Nordfriserne:

„List hørte med til det af Friserne beboede Landomraade — Nordfrisland eller lille Frisland, der omfattede hele den sydvestlige Del af Sønderjylland. — Mens de frisiske Gestegne fra Begyndelsen af hørte under Hertugdømmet, blev det meste af det frisiske „Utland“, d.v.s. Marsken og Øerne, længe ved at staa under Kongen.

Efterhaanden kom dog ogsaa næsten hele Utland med dets Beboere „Kongens Frisere“ ind under Hertugdømmet. Ved Freden i Vordingborg 1435 mellem Erik af Pommern og den hollandske Greve Hertug Adolf fik denne — saa længe han levede og hans Arvinger to Aar efter hans Død — fri Besiddelse af den Del af Sønderjylland, der var i hans Magt. Hertil hørte bl. a. hele det frisiske Utland med Undtagelse af List og Vesterlandsfør. — „Dem vil vi for os og vore Efterkommere til Kronens Behov beholde hos os, foruden saa ske kunde, at han dem med Naade og Bøn kunde faa af os.“ — Dette skete dog ikke, heller ikke da Hertug Adolf faa Aar senere efter Kong Eriks Fordrivelse fik hele Sønderjylland som arveligt Len. De nævnte Dele af det frisiske Utland vedblev at høre under Kongeriget, selv om Vesterlandsfør en Tid lang var pantsat først til Hertug Adolf og siden til Domkapitlet i Slesvig, der atter overdrog Pantet til Hans Ahlefeldt til Tørring, hos hvem Kong Hans i Aaret 1484 indløste det.“

Vesterlandsfør og List har vel nok, især i de første Tider efter Frisernes Indvandring til den slesvigske Vestkyst, været de faste Arnesteder for dem i det saakaldte Nordfrisland, men efterhaanden bredte de sig ud over hele den slesvigske Marsk helt op til Kongeaaen, saavel som paa alle Vesterhavsoer helt op til Graadyb. Overalt paa disse Egne støder man paa de mange frisiske Personnavne, der har holdt sig gennem Tiderne. Navne som: Jannich, Sonnich, Karsten, Fedder, Ebbe, Frantz, Gerluf, Henning, Lydich, Markvortzen, Otte, Syuert eller Siffuert, Ter-

man, Vilandt, Villads o. m fl. — Det er allesammen Navne, der den Dag i Dag er kendte paa Egnen omkring Ribe og ned langs den slesvigske Vestkyst til Ditmarsken i Holsten, og disse Navne er gaaet saa stærkt ind i den almindelige Folkebevesthed, at der kun er faa, der tænker paa eller aner deres Oprindelse, mens Folk fra andre Egne i Danmark finder dem mærkelige. Blandt Friserne er der i de senere Aar fremstaaet en fremragende Forfatter, der er kendt og skattet langt uden for Tysklands Grænser. Det er Ditmarsker-Præsten Gustav Frenssen, der selv er ægte Friser. Han kender sit Folk og dets Sindelag ud og ind; han har en meget stor Bogproduktion bag sig, der vistnok alle handler om hans eget Folk — Friserfolket og deres Hjemland Ditmarsken og Vestslesvig. Her skal blot nævnes enkelte af hans Bøger, som er oversatte til Dansk: „Otto Badendick“, 2 Bind, en selvbiografisk Roman, „Lytte Witt“, en fin Bog, skrevet efter Verdenskrigen 1914—18, og hans Hovedværk „Jørn Uhl“, en Roman om Arbejde, Modgang og Sejr, den foregaar blandt de stoute Ditmarskerbønder, af hvilke Hovedpersonen er en Mand, der trods sin Slægts Forfald bevarer sin helstøbte Karakter, saa han baade som Menneske og Borger i Samfundet bestaar den haarde Prøve, han sættes paa. Naar man har læst „Jørn Uhl“, har man paa en grundig Maade faaet lært de frihedselskende Frisere, der modsatte sig alt aristokratisk Væsen, at kende, saa de huskes.

Nordfriserne havde jo prøvet skiftevis at være tyske og danske Undersaatter, de havde prøvet at kæmpe baade paa dansk Side mod Tyskerne og paa tysk Side mod Danskerne. En Tid omdannede de Ditmarsken til en Slags Republik, hvor de stred skiftevis mod holstenske Hertuger og danske Konger for at bevare deres Selvstændighed og Frihed.

Man mindes fra sin Skolehistorie Krigen ved Bornhoved 1227, da Friserne svigtede Valdemar Sejr og gik over til Fjenden, de tyske Fyrster, hvem de hjalp til Sejr over Dannerkongen. Og da Kong Hans 1500 prøvede paa at undertvinge Friserne igen, mødte de ham med Volf Issebrand i Spidsen og ødelagde den danske Hær ved at gennembryde Digerne i Ditmarsken, hvorefter Havet væltede ind over den lave Marsk, saa Hæren enten omkom i Vand og Morads eller maatte flygte. — Først 1559

lykkedes det for Frederik den 2. sammen med Hertug Adolf af Holsten-Gottorp at underlægge sig Ditmarsken og at tvinge Friserne til at anerkende den danske Konge som deres Herre.

Friserne var saaledes hverken tyske eller danske, eller ogsaa var de begge Dele. De var Germaner, og det var Størstedelen af Tyskerne og Danskerne ogsaa. Det var derfor forstaaeligt, at de kunde betragte Stridighederne mellem Danske og Tyske som en Strid mellem Brødre om rene Bagateller, der kun førte til Had og Blodsudgydelse for dem begge og havde gjort det i Aarhundreder.

I dette Friserfolk skulde Jannikslægten i Jedsted have sin Rod, og selv om Beviset ikke — i hvert Fald endnu — kan føres, er der dog meget, der tyder paa, at det er rigtigt.

## JANNIK- OG TÆKKER-SLÆGTEN

(Table 7)

Jannik Christensen og Ablone Jørgensdatter kom til Jedsted omkring 1830 — antagelig Foraaret 1831, da de var blevet gift — de kom fra Øster Vedsted ved Ribe. Gamle Folk i Jedsted har fortalt, at Gaarden, de købte, var en Brandruin. Bygningerne har næppe været brandforsikrede, og Manden, der ejede dem, havde paabegyndt Nyopførelsen. Stuehusets Mure var opførte til Vinduerne, men saa kørte han fast, han kunde ikke skaffe de nødvendige Penge til Videreopførelsen, og saa blev han nødt til at sælge Gaarden. Den blev da købt af Ablone og Jannik Christensen. De maa have været i Besiddelse af nogen Formue, thi Bygningen blev opført baade stor og flot efter den Tids Forhold og Byggeskik. Der gik endog Ry af Hovedindgangsdøren, der var mod Syd og imod Sædvan kom til at vende ud mod Haven i Stedet for ind mod den lukkede Gaardsplads. Desuden, hvad der fandtes særlig flot, havde man lavet Ruder over Indgangsdøren, der var indfattede i Ornamentter, og hvori der fandtes Sol og Maane med Navnetræk og Aarstal i Snitværk.

Her grundlagde de to nygifte fremmede Folk et nyt Hjem, der nu — 1942 — har været i Slægtens Eje i over Hundrede Aar.



Janniksens Slægtsgaard

Jannik Christensen og Ablone, f. Jørgensdatter, er de første af denne Slægtsgren, der haves fuldt autentiske Oplysninger om, men ved Undersøgelser af Arkivalier vil der sikkert kunne tilvejebringes mange Oplysninger, hvorved Slægten med Sikkerhed vil kunne føres langt længere tilbage i Tiden, men om Slægten kan føres saa langt tilbage, at dens Oprindelse fra Friserne kan konstateres, vil være tvivlsomt eller i hvert Fald vanskeligt, da dette formodentlig skal gøres gennem tyske Arkiver.

Oplysningerne fra de nærmest for Haanden værende Kirkebøger herhjemme i Sognene har været noget vildledende, saa der ikke rigtigt har kunnet bygges paa dem, naar det gælder Generationer, der ligger forud for Jannik og Ablone.

Her skal gengives nogle af dem. Vilslev Sogns Kirkebog beretter:

„1835, 7. August, døde Gaardmand Christen Janniksen i Jedsted, 68 Aar gammel.“

Han er altsaa født 1767. Det laa snublende nær at antage, at denne Christen Janniksen maatte være Jannik Christensens Fader, der var fulgt med dem fra Øster Vedsted til Jedsted — ja, det kunde endda let tænkes, at det var ham, der havde købt Gaarden i Jedsted til sin Søn og Svigerdatter.

Saadan er det dog nok slet ikke; der har i hvert Fald været flere i Jedsted, der har haft Janniknavnet, som han maaske har hørt til.

Kirkebogen i Vilslev beretter saaledes ogsaa om en Kone, „Ane Janniksdatter“, gift med Gaardmand „Hans Nielsen“ i Jedsted og om deres 2 Børn:

„Jannik Hansen“, født 2. Maj 1825, og „Ane Margrethe Hansen“, født 12. Februar 1828.“

Endvidere læses i samme Kirkebog:

„1839, 17. April, er Marine Janniksen død i Jedsted, 8 $\frac{3}{4}$  Aar gammel“, og Kirkebogen tilføjer: „Hun var Datter af afdøde Husmand Hans Peter Jannichsen af Øster Vedsted. Hun døde hos Gaardmand Jannik Christensen i Jedsted.“

Dette Barn har aabenbart været en Slægtning af Jannik Christensen og Ablone og er maaske fulgt med, da de er flyttede.

Ogsaa de foran omtalte har antagelig været beslægtede med dem, det tyder Janniknavnet paa, og det er jo endda sandsyn-



ligt, at disse Slægtninge kan have været medvirkende til, at Ablone og Jannik Christensen er kommet til Jedsted og blevet bosiddende Gaardmandsfolk der i Byen.

Øster Vedsted hører ind under Ribe Domsogn, og Domsognets Kirkebog giver følgende Oplysninger om Slægten:

„Søndag den 9. Oktober 1803 — „Jannik“, en hjemmedøbt Søn af Christen Jensen og Maren Pedersdatter af Øster Vedsted fremstillet i Kirken.“ — Ligeledes ved Konfirmationen 1819 angives Janniks Fader at være Christen Jensen fra Øster Vedsted. — Og ved deres Vielse: „1831, 28. Maj, viet Ungkarl Jannik Christensen af Øster Vedsted, 28 Aar, og Ablone Jørgensdatter, 34 Aar, i Domkirken. Forlovere var Thomas Hansen, Gaardmand, og Mads Vodder, Husmand.“

Efter disse Oplysninger kan man vist godt gaa ud fra, at Jannik Christensens Forældre er Christen Jensen og Maren Pedersdatter i Øster Vedsted. Rigtignok ser det ud til, at Janniknavnet helt bliver borte, men der er dog intet i Vejen for, at Morfaderens Navn kan have været Peder Jannichsen eller Farfaderens Navn Jens Jannichsen. — At Frisernavnet „Jannik“ har sin Oprindelse i Slægten er næsten givet. Ved Vielsen i Domkirken er anført hans Alder til 28 Aar, hvilket passer med Angivelsen af Tiden for hans Daab, 1803. Og af hans Hustrus Aldersangivelse til 34 Aar fremgaar, at hun maa være født 1797; men hvor hun er født, oplyses der ikke noget om. Da der samtidig opgives 2 fremmede Navne som Forlovere, kan man næsten gaa ud fra, at begges Fædre er døde før deres Ægtskab i 1831.

Det helt sikre, vi ved om dem, er altsaa, at *Jannik Christensen* er født 1803, døbt dette Aar den 9. Oktober i Domkirken i Ribe og gift sammesteds d. 28. Maj 1831 med *Ablone Jørgensdatter*, der er født 1797, og at de i Aaret 1831 var Gaardmandsfolk i Jedsted. Og at det Eftermæle, de efterlod sig mellem Byesfæller i Jedsted, vidnede om, at de havde været velagtede og dygtige Bønderfolk, der havde forstaaet at passe sig selv og deres egne Sager, og dog leve i et godt Samkvem med dem, de virkede iblandt.

Hvor stor Gaarden var, da de overtog den, vides ikke, men da de afstod den til Sønnen, var den Byens største Gaard, og den blev ikke mindre i hans Tid.





Jannik Christensen  
og Sønnedatteren Abelone.

Der var Staldplads til 30—40 Kreaturer og til flere Spand Heste. Besætningen var altid første Klasses Husdyr, og der fortælles, at der baade i i Faderens og Sønnens Tid altid var Overflod af løs aftærsket Korn paa Gaardens Lofter.

I Aaret 1851 foregik der en Begivenhed i Jedsted, der kulminerede i Ablone og Jannik Christensens Gaard. En Begivenhed, der i lange Tider satte Sindene i Bevægelse i Sognet. Det var Festen for de hjemvendte Soldater, der havde deltaget i 3 Aars Krigen 1848—50. De saakaldte Soldaterballer, der dette Aar fejredes mange Steder Landet over.

Det var ikke alene dette, at Ablone og Jannik stillede deres Hus og Hjem til Raadighed til Festen — de havde jo vistnok det største Stuehus og den rummeligste Storstue i Byen — men de har sikkert begge deltaget med Liv og Sjæl baade i Forberedelserne til og i selve Festen.

Men om denne Begivenhed har Højskoleforstander Jesper Madsen, der var barnefødt i Vilslev, og som sikkert selv har overværet Festen, skrevet i en Afhandling om Byerne Jedsted og Hillerup i „Historisk Samfunds Aarbog“ for Ribe Amt 1909, som han slutter med en Omtale af det aandelige Liv i disse Byer og om Soldaterfesten der. Og da denne hører med baade i Jannikslægtens og Gaardens Historie, skal den gengives her:

„Aandeligt Liv i Jedsted og Hillerup mærkede man ved det 19. Aarhundredes Midte ikke ret meget til. I kirkelig Henseende var her dødt, thi Rationalismens klamme Taage havde her som saa mange Steder paa Vestkysten lagt sig over Folkelivet. Men paa Hjertebunden laa Trangen og slumrede og gav sig ogsaa omsider tilkende. Mange Familier søgte hen til Pastor Balslev i Hjortlund for at faa deres aandelige Trang tilfredsstillet, og de, der kom under Pastor Balslevs Paavirkning, var velfarne. Men

der var flere, hos hvem Trangen var tilstede, men som ikke naaede hen til Hjortlund. Disse Mennesker blev et let Bytte for Sekterne, og der var en Tid, da baade Methodister, Baptister og Adventister vandt Indgang, navnlig i Jedsted. Om bevidst folkeligt Liv var der før 1848 lige saa lidt Tale, uagtet tænkende Mennesker næppe kunde undgaa at blive opmærksomme paa, at der var noget, der gærede andet Steds i vort Fædreland.

Bladholdet var jo dog i 40'erne ved at blive almindelig, her paa Egnen var det navnlig „Ribe Stiftstidende“; men jeg husker godt, at den manede Folk til at være vaagne mod Faren derudefra, „da,“ som den slutter et af sine Indlæg med, „vi ellers kan komme til at høre til Prøjsen lige til Kongeaaen, før vi vide af det.“ — Det var først Begivenhederne i 1848 med Slavekrigen, der vækkede Beboerne i Jedsted og Hillerup op af Dvale, og saa viste de ogsaa, at de var lige saa danske som deres Brødre og Søstre Norden for Aaen. Det er værd at lægge Mærke til, at Jedsted By var den første By i Ribeegnen, hvor man holdt Fest til Ære for de hjemvendte Soldater i 1851.

Som bekendt endte den slesvigske Treaarskrig med, at de sidste Skud faldt nede ved Kropp Nytaarsmorgen 1851. Først i Februar Maaned blev de gamle Krigere hjemsendte. I Hjemmet blev de modtaget med aabne Arme, ikke alene af deres nærmeste Kære, nej, alle, baade gamle og unge, høje og lave, rige og fattige, alle vilde de være med til at hædre de Mænd, der havde kæmpet, lidt og blødt for Fædrelandet. Hver By havde sin Soldaterfest eller Soldaterbal, som det hed. I Reglen var disse Festligheder uden Prunk, jævne som den Befolkning, der foranstaltede dem. Man indbød Soldaterne med deres Piger til et Festmaal, og saa dansede man til den lyse Morgen. Men enkelte Steder formede Soldaterfesten sig noget mere end almindeligt. Saaledes i Jedsted.

Hovedmanden for Ordningen af Festen her var Møller Fogh i Jedsted Mølle, en varmhjertet dansk Mand. Festens Deltagere samledes med Soldaterne i Jedsted Kro vestligst i Byen, og herfra drog man til Fods gennem den flagsmykkede By til Jannik Christensens Gaard, den nordøstligste i Byen, med Musik i Spidsen. Soldaterne og deres Piger var pyntede med Baand og Kranse. Foran Indgangen var rejst en smuk Æresport. Her blev der gjort

Holdt og en Sang, der var trykt og omdelt til Deltagerne, blev sungen. Forsangeren var Mestersvenden paa Jedsted Mølle, Peder Møller. Forfatteren af Sangen var en Huslærer i Jedsted Mølle, Søren Harresøe Clausen. Den lød saaledes til Tonen fra Rings Drapa af Crusell:

„Nordslesvigs brave  
modige Stridsmænd,  
være velkomne  
fra blodige Val.

Tak skal I have,  
Plads skal I finde  
som i vort Hjerte  
saa i vor Sal.

Engang vi havde  
Brødre i Syden,  
trofaste Danske  
i Sind og i Hu;  
men de vanslægted,  
foragted' os Brødre,  
forhaaned' vor Moder,  
fortysked' i Sind.

Piklede Prøjser,  
tysk Vagabonder,  
Bajrer sig rejste  
fra øllede Sold,  
og snart sig viste  
sort-rød-gyldne  
Græshoppe-Sværme  
paa Danebods Vold.

Ja, disse Sværme  
kom for at hjælpe  
en saa vanartet  
Oprørerflok.  
Da drog I Danske  
frejdigt mod Faren,  
tapper I sloge,  
saa alle fik nok.

I slog af Marken  
talløse Skarer,  
vort lille Danmark  
sejred' ved Gud.  
Haven er rensed,  
Gartnerne djærve  
vildtyske Sværme  
af denne drog ud.

Derfor vi takker  
jer vakre Kæmper  
fra Syd- og Nørre-  
Jylland og Øer,  
som her de blive,  
naar de hjemkomne,  
smykket og kranset  
af hjemlige Møer.

Længe var Slesvig  
Krigslarmens Valplads,  
nu sover Stormen  
paa Krigsskib i Havn.  
Men du „vor Fred'rik“,  
Slesvigs Beskytter,  
længe skal leve,  
Folket til Gavn!

Under Afsyngelsen af Sangen var der en underlig Stilhed over den store Menneskemængde, der var forsamlet, og man saa Taarer i mangt et Øje, men denne simple Sang tolkede jo netop den Tak til og Følelse for de hjemvendte Krigere, der laa dybest inde i Folkets Hjerter.

Efter at Sangen var sunget, drog Deltagerne ind i Festsalen, der var saa festlig smykket, som Aarstiden tillod. En stor Mængde Mennesker var strømmet sammen fra de nærmeste Byer som Tilskuere ved Optoget, men det var ogsaa den første Soldaterfest, der holdtes paa Ribeegnen.

Desværre kunde disse Fester ikke blive almindelige Folkefester, hvori enhver kunde deltage. Smaakaarsfolk maatte for Bekostningens Skyld blive hjemme. 4 Specier eller 16 Kroner for Parret var mange Penge, men det kunde ikke godt være mindre, da Soldaten og hans Pige jo maatte gaa frit med. For Pladsens Skyld kunde man heller ikke godt medtage de unge, hvoraf mangen én havde en ældre Broder, der som gammel Soldat var Æresgæst. Mangen én stod med Taarer i Øjet udenfor og saa til, indtil Mørket faldt paa, men der var ingen Bitterhed i Sindet. De gamle Soldater maatte hædres, saa fik det gaa med én, som det kunde. Festen varede lige til den lyse Morgen, men Feststemningen varede meget længere, den varede ved, lige til Foraarstravlheden optog Sind og Tanke for noget andet. Ja, selv i den travleste Højbjergningstid Sommeren derefter sang man „Nordslesvigs brave“, og da var Feststemningen der igen.

En Mærkelighed ved disse Soldaterfester skal fremhæves, og det er, at aldrig hørte man om Svir og Drikkelag, der desværre saa ofte gik i Svang paa den Tid, naar Folk kom sammen. En Gnist af Aanden fra 1848 var endnu tilbage.“

Saa vidt Jesper Madsen. Det er temmelig sikkert et rigtigt og et godt Billede, han her har givet, baade af Festen i Gaarden i Jedsted saa vel som af Tiden og Folkestemningen efter 3 Aars Krigen. Der var Begejstring over Sejren, men den var ogsaa afdæmpet ved Tanken paa de mange, som havde mistet Livet og Førligheden i Krigen, og som nu savnedes i deres Hjem og af deres kære.

Ablone og Jannik Christensen naaede ikke 70 Aars Alderen, de døde begge, da de var 68 Aar gamle. Ablone den 10. Juni 1865 og Jannik, der overlevede hende i 6 Aar, døde den 3. Maj 1871. Dødsarsag: Brystsvaghed. De er begge begravede paa Vilslev Kirkegaard i Nærheden af den sydøstre Kirkestætte, d.v.s. Indgangen fra Spangesiden.

I Ægteskabet var der vistnok flere Børn, men de maa være døde som smaa og antagelig udøbte, kun 2 levede:

1. *Maren Janniksen*, født 22. Maj 1836 i Jedsted. Hun er gift den 9. Oktober 1858 med *Hans Hansen*, født 12. Juni 1830 i Jedsted. De ejede en Gaard, vistnok hans Fødegaard, der laa helt til Nord i Jedsted med Toft ned til Kongeaaen. Deres Ægteskab varede kun i 3 Aar. Maren, f. Janniksen, døde den 2. Oktober 1861, 25 Aar gammel, og hun efterlod sig ingen Børn.

Hans Hansen, der forøvrigt altid kaldtes Hans Kalslund, giftede sig Aaret efter Marens Død for anden Gang i November 1862 i Vester Nebel Kirke med Maren Henriksen, der var fra Vester Nebel Sogn. Med hende levede han til sin Død.

I Aaret 1868 lod Hans Kalslund sine gamle Bygninger nedbryde og genopføre paa et stort Markareal, som hørte til Gaarden, men som laa helt oppe Syd for Byen lidt Øst for, hvor Jedsted Engevejen og Hillerupvejen skærer hinanden. Gaarden, der vistnok har Matr. Nr. 10 i Jedsted, gav han Navnet „Marensminde“ efter sin første Kone.

Hans Kalslund var en meget velanset Mand, der i mange Aar var Sognefoged. Han var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, Dannebrogskorset. Han blev begravet den 15. September 1907 paa Vilslev Kirkegaard, hvor han nu hviler sammen med sine Hustruer.

2. *Christen Janniksen*, født 5. September 1838 i Jedsted. Han var sine Forældres eneste Søn, og efter sin forannævnte Søster Maren Janniksens Død deres eneste Barn. Samme Aar, som hans Moder døde, indgik han i Ægteskab med *Margrethe Mortensdatter*, født 15. December 1838 i Jedsted. Hun er før omtalt som den yngste af Morten Jepsens Tækkers og Hustru Anna, f. Nielsdatters Børneflokk. De blev viet i Vilslev Kirke den 14. Oktober 1865. Forlovere var: Jannik Christensen, Jedsted, og Niels Mor-

tensen, Lille Darum. Efter Brylluppet overtog de nygifte hans Fødegård i Jedsted, mens Faderen blev boende hos dem de 6 Aar, han levede.

Margrethe og Christen Janniksen var jævnaldrende, begge



Margrethe og Christen Janniksen.

født 1838 i Efteraaret og begge konfirmerede den 3. April 1853. De har vist ogsaa begge været velbegavede Skoleelever og Konfirmander. Præstens Vidnesbyrd om Margrethe i Vilslev Kirkebog er i hvert Fald 2 Gange mg, og der er andre Vidnesbyrd om, at Christen Janniksen ikke gav hende noget efter i den Retning.

Ogsaa som Bønderfolk har de været baade dygtige og driftige. Margrethe magtede meget vel Husførelsen og Husholdningen i den store Gaard, hun var baade proper og dygtig og dertil en ypperlig Madmoder, der sørgede godt for sine Husfolk. Udenfors, hvor Christen Janniksen havde sin Gerning, stod det ikke ringere til; han var en dygtig Landmand, der fulgte i sin Faders Spor og drev den store Gaard paa en mønstergyldig Maade, den var vel nok i hans Tid den mest veldrevne Gaard i Jedsted. Gaardens Besætning var altid velnæret og velplejet. Den store Hestebestand, vistnok altid 3 Spand Arbejdsheste foruden Plage og Fol, var altid i god Foderstand, d.v.s. fede. Altid var der i Gaarden Overflod af Foder og Korn. — Tjenestefolkene vidste nok at fortælle om, at i den Gaard havde der aldrig været opfodret, og Lofterne havde ikke været tomme for løs Korn, saa længe nogen kunde huske.

Moddingen, der havde sin Plads inde paa Gaardspladsen, fyldte selvfølgelig meget derinde, men den var altid velplejet, Siderne pænt og glat opsatte og godt tilklappede, ligesom Gaardspladsen omkring den blev fejtet og holdt ren. Hvert Foraar blev Moddingen helt udkørt, saa der intet kom til at ligge og dampe eller gære i Sommervarmen.

Hans Marker og Kær var altid veldyrkede. I Engene havde han foruden Slaaengene, hvor han bjergede meget godt Hø til

Vinterfoder, en ca. 30 Tdr. Land stor Marskfenne ude ved Havet — „Havremarsken“ — hvor han hvert Aar græssede en Del Kvæg; men desforuden havde han altid en Del af denne Fenne under Plov og tilsaaet med Havre. — Til denne Afgrøde skaffede han sig Gødning paa en Maade, der ikke var almindelig. Hvert Efteraar, naar den grønne Havtang løsnede og drev op paa Ovret, d.v.s. Strandbredden, paa den store Engfenne — det skete gerne efter én eller flere Dages Blæst fra Sydvest — da gik Christen Janniksen og hans Karle bevæbnet med Grebe og Forke ud til Havet og slæbte Tangen sammen i store Møddinger eller Dynger, saa den grønne Tang kom i Gæring, hvorved den blev skør og raadden. Naar saa Foraaret kom, og man kunde begynde at pløje derude, blev Tanggødningen kørt ud paa Engen og aflæsset i Smaadynger, hvorfra den saa samtidig med Pløjningen blev fyldt i Plovfuren og blev begravet under den paafølgende Fure; saaledes fortsattes, saa længe der var Tang at gøde med. Det kostede meget Arbejde, men det betalte sig sikkert godt. Chr. Janniksen avlede Aar efter Aar gode Afgrøder af Havre i sin Eng, uden at der kunde skønnes nogen Udpining af Jorden. Tangen, der indeholder en betydelig Del Kali og Kvælstof, var behandlet paa denne Maade, hvorved Gødningsstofferne blev frigjort og Tangen forraadnet, en god Gødning. Grunden til, at Fremgangsmaaden ikke blev helt almindelig, maa vel søges deri, at det meget Arbejde, der krævedes, virkede noget afskrækkende, ligesom det jo ogsaa kun var de færreste, der havde saa megen Strandbred, at de kunde bjerge tilstrækkelig Tanggødning til Formaålet. — Ogsaa med Hensyn til Redskaber og Maskiner til Mark- og Husbrug var Chr. Janniksen forud for sin Tid paa Egnen. Han var den første i Sognet, der anskaffede en Græsslaamaskine til Brug i Marsken. Men Marskgræsset, der var meget kort og tæt, skulde helst skæres af ved Bunden, da det var den, der gav Høet, men Chr. Janniksens ny Slaamaskine, der havde meget tykke Knivfingre, satte for lange Stubbe, saa det skønnedes, at den lod mere end Daglønnen til Slaaning med Høle staa paa Engen, hvorfor han fandt, at Brugen af den ikke kunde betale sig, da det jo gjaldt om at faa det mest mulige Hø. — Han henvendte sig da til en dygtig Smed, som han fik til at lave tyndere Fingre til Maskinen. Dette førte



imidlertid til, at Slaamaskinen blev ubrugelig til Græsslaaning. Derefter blev Maskinen sat hen i en Krog i Redskabshuset, og her blev den staaende til flere Aar efter Chr. Janniksens Død. — Først omkring 1900 kom der Slaamaskiner, der viste sig brugbare i Marsken, og snart blev disse almindelig brugt overalt, hvorefter Græsslaaning med Le snart helt ophørte.

Af andre ikke almindelige Redskaber anskaffede han sig en saakaldt „Rundharve“, der skulde være god til Brug ved Harvning af den sejge Klægjord i Engene. — Det var en cirkelrund Jernharve med almindelige lige Harvetænder, Størrelsen var knap 3 Alen i Diameter, Trækanordningen var anbragt oven paa Harven, den var fastgjort til en opretstaaende Akselstump i Harvens Centrum eller Midte. — Trækket, der dannede en Retvinkel fra Akselstumpen, hvortil dens Vinkelspids var fastgjort ved en lang opretstaaende Bøsning eller Leje, der gik ned om Akselstumpen, og hvori denne kunde dreje sig rundt. Den ene Vinkelarm gik ret fremad, til hvis Yderende foran Harven Hammelen til Hestetrækket blev fastkoblet; paa Enden af den anden Vinkelarm, der ogsaa ragede ud til Harvens Yderrand, var der fastgjort en tung Kugle eller Lod, der bevirkede, at Harvetænderne gik dybere i Jorden i den Side, Kuglen var anbragt end i den modsatte Side. Naar Hestene trak Harven fremad, kom den derved i en omdrejende Bevægelse. Disse Rundharver viste sig gode til Jævning af sejge Klægfurur i Engene, og der kom efterhaanden flere af dem i Brug, men de var noget tunge for Hestene at trække, og de er nu atter forsvundne fra Arbejdsmarken, fortrængt af andre og bedre Redskaber. — Desuden anskaffede han sig en Kran til at løfte tunge Byrder med, f. Eks. naar der skulde løftes Korn paa Loftet, læsses tunge Sten og andet tungt paa Vogne, hentes Træ i Skovene og lignende, den var jævnlig udlaant.

Ogsaa de nye engelske Svingplove anskaffede han, de fortrængte efterhaanden helt de tunge Hjulplove overalt. Ligeledes anskaffede han den nye Svenskharve med Lappetænder og meget andet.

Endelig skal omtales et større Arbejde, som han personligt satte meget ind paa at faa gennemført.

— Kongeaaen, der ved sit Udløb fra Engene i Havet drejede brat mod Syd og fulgte Jedsted Ovre, gjorde Fortræd ved at

skære Jorden bort fra Kysten, hvilket forværredes ved Tidevandets Hjælp. Kunde det lade sig gøre at faa Aaen til at løbe lige ud i Vest mod Havets Dyb over Vaderne, vilde Ulemperne og Jordtabet være forbi eller mindre, og der var endda Mulighed for Landvinding. Christen Janniksen gjorde et stort Arbejde paa at faa lavet det ny Aaløb lige mod Vest. Hele Byen bistod ham dermed baade med Folk og Heste i mange Dage. — Det gamle Aaløb blev fyldt med Sandsække, og saa gav man sig til at pløje og harve et nyt Aaløb op lige Vest paa til Dybet. Pløjningen og Harvningen gennem Vaderne gjorde, at det med Sandsækkene opstemte Vand i det gamle Aaløb fandt Vej med Pløjefurerne mod Vest og kunde skylle en Del af den ved Pløjningen og Harvningen løsnede Jord bort og saaledes danne et nyt Løb i Havet. Det gik ogsaa godt et Stykke Tid, men da Efteraarsstormene tog fat, blev det hele ødelagt, og Vandet banede sig Vej i det gamle Aaløb igen.

Da Aaløbet i 1912, under Bygningen af Havidiget, blev flyttet og rettet mere lige ud inde i Engene, fandt Aaen mærkelig nok sit Løb ude paa Vaderne i det af Chr. Janniksen lavede Aaløb og har holdt sig der siden.

Chr. Janniksen var en stille og rolig Mand, der passede sig selv og sin Gaard, han gik ikke til Kros, som saa mange af de gode Jedstedmænd havde for Skik, ligesom hans Deltagelse i det offentlige Liv ikke var stor — der var forøvrigt ikke meget af det i hans Tid. — Men var han til Selskab i et godt Lag eller til Gilde ved Familiefester og lignende, var han ofte meget underholdende. Han havde en god og en smuk Sangstemme, og han sang gerne.

Margrethe og Chr. Janniksen var et Par gæstfri Folk, der var afholdte og velagtede af dem, de levede og virkede iblandt. Men desværre var Chr. Janniksens Helbred ikke godt, han havde arvet sin Faders Brystsvaghed, og den tog til med Aarene, men saa længe han orkede, gjorde han sin Tur i Mark og Stald og holdt det gaende, som man siger; da det kneb med Gangen, købte han sig en lille Ridehest, som han benyttede, naar han skulde i Mark og Enge eller bort fra Byen. Men omsider tog Sygdommen helt Overhaand, han maatte gaa til Sengs og holde op med al Virksomhed.

Den 20. Juni 1880 døde han i sin Manddoms bedste Alder, knap 42 Aar gammel.

Ogsaa hans Hustru Margrethe begyndte tidligt at skrante; hun havde ved et Uheld faaet den ene Haand læderet. Dette tog en saa uhyggelig Vending, at der gik Betændelse i Saaret, og Haanden maatte amputeres. Hun kom dog nogenlunde over det, blev endog i nogle Aar helt arbejdsdygtig igen, idet hun fik anskaffet en saakaldt „Arbejdshaand“, der bestod af en Slags Krog med en Fjeder, der blev spændt fast paa Enden af Armen til Erstatning for den afsatte Haand. Med denne Krog kunde hun løfte Gryder paa Komfuret, tage fat paa Kosterkafter og feje Gulve og lignende Arbejde. Da hun først blev øvet, gik det ret godt; hun kunde udrette meget, hvad hun var glad for.

Skulde hun i Selskab eller i Byen, havde hun en anden Haand, en rigtig velformet Haand med en Handske paa, der ligeledes blev fastgjort til Armstumpen i Stedet for Arbejdshaanden. Den behandskede Haand kaldte hun „Selskabshaanden“. Men helt rask blev hun ikke mere. Hun overlevede kun sin Mand i knap 4 Aar, Hun døde den 25. Februar 1884, 45 Aar gammel.

De er begravede i Familiegravstedet paa Vilslev Kirkegaard.

I Ægteskabet var der 8 Børn, men de 6 af dem døde i Barnealderen:

A.—1. *Ablone Janniksen*, født 6. Marts 1866 i Jedsted. Hun havde omtrent fuldført sin Skolegang og skulde have begyndt paa sin Konfirmationsforberedelse hos Præsten, da hun fik en Brysts sygdom, der hurtigt gjorde en Ende paa hendes Liv. Hun blev vistnok konfirmeret paa sit Dødsleje. Hun døde den 18. Oktober 1880, 14 Aar gammel. Hun døde 4 Maaneder efter sin Fader.

B.—2. *Jannik Christensen Janniksen*, født 5. Maj 1868 i Jedsted, og døde der den 17. Maj 1869, 1 Aar gammel.

C.—3. *Ane Janniksen*, født 18. August 1870 i Jedsted. Hun fik i Daaben sin Mormoders Navn, og hun havde faaet Slægtsarv efter sin Moder og Tækkerslægten baade i Udseende, i Væsen og i Virkemaade. Hun var en smuk og en velbegavet Pige,



Ane og Anton  
Jannichsen med  
Børn.

der havde tilegnet sig gode Skolekundskaber, hun var desuden i Besiddelse af en god, sund og fornuftig Tænkemaade, der gjorde hende tidlig voksen. Hendes Moder havde givet hende nogle gode Leveregler, som hun hele sit Liv overholdt, de var satte paa Vers, og nogle af dem lød — efter Hukommelsen — saaledes:

„Husets Pryd er Renlighed,  
Hjemmets Ære Gæstfrihed,  
Tilfredhed Lykkens lyse Glans,  
Fromhed Livets skønne Krans“ o.s.v.

Men Ane fik tidlig Brug for sine gode Egenskaber og Evner, thi endnu før hun naaede Konfirmationsalderen, døde hendes Moder, og Ane stod ene tilbage i Hjemmet med en lille 7-aarig Søster. — Der var dog hverken Nød eller Mangel i Hjemmet, tværtimod. Forældrene efterlod sig økonomisk Velstand, men det hele maatte jo sættes under fremmed Administration. Skifteretten satte ind straks efter Moderens Død, Pigebørnene fik beskikket hver sin Formynder, Overformynderiet tog sig af Børnenes Ejendom og Formue. Husholdningen og Gaardens Drift blev lagt i Hænderne paa fremmede Folk. Det var en hel Omvæltning, der skete i det hidtil saa grundmurede Hjem. Ane var jo den eneste, der kunde danne sig noget Begreb om Forholdene. Da det i Skifteretten var blevet forudsat, at hun skulde overtage

Gaarden, medens hendes lille Søster skulde have udbetalt en Kontant-Arv, var det jo en Selvfølge, at Ane maatte komme til at bruge alle sine Evner og al sin Omtanke til Varetagelse af Styrelsen og Forvaltningen af den store Ejendom baade ude og inde. Men Ane Janniksen var jo kun Skolepige endnu. Foreløbig skulde hun konfirmeres, dette blev hun i April 1885.

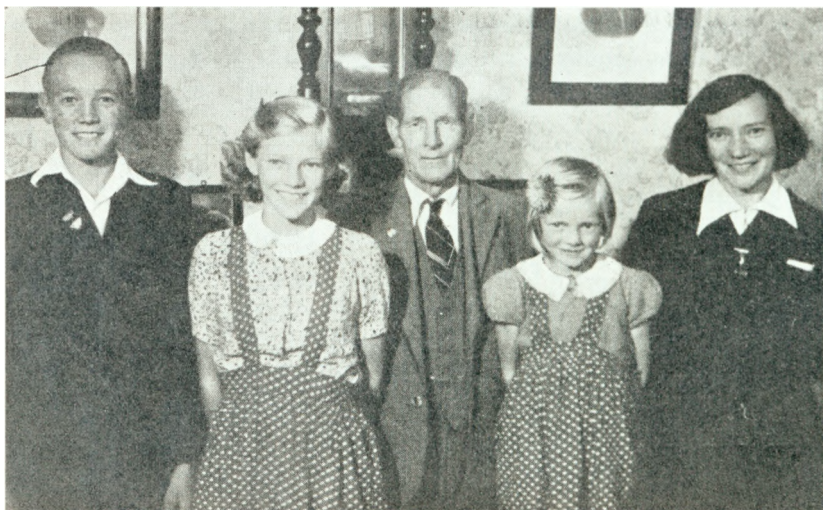
I de Aar Margrethe Janniksen sad Enke, havde hun ogsaa en Slags Gaardbestyrer, han hed Lund, var en ældre, noget svær Mand, i selve Arbejdet paa Gaarden tog han næppe Del, men han forte noget Tilsyn med det og planlagte vel ogsaa Driften sammen med hende. Efter hendes Død blev han afskediget, og der kom nye Folk til at staa for Styret. Til at bestyre Huset indendørs havde man faaet fat i en dygtig Pige, som man var meget glad for, da hun med Omhu tog sig af baade Huset og Bornene. Hun hed Karen Vejrup og var fra Darum (af Helle og Boesen Slægten). Hun blev senere gift med Gaardejer Hans Andreasen i Obbekær. Udendørs maatte der jo ogsaa holdes Bestyrer, og det var slet ikke hver Mands Sag at holde den store veldrevne Gaard i sin gamle Gænge. Men da Ane var blevet konfirmeret og selv begyndte at faa nogen Indsigt i den store Bedrift, fæstede hun en 10 Aar ældre Fætter, der havde hjemme i Nabolaget, en Søn af hendes Moster Maren (sen.) og Morbror Jørgen Pedersen (Javsén), der hed *Martin Anton Jørgensen*. Ved hans Hjælp blev Gaarden holdt i nogenlunde god Drift i flere Aar, indtil de 2 Søskenbørn den 17. Marts 1891 ægtede hinanden, hvorefter de ejede Gaarden i Fællesskab og nu kunde dyrke og drive den, som de selv vilde; thi de var jo nu begge fuldmyndige. — Anton Jørgensen, der er født 22. Marts 1860, købte for Resten senere Navnet Janniksen som sit Efternavn for at bevare det som Slægtsnavn for kommende Børn. Men han maa vist have faaet en Følelse af, at Driften af den store Ejendom har ligget noget over hans Evner og Kræfter, han bortsolgte i hvert Fald efter nogle Aars Forløb en stor Del af Gaardens Jorder, der blev udstykkede til forskellige nye Ejere. Dernæst lod han Gaardens østre Længe nedbryde og brugte de fleste af Materialerne fra dette Hus til Reparation af de øvrige Længer, der efterhaanden var kommet noget i Forfald.

Anton og Ane Janniksen oplevede at fejre deres Sølvbryllup

i 1916, men 5 Aar senere, den 27. November 1921, dode Ane Janniksen, 51 Aar gammel. — Hendes Mand, Anton Janniksen, overlevede hende i 17 Aar, i hvilken Tid han sad hen som Enkemand i Gaarden. Han døde den 5. April 1938, 78 Aar gammel. De er begge begravede i Familiegravstedet paa Vilslev Kirkegaard. — I Ægteskabet var der 4 Børn, hvoraf dog den ældste og den yngste døde som smaa:

a.—1. *Margrethe Janniksen*, født 25. Februar 1893 i Jedsted. Dette Barn var fra ganske lille baade legemlig og aandelig svag. Hun døde 28. Maj 1904, 11 Aar gammel.

b.—2. *Kristine Jørgine Janniksen*, født 23. Januar 1895 i Jedsted. Gift 8. December 1922 med forhenværende Landpost *Hans Christoffer Hansen*, født 27. Juli 1881 i Sejstrup, Hunderup Sogn, Søn af Boelsmand Peder Hansen (Riber) og Hustru Ellen Margrethe, der havde Ejendom ved Landevejen mellem Gredstedbro og Bramminge. Hans Christoffer Hansen — eller Hans Riber — som hans Kendingsnavn var her paa Egnen, hvor han i sine unge Aar besørgede Postudbringelsen fra Gredstedbro til Jedsted og Vilslev i en Aarrække. Han var en flink og velset Landpost, der var meget afholdt af Beboerne i sit Postdistrikt.



Hans C. Hansen med Familie.



men han blev ked af al den Traven omkring, hvorfor han opgav Stillingen og rejste til Amerika. — Efter nogle Aars Forløb vendte han atter hjem, og da blev han gift med Jørgine Janniksen fra Jedsted. Efter Brylluppet købte de en Landejendom Nord for Hunderup By, hvor de i nogle Aar drev Landbrug, men under de vanskelige Landbrugsaar sidst i 1920'erne solgte de Ejendommen og flyttede til Esbjerg, hvor han fik en Plads paa Esbjerg Andelssvineslagteri. Siden har de boet i Esbjerg.

I Ægteskabet er der 5 Børn:

1) *Anton Janniksen Hansen*, født 2. April 1923 i Hunderup, 2) *Peter Hansen*, født 1. April 1924 og død samme Dag, 3) *Jannik Hansen*, født 10. Juni 1927, 4) *Anna Janniksen Hansen*, født 10. Marts 1930, og 5) *Ellen Margrethe Hansen*, født 15. Maj 1935 i Esbjerg. — De ældste af Børnene er født i Hunderup, de yngste i Esbjerg.

c.—3. *Christen Janniksen*, født 29. April 1896 i Jedsted. Han har som ung det meste af sin Tid bistaet sine Forældre med Gaardens Drift derhjemme i Jedsted, han var jo den eneste levende Søn. Den 6. November 1925 blev han gift i Nr. Farup Kirke med *Sigrid Brorsen*, født 14. November 1898 i Nr. Farup. Datter af Gaardejer Knud Brorsen, født 5. Maj 1852 og død 29. Januar 1909 i Nr. Farup. Gift 23. Juni 1888 med Nielsine Poulina Ingeborg Frøsig, født 5. December 1861 og død 27. Maj 1934 i Farup. Sigrid Brorsen hører til den kendte Brorsenske Slægt, hvoraf Biskop Hans Adolf Brorsen er et af de mest kendte Medlemmer. Sigrid og Christen Janniksen er Ejere af hans Føde- og Slægtsgaard i Jedsted. De har ingen Børn.



Anton J. Hansen.



Sigrid og Christen Jannichsen.



d.—4. *Martin Janniksen*, født 20. November 1900 i Jedsted. Han var Anton og Ane Janniksens yngste Barn. Han døde som lille Barn 17. Juni 1901 i Jedsted.

D.—4. *Jannik Christensen Janniksen*, født 17. Oktober 1872 i Jedsted. Han var Margrethe og Christen Janniksens fjerde Barn, men han døde 14. Marts 1873, et halvt Aar gammel.

E.—5. *Jannik Morten Janniksen*, født 10. November 1874 i Jedsted. Ogsaa han havde et svagt Helbred, han gik i flere Aar med et daarligt Ben, der var stivet af med Jernskinner og Læderremme; det raslede, naar han gik, han kunde nemlig baade støtte og gaa paa det, og man haabede, han skulde være kommet over det og faaet sin fulde Førlighed igen, men den 25. Oktober 1882 døde han, 8 Aar gammel.

F.—6. *Martha Maria Janniksen*, født 19. November 1876 i Jedsted. Hun havde faaet Navn efter sine 2 afdøde Tanter, der begge hed „Maren“, og skulde altsaa være kaldt „Maren Maren“ — haft Navnet to Gange — men da det vel nok kom til at lyde noget fjollet, fik hun Navnene Martha Maria i Stedet for, hvoraf det første Navn blev hendes Kendingsnavn. — Den ene Maren var hendes Faders Søster, der havde været gift med Sognefogden Hans Kalslund i Jedsted, og den anden Maren var hendes Moders Søster, der havde været gift med Gaardmand Jørgen Pedersen (Javsén) i Jedsted.

Martha Janniksen var kun fire Aar, da hendes Fader døde, og godt 7 Aar, da hun ogsaa mistede sin Moder. Hun var saaledes kun et Barn, da hun blev forældreløs. — Som hendes Formynder og Raadgiver blev hendes Onkel, Sognefoged Hans Kalslund, beskikket. Han varetog ogsaa den lille Piges Interesser paa bedste Maade, saa hun følte sig staaende i Taknemmelighedsgæld til ham. Saa længe hun gik til Skole, blev hun boende i sit Hjem, men hun følte sig næsten altid som fremmed og tilovers blandt de fremmede Folk, der skaltede og valtede med alt muligt i Huset uden at agte stort paa den lille Pige. — Da hun var blevet konfirmeret, og hendes Søster Ane var blevet gift, fandt man, at hun, der jo selv ejede Formue, burde betale for

Opholdet i sit Barn-  
domshjem. Det havde  
Martha heller ikke no-  
get imod. Hun og  
hendes Søster havde jo  
altid holdt sammen  
baade i gode og onde  
Dage. Men hendes  
Formynder syntes ikke  
om dette og fik da



Martha og Jens M. Lauridsen.

Martha tinget i Huset hos en Gaardmandsfamilie paa Frø-  
siggaard i Hunderup Sogn, hvor hun skulde gaa til Haande  
og gøre Nytte samtidig med, at hun ydede Betaling for Ophol-  
det der. — Sognefogden mente, at hun paa den Maade ikke alene  
kunde lære nogen Husgerning, men ogsaa lære andre Folk og  
deres Skikke at kende. Men det gik ikke helt efter Ønske; hun  
blev nærmest betragtet som en Pensionær, der betalte for Op-  
holdet, og som kunde gaa og komme, naar hun vilde, og selv  
var hun for ung til at forstaa at drage Nytte af Opholdet.

Den paafølgende Sommer 1892 tog hun sammen med Datter-  
ren der fra Gaarden paa Mellerup Højskole ved Randers. Her  
fandt hun mange Kammerater, som fik en god Indflydelse paa  
hende, og skønt hun jo kun var 16 Aar gammel, var hun dog  
saa udviklet og aandsmoden, at hun fik et betydeligt Udbytte af  
dette Højskoleophold.

Hun havde tilegnet sig mere end almindelig gode Skolekund-  
skaber i Børneskolen og var dertil et veludviklet Pigebarn med  
et friskt og naturligt, sundt Syn paa Livet. — Hun lignede i paa-  
faldende Grad sin Fader og var ligesom han i Besiddelse af en  
smuk og sikker Sangstemme, saa hun uvilkaarligt kom til at føre  
an i Sangen blandt de unge. Ligeledes havde hun arvet Fader-  
rens ærlige, redelige Sind og gode naturlige Væsen, hun var saa  
dejlig fri for alt Skaberi, og dog var hendes Fremtræden baade  
frimodig og overlegen. Hun var noget af en Friser baade af Tem-  
perament og af Udseende.

Hendes Øjne var ikke helt gode, hun maatte altid gaa med  
stærke Brillen. Et Par Gange havde hun været indlagt paa Pro-  
fessor Edmund Hansen Groths Øjenklinik i København, hvor

hun lod sig underkaste en Øjenoperation, der hjalp noget, men dog ikke saa meget, at hun kunde se uden Briller. — Paa Klinikken var der en Overlæge, Jannik Bjerrum, der interesserede sig noget for Navneligheden „Jannik“, som de havde tilfælles. Han havde foretaget en Del Slægtsundersøgelser, og han mente at kunne paavise, at de hørte til samme Slægtslinie og var af frisisk Oprindelse. Martha var imidlertid for ung til at kunne forstaa dette, hun havde jo intet Begreb om Slægtsforskning.

Da hun var 18 Aar gammel, blev hun forlovet med en Gaardmandssøn fra Vilslev, og da de to kom til at lægge Fremtidsplaner, blev hun hurtig klar over, at hun var næsten blank overfor, hvad der hedder Husholdning og Husførelse. Resolut rejste hun da over til sin dygtige Moster Ingeborg Tækker i Lille Darum, hvor hun tingede sig i Huset for at lære at kunne forestaa en Husholdning i en Bondegaard. Mosteren sagde „Ja“ og modtog den raske unge Pige med Glæde. — Efter et Par Aars Ophold hos hende, gav hun Martha det Vidnesbyrd, at hun nu vilde være i Stand til at kunne gennemføre og forestaa en almindelig Landhusholdning med Dygtighed. Dette slog til og passede, og saa giftede Martha Janniksen sig den 26. September 1896 med *Jens Mikkelsen Lauridsen*, født 10. April 1871 i Vilslev, Søn af Gaardejer Niels Lauridsen og Hustru Sidsel, f. Jensen, i Vilslev. Hans Forældre havde delt deres Gaard, Matr. Nr. 9 i Vilslev, mellem deres 2 ældste Sønner, og ved Lodtrækning var det gaaet saadan, at Martha og Jens M. Lauridsen skulde overtage Udflyttergaarden paa Møllevang, beliggende Øst for Vilslev omtrent lige overfor Marthas Barndomshjem paa den anden Side af Kongeaen.

Paa denne Udmark var der i Sommerens Løb blevet opført en ny Bondegaard. Og der begyndte de to unge Folk saa deres fremtidige Hjem. — Det var trange Tider for Landbruget, da de to begyndte deres Gerning paa Møllevang, men den lykkedes godt for dem, og de levede et lykkeligt Samliv, saa længe det varede. — Men derom er fortalt udførligt i „Vilslev-Slægten“s Historie, hvor Jens M. Lauridsen hører hjemme, og det skal derfor ikke gentages her.

Til Slut skal her bare fortælles en lille Oplevelse, som Martha havde, mens hun var gift, og som glædede hende meget, saa

længe hun levede. Et Par Aar efter, at hun var blevet gift, blev hendes Svigermoder meget syg, lammet over hele Legemet, saa hun hverken kunde gaa eller røre sig eller selv føre sin Mad til Munden, naar hun skulde spise. Hun blev da tilraadet at lade sig indlægge paa et Kursted „Frydenstrand Sanatorium“ ved Frederikshavn i Vendsyssel. — Det blev da bestemt, at en af hendes Døtre sammen med Martha skulde ledsage hende til Kurstedet. — Da hendes Mand oven i Købet i disse Dage havde solgt en Følhoppe til en Mand i Aabybro, ogsaa i Vendsyssel, der skulde leveres dertil, blev det lavet saaledes, at de rejste samtidig, men dog kunde de ikke følges ad, da Hoppen skulde fragtes med et Godstog. Men naar Martha og Jens havde fuldført deres Ærinder, var det Mening at besøge et Par Højskolevenner paa Birkelseegnen — (Mumgaard) — før de tog hjem igen. — Saaledes skete det. Dagen efter Rejsedagen mødtes de paa Mumgaard hos gode Venner, hvor de var velkomne Gæster. — Men samme Dags Aften skulde der være Oplæsning i Vedsted Friskole, som laa tæt ved Mumgaard, og Oplæseren var ingen ringere end den unge Forfatter Johan Skjoldborg, der allerede den Gang var ved at være et landskendt Navn. Gæsterne maatte selvfølgelig med deres Værter til Oplæsning i Friskolen. Der var modt mange Mennesker, og Skjoldborg læste Halvdelen af sin Bog „I Kragehuset“ fra Manuskript; han havde den Gang lige skrevet Bogen. Oplæsningen fulgtes med stor Opmærksomhed, og der var livligt Bifald, da han sluttede.

Friskolelæreren var Helge Skovmand — senere Redaktør af Højskolebladet — han skulde have Skjoldborg og hans Hustru ind til Kaffe efter Oplæsningen; han var saa flink, at han indbød de to fremmede sydvestjydske Gæster og deres Værter med til Kaffen i hans Privatlejlighed. — Det blev en livlig Aften med Samtale og Sang. Martha kom hurtig i fuld Vigeur, hun blandede sin sikre Sangstemme med de fremmedes, og hun blev gode Venner med dem allesammen.

Det var en Lørdag Aften, og ved Opbruddet maatte de fremmede Gæster og deres Værter love at besøge Skjoldborgs i Sandmosen, hvor han var Skolelærer, den næste Dag, der jo var Søndag og Fridag.

Saaledes blev det. Dagen efter blev der spændt for Fjedervog-

nen, og saa rullede Værter og Gæster af Sted til Sandmosen, hvor Skjoldborg og hans Hustru stod i Døren parat til at tage imod dem. Desuden var Skjoldborgs Far og Mor samt en Broder, der var Lods i Hals, kommet i Besøg hos dem. Skjoldborgs Hustru — det var hans første Hustru — var en Præstedatter, noget ældre end ham — var en god Værtinde; hun var en prægtig Kvinde, der ikke blot var meget huslig, men ogsaa meget musikalsk. — Skjoldborg havde lige faaet sendt en Del af sine Sange fra et Musikforlag, hvor de var udkomne med Melodier af Jul. Bechgaard og Joh. Torrild, og med smukke Vignetter paa Titelbladet. — Det var Sangene „Du Husmand, som ørker den stridige Jord“, „Naar Vinteren rinder i Grøft og i Grav“ og „Min Plet af Fødelandets Jord“ eller „Mit og Marens Hjem“. — Han forærede straks Martha en af hver af Sangene. Melodierne maatte læres og synges, og Fru Skjoldborg satte sig til Klaveret — der var eneste Møbel i Husets Storstue. — Og der blev Sang og Musik den Dag i det lave straatækte Hjem i Sandmosen, saa det tonede gennem alle Stuer og alle Sind, der var i Huset. — Det blev en herlig Dag. Martha glemte den aldrig, men det gjorde Skjoldborg heller ikke. Det hændte sig flere Gange efter hendes Død, at hendes Mand traf sammen med Skjoldborg, og da skulde han nok fremdrage Mindet om den festlige Dag i den fattige Degnebolig i Sandmosen.

Martha var en livlig og en rask Kone paa Møllevang indtil Sommeren 1902, da begyndte hun at blive mat og træt og følte sig syg. Hun maatte søge Læge, og da viste det sig, at hun havde arvet sin Faders Sygdom, hun havde Brystsyge, som det hed. Hun blev da indlagt paa Sygehuset i Varde, hvor Lægen, Dr. Larsen, var Specialist i denne Sygdom. Paa Sanatoriet ved Vejle Fjord, der var det eneste af den Slags den Gang, kunde der ikke blive Plads det første Halvaar. Hun blev da paa Sygehuset til Jul og blev da sendt hjem til Møllevang. Egentlig syg følte hun sig ikke, men var svag og mat. Hun bevarede sit lyse Haab og sit frejdige Sind uden Klage.

Den 7. Januar 1903 fødte hun et Barn, og en Tid derefter syntes hun atter at skulle komme til Kræfter igen, men det blev ikke saaledes. — Den 17. Februar 1903 hen mod Aften blev det opklarende Vejr, og just som Solen var ved at gaa ned, sendte den



„Møllevang“.

sine sidste røde Straaler ind gennem Vinduerne i Stuen til den syge og døende lille Kone; da gik hendes rene, gode Sjæl gennem de aabne Porte paa Slottet i Vesterled bag Rosenskyernes Volde! ..... og der blev saa tomt paa Møllevang.

3½ Aar efter hendes Død, den 14. August 1906, ramte en Lynstraale Marthas Hjem paa Møllevang, og i Løbet af en Nat var det blevet til en rygende Ruinhob. — I de 10 Aar, denne Bygning havde staaet, havde den huset Livets højeste Lykke og dets tungeste Sorg; — nu var heller ikke dette mere:

„Men det var mit og Marens Hjem,  
i lyse Kaar og trange.  
Og der blandt Hyld og Piles Gjem  
vi sang saa glade Sange.“

I Ægteskabet var der 2 Børn:

a.—1. *Niels Christen Jannik Lauridsen*, født 11. Januar 1900





Else og Jannich Lauridsen.

paa Møllevang. Kom i 1906 i Vilslev Skole. 1911 paa Ribe Kate-dralskole — blev konfirmeret 1914 i Vilslev Kirke. Hjalp derefter i nogle Aar med Ar-bejdet hjemme paa Møllevang.

Var 1918 paa Vejlb-y Højskole ved Aarhus hos Helge Hostrup. — 1919 Tjenestekarl paa en Gaard i Sangstrup ved Grenaa. 1920 Biblio-tekar ved Vilslev Bibliotek. Tog efter 8 Maaneders Undervis-ning paa Bramminge Efterskole 1921—22 Præliminæreksamen med 108 $\frac{2}{3}$  P. i Juni 1922 i København. Gik derefter 2 Aar paa Døckers Kursus i Købehavn, hvorfra han tog Studentereksamen med 1. Karakter 1924. Derefter paa Københavns Universitet i 6 Aar, hvorfra han dimitteredes i Januar 1931 som cand. mag. med Naturhistorie og Geografi som Hovedfag med 1. Karakter. Vi-karierede et Aar paa Lyngby Latinskole for en af sine gamle Lærere fra Ribe Latinskole. — I Sommeren 1932 fik han Ansæt-telse som Seminarielærer ved Jelling Seminarium. — Gift den 9. November 1934 i Markuskirken i København med *Else Hansen Birk*, født 31. Maj 1905 i København, Datter af Malermester Joh. Birk og Hustru Elisabeth, f. Hansen, i København.

Jannik Lauridsen og hans Hustru er Studiekammerater, de læ-ste begge samme Fag og tog Eksamen samtidig med omtrent lige store Karakterer. — De har et Barn: *Jens Birk Lauridsen*, født 3. Oktober 1935 i Vejle og døbt i Hover Kirke, Anneks til Jel-ling.

b.—2. *Sigurd Magnus Lauridsen*, født 7. Januar 1903 paa Møllevang, er opnævnt efter begge sine Bedstemødre — Sidsel og Margrethe. Gik i Vilslev Skole og blev konfirmeret i Vilslev Kirke 1917. I 1922—23 var han Elev paa Ollerup Højskole ved Svendborg. I Foraaret 1924 blev han indkaldt til Militærtjeneste i København. Kom til Næstved som Hestepasser. Vinteren 1927—28 var han Elev paa Ladelund Landbrugsskole ved Brorup.



Han havde flere Pladser som Tjenestekarl — i et Par Aar paa Grenaaegnen, et Aar paa en Forsøgsgaard i Marsken ved Rudbøl i Sønderjylland. Og sidst i nogle Aar hos Landbrugslærer Nielson i Brørup som Forkarl



Johanne og Sigurd Lauridsen.

eller Bestyrer. I 1932 overtog han en Trediedel af Møllevangs Jorder, hvorpaa han selv lod opføre nye Bygninger paa Risagre ved Sognekkellet mellem Vilslev og Jernved Sogne. Gift 6. December 1941 med *Johanne Marie Pedersen*, født 14. September 1909 i Gredstedbro Stationsby. Datter af Bygmester Peder Hansen Pedersen og Hustru Kirstine, født Madsen, i Gredstedbro.

G.—7. *Morten Janniksen*, født 18. April 1879 i Jedsted og død der den 22. September samme Aar, 5 Mdr. gammel.

H.—8. *Margrethe Janniksen*, født 18. April 1879 i Jedsted og død der den 27. Juli 1879, 3 Mdr. gammel.

Disse to sidste af Margrethe og Christen Janniksens Børn var Tvillinger. De levede ikke ret længe, blev ikke et halvt Aar gamle.

# PERSONREGISTER

over

## TÆKKER- OG JANNIK-SLÆGTEN

	Side		Side
<b>A</b>		<b>F</b>	
Andersdatter, Maren .....	94	Frandsen, Ingeborg Margr. ....	33
Maria .....	94	<b>G</b>	
Andersen, Anders Clausen .....	93	Gravesen, Peder .....	15
Jeppe .....	93	<b>H</b>	
Karen Ida .....	68	Hansen, Anna Janniksen .....	117
Niels .....	94	Anton Janniksen .....	117
<b>B</b>		-- Bertram .....	83
Beck, Andreas .....	52	-- Doris Birgit .....	83
Ane Marie .....	53	-- Ellen Margrethe .....	117
Agnes .....	53	-- Gerda Marie .....	83
Dorthea Kirstine .....	53	-- Hans (Kalslund) .....	108
Kirstine .....	53	-- Hans Christoffer .....	116
Maren .....	53	-- Jannik .....	117
-- Nikolaj .....	51	-- Kirstine K. ....	54
Thyra .....	53	-- Leo Marius .....	83
Birk, Else Hansen .....	124	-- Peder .....	117
Boesen, Dorthea .....	80	-- Søren Janniksen (1822) .....	59
Brorsen, Sigrid .....	117	-- Søren Janniksen (1862) .....	64
<b>C</b>		Helle, Aage .....	86
Christensen, Ansgar .....	35	-- Birgit .....	86
-- Jannik .....	100	-- Ingrid K. ....	86
-- Johanne .....	68	Hilmer, Ellen .....	89
Christiansen, Sophie K. ....	56	-- Eske .....	90
<b>D</b>		-- Inger .....	90
Dahlmann, Hanne Marie .....	28	-- Peder Thomsen .....	88
Damgaard, Johanne .....	73	-- Vagn .....	90
-- Ludvig .....	53	<b>J</b>	
<b>E</b>		Janniksen, Ablone .....	113
Eriksen, Aase .....	90	-- Ane .....	30 og 113
		-- Christen (1838) .....	108

	Side		Side
Janniksen, Christen (1896).....	117	Knudsen, Ane.....	28
— Jannik Christensen.....	113	— Bodil Rence.....	85
— Jannik Chr.....	118	Kristensen, Maren.....	50
— Jannik Morten.....	118	— Maren Uhre.....	46
— Kristine Jørgine.....	116		
— Maren.....	108	<b>L</b>	
— Margrethe (1893).....	116	Lauridsen, Andreas.....	78
— Margrethe (1879).....	125	— Ane.....	69
— Martha Marie.....	118	— Edith Marie .....	82
— Martin.....	118	— Elisabeth B.....	82
— Morten.....	125	— Georg Washington.....	68
Jensen, Aage Thang.....	30	— Henning G.....	68
— Ane K. M.....	44	— Hilmer Boesen.....	81
— Else.....	51	— Ingeborg.....	83
— Helene.....	40	— Ingrid E. D.....	82
— Jensine Marthine.....	29	— Jens Birk.....	124
— Mary Thang.....	30	— Jens Marius.....	82
Jepsdatter, Johanne (1797).....	93	— Jens Mikkelsen.....	120
— Johanne (1802).....	94	— Lauridsen, Karen.....	65
— Jepsdatter, Karen.....	94	— Kathrine.....	83
— Margrethe.....	93	— Laura.....	87
Jepsen, Jørgen.....	94	— Laust Thomsen.....	69
— (Tækker), Morten.... 16 og	92	— Marie.....	65
— Peder.....	92	— Marius.....	80
Jørgensdatter, Ablone.....	100	— Martin.....	82
Jørgensen, Ane.....	30	— Morten J.....	65
— Anton.....	29	— Niels Chr. J.....	123
— Dagny I. S.....	29	— Oskar Gardfield.....	68
— Jeppe.....	31	— Sigurd Magnus.....	124
— Jørgen Dahlmann.....	29	— Søren Thomsen.....	81
— Jørgen Marius.....	28	— Thomas (1831).....	60
— Karen Marie.....	30	— Thomas (1908).....	82
— Kirstine.....	30	— Thomas Lincoln.....	68
— Maren (1855).....	28	— Villy.....	83
— Maren (1862).....	31	Lautrup, Kirstine.....	52
— Martha.....	29	Lund, Edith.....	29
— Martin.....	30	— Søren P. A.....	29
— Martin Anton..... 30 og	115		
— Morten Jepsen.....	28	<b>M</b>	
— Peder.....	30	Madsen, Gunner.....	89
— Svend Aage.....	29	— Jensine.....	41
— Svend Dahlmann.....	30	— Simon.....	90
		Mortensdatter, Maren (1768)....	15
<b>K</b>		— Maren (1828).....	27
Kirkegaard, Petra.....	68	— Maren (1836).....	58

	Side		Side
Mortensdatter, Margrethe. 91 og	108	Nielsen, Anna Martine .....	36
Mortensen, Ane (1864) .....	39	— Axel Sigurd .....	36
— Ane (1866) .....	56	— Christen, Chr. ....	34
— Anna Munk .....	51	— Elna M. K. Roed .....	35
— Arne Uhre .....	47	— Frands .....	36
— Axel Tranberg .....	51	— Frands O. ....	37
— Bodil .....	50	— Gerda .....	38
— Christian M. (1871) .....	57	— Gjertrud Roed .....	35
— Christian M. (1883) .....	53	— Gunnar .....	38
— Ebbe Tranberg .....	51	— Henning Th. ....	38
— Edith .....	50	— Hildur Gudrun .....	36
— Ejnar Th. ....	48	— H. Frederik F. ....	36
— Gerda .....	51	— Inger .....	38
— Hans J. (1877) .....	48	— Kaj M. Roed .....	35
— Hans J. (1932) .....	50	— Kristine .....	82
— Inga .....	51	— Martin .....	36
— Jens P. ....	45	— Martin I. ....	38
— Jeppe (1824) .....	25	— Niels Frede .....	38
— Jeppe (1898) .....	46	— Niels Fr. ....	36
— (Tækker) Jeppe .....	39	— Sigrid K. ....	36
— (Tækker), Jørgen .....	56	Nymann, Knud .....	90
— Kathrine Munk .....	51	— Peter Henning .....	90
— Laura .....	55		
— Laura G. ....	51	<b>P</b>	
— Maren .....	48	Pedersen, Anders Nissen .....	30
— Marie .....	55	— Anna (1920) .....	41
— Martin .....	54	— Anna (1923) .....	42
— Martin Jepsen .....	57	— Anna Martine .....	38
— Niels .....	26	— Birthe .....	42
— (Tækker), Niels .....	31	— Birthe Marie .....	42
— Niels Kr. ....	47	— Elly .....	30
— Niels Munk .....	51	— Graves .....	15
— Niels P. ....	44	— Ingeborg O. K. ....	67
— Peter Tranberg .....	50	— Jenny .....	42
— Mortensen, Tage .....	50	— Jeppe .....	15
— Vagn Uhre .....	47	— Jeppe Martin .....	41
Munk, Gjertrud Marie .....	51	— Johanne Marie .....	125
<b>N</b>		— Jørgen (Javsén) .....	27
Nielsdatter, Anna .....	16	— Margr. Bom .....	78
— (Vejrup), Gjertrud .....	32	— Marius .....	39
Nielsen, Aida I. Christiane .....	37	— Meta Marie .....	82
— Alice .....	37	— Niels Marius .....	41
— Alvin .....	37	— Petra .....	42
— Ane Hansine Kathrine .....	29	— Ruth Marie .....	30

	Side		Side
Pedersen, Søren Kr. ....	40	Therkildsen, Bodil .....	85
— Theodor Kr. P. ....	43	-- Dagny .....	86
— Thora M. H. ....	81	-- Elise K. M. ....	86
Pinborg, Dorthea K. ....	39	-- Karen .....	86
Poulsen, Clara Elma .....	46	-- Søren .....	84
		-- Thorvald .....	85
		-- Viktor .....	87
<b>R</b>		Thomsen, Ane K. ....	65
Roed, Marie K. M. ....	35	-- Boe Therkildsen .....	69
Rue, Jørgen Pedersen .....	77	Dalgas .....	73
		Ida .....	77
<b>S</b>		Laust .....	31
Skov, Anna .....	42	Martha .....	37
Hansine .....	42	Trauberg, Bodil Marie .....	49
Jørgen .....	42		
Niels Kr. ....	42	<b>V</b>	
		Vind, Meta .....	43
<b>T</b>			
Therkildsen, Agnete .....	86		

**Tækker-Slægten**

Tavle 1.

Peder Gravesen, Gaardmand i Jedstede, \* 1726, † 14/4 1766, 40 Aar gl.  
I Søn (maalede Børn):

Jeppes Pedersen (Grausen), Gaardmand i Jedsted, \* 10/6 1763 i Jedsted, †  
der 1/7 1808, 45 Aar gl. Gift 16/10 1799 med Maren Mortensdatter, døbt  
12/4 1768 i Jedsted, † der 23/12 1824 Aar gl.

8 Børn:

I. Morten Jepsen (Tækker), \* 2/10 (døbt 3/10) 1790, † 16/12 1850, 60 Aar gl. Gift 24/5 1823 med Ane Nielsdatter, \* 12/10 1799, † 2/2 1866, 67 1/4 Aar gl. i Jedsted.

8 Børn:

1) Jeppe Mortensen, \* 14/7 1824, † 7 Dage gammel.

2) Niels Mortensen, \* 30/12 1825, † 7/6 1828.

3) Maren Mortensdatter, \* 27/2 1828, † 28/2 1867, 39 Aar gl. Gift 15/10 1853 med Gdrn. Jørgen Pedersen (Javsen) i Jedsted. Han er født 28/7 1818 og † 28/5 1895 i Jedsted, 76 Aar gl.

Se Tavle 2 Tækker-slægten.

4) Niels Mortensen (Tækker), \* 17/3 1830 i Jedsted, † 8/3 1907 i Darum. Gift 1. Gang 5/11 1855 med Gjertrud Nielsdatter. Se Tavle 3 Tækker-slægten.

5) Jep Mortensen (Tækker), \* 6/4 1832 i Jedsted, † 23/10 1912 i Ulkjær, Gredsted, Jernved Sogn. Gift med Dorthea Kirstine Pinborg, \* 23/11 1840 i V. Vedsted, † 20/2 1910 i Ulkær.

Se Tavle 4 Tækker-slægten.

6) Jørgen Mortensen (Tækker), \* 31/1 1834 i Jedsted. Gift med Sofia Karoline Christiansen (kaldet Line Berg) i Ribe.

Se Tavle 5 Tækker-slægten.

7) Maren Mortensdatter, \* 10/6 1836 i Jedsted, † 10/7 1916 i L. Darum.

Se Tavle 6 Tækker-slægten og Tavle 4 Næsbjærgslægten.

8) Margrethe Mortensdatter, \* 15/12 1838 og † 25/2 1884 i Jedsted. Gift med Christen Janniksen i Jedsted.

Se Jannikslægten Tavle 7.

II. Peder Jepsen (Tækker), døbt 16/9 1792 i Vilslev Kirke. Han har antagelig været gift, men yderligere Oplysninger om ham savnes.

III. Johanne Jepsdatter, døbt 16/5 1791 i Vilslev, som Barn.

IV. Johanne Jepsdatter, døbt 23/1 1797 i Vilslev Kirke, † som Barn.

V. Margrethe Jepsdatter, døbt 10/13 1799 i Vilslev Kirke, † 9/5 1830 i Hillerup. Gift 29/9 1821 med Anders Clausen Andersen, Gaardmand i Hillerup.

5 Børn:

1) Jeppe Andersen, \* 9/11 1821.

2) Niels Andersen, \* 20/2 1823, † 27/7 1825, 2 1/2 Aar gl.

3) Niels Andersen \* 28/7 1825. Rejste til Farup 1842, var da 17 1/2 Aar gl.

4) Marie Andersdatter, \* 8/2 1828.

5) Maren Andersdatter, \* 8/5 1830, hjemmedøbt af Faderen formedelst Sygdom, † 7/5 1830, 4 Dage gl. Moderen, Margrethe, f. Jepsdatter, døde i Barselseng med dette Barn. Alle Børnene er fødte i Hillerup. Anders Clausen Andersen blev gift 2. Gang med Mette Madsdatter, med hvem han ogsaa fik 5 Børn.

VI. Jørgen Jepsen, døbt 7. Juni 1801 i Vilslev Kirke. Yderligere Oplysninger savnes.

VII. Johanne Jepsdatter, døbt 5. December 1802, † 1832, 29 1/2 Aar gl. i Jedsted.

VIII. Karen Jepsdatter, døbt 26/12 1804 og † 23/4 1839 i Jedsted.

**Tækker-Slægten**

Tavle 2.

3. *Maren Mortensdatter*, \* 27/2 1871 † 20/2 1867, 39 Aar gl. i Jedsted.  
 Gift 15/10 1853 med *Jørgen Ped (Javsen)*, Gaardmand i Jedsted,  
 \* 28/7 1818 og † 28/5 1895, 76 A. i Jedsted.

5 B

A<sup>1)</sup> *Maren Jørgensen*, \* 5/11 1855, † 21/1 1857 i Jedsted.

B<sup>2)</sup> *Morten Jepsen Jørgensen*, Gaardmand i Jedsted, \* 3/12 1921 i Jedsted. Gift 1. Gang 31/10 1885 med *Ane Knud* † 23/2 1860 i Vilslev, † 9/3 1889, 30 Aar gl. i Jedsted. — Gift 2. Gang 1889 med *Hanne Marie Dahlmann* fra Krogager. Født 15. April i Hjortkær, † 12/3 1907 i Jedsted.

I 1ste Ægteskab 1 Barn:

*Jørgen Marius Jørgensen*, \* 9/10 1886 og † 23/5 1889 i Jed.

I 2det Ægteskab 7 Børn:

a 1) *Jørgen Marius Jørgensen*, \* 20/12 1890 og † 17/3 1894 i Jed.

b 2) *Anton Jørgensen*, \* 26/9 1892 i Jedsted. Gift med *Jenny Marthine Jensen*, \* 6/12 1893 i Sdr. Kollemorten, Ø. Nykirke Sogn, Nørvang Herred. Ejer Utoft Mosegaard ved Grindsted. 2 Børn: *Irene Solvig Jørgensen*, \* 16/9 1930 og *Svend Aage Jørgensen*, † 13/4 1933, begge født i Grindsted.

c 3) *Martha Jørgensen*, \* 8/7 1894 i Jedsted. Gift 29/11 1904 med *Søren Peder Andersen Lund*, \* 5/5 1888 i Ingerslev pr. Hager, Tiset Sogn, Maskinsmed. Siden 1913 Bestyrer af Jedsted Mølle Elektricitetsværk. — 1 Barn: *Edith Lund*, \* 7/7 1921 i Jedsted.

d 4) *Jørgen Dahlmann Jørgensen*, \* 27/6 1896 i Jedsted. † 12/11 1926 med *Ane Hansine Kathrine Nielsen*, \* 2/7 1895 i Vilslev. Ejer hans Fødegaard i Jedsted. — 3 Børn: 1) *Martin Jørgensen*, † 13/3 1928. 2. *Svend Dahlmann Jørgensen*, \* 2/6 1930. 3. *Karen Marie Jørgensen*, \* 6/12 1935, alle i Jedsted.

e 5) *Kirstine Jørgensen*, \* 9/9 1897 i Jedsted. Gift 30/4 1921 med *Aage Thang Jensen*, \* 18/1 1901 i København, Mejlslev Kirke — 1 Barn: *Mary Thang Jensen*, \* 12/7 1921. Bor i Gredstedbro.

f 6) *Peder J. Jørgensen*, \* 9/5 1900 og † 23/2 1902 i Jedsted.

g 7) *Ane Jørgensen*, \* 8/6 1901 i Jedsted. Gift 23/3 1923 med *Anders Nissen Pedersen*, \* 17/8 1898 i Jernved Sogn. Har Ejendommen i Lærerbøl, Nr. Farup Sogn. 2 Børn: *Ruth Marie Pedersen*, \* 23/7 1929 og *Elly Pedersen*, \* 18/4 1936 i Farup Sogn.

C<sup>3)</sup> *Martin Anton Jørgensen* (senere købt *Janniksen*), \* 22/3 1860 i Jedsted, † 4/4 1938 i Jedsted. Gift 17/3 1891 med sin Kusine, *Ane Janniksen*, \* 18/8 1870, † 27/11 1921.

4 Børn:

a 1) *Margrethe Janniksen*, \* 25/2 1893 og † 28/5 1904 i Jedsted.

b 2) *Kristine Jørgine Janniksen*, \* 23/1 1895 i Jedsted. Gift 8/12 1922 med fhv. Landpost *Hans Christoffer Hansen*, \* 27/7 1881 i Sejstrup. — 5 Børn: 1. *Anton Janniksen Hansen*, \* 2/4 1923 i Hunderup. 2. *Peter Hansen*, \* 1/4 1924 og † samme Dag. 3. *Jannik Hansen*, \* 10/6 1927 i Hunderup. 4. *Anna Janniksen Hansen*, \* 10/3 1930. 5. *Ellen Margrethe Hansen*, \* 13/5 1935.

e 3) *Christen Janniksen*, \* 20/4 1896 i Jedsted. Gift 6/11 1925 med *Sigrid Brøsen*, \* 14/11 1898 i Nr. Farup. De ejer hans Fødegaard i Jedsted. — Ingen Børn.

d 4) *Martin Janniksen*, \* 20/11 1900 og † 17/6 1901 i Jedsted.

D 4) *Maren Jørgensen*, \* 20/11 1862 i Jedsted, † ? i Gørding. Gift 28/4 1888 med *Laust Thomsen*, Gørding, \* 11/9 1854 i Vejrup. — Ingen Børn. — Havde Landejendom i Fonager, Gørding Sogn.

E 5) *Jeppe Jørgensen*, \* 3/2 1866 i Jedsted, † som Barn.



**Tækker-Slægten**

Tavle 3.

4. *Niels Mortensen* (Tækker), Gjer i Lille Darum, \* 17/3 1830 i Jedsted, † 8/3 1907 i L. Darum. Gift 1. Gang 5/11 1855 med *Gjertrud Nielsdatter* (Vejrup), \* 6/4 1831 i Silselev, † 9/2 1878 i L. Darum. — 13 Børn. — Gift 2. Gang 2/4 1878 med *Ingeborg Margrethe Frandsen*, Darum, \* 27/7 1851, † 4/10 1920 i Darum.

13 Børn:

9

I 1ste Ægteskab

var der 13 Børn, der alle var døbte, men som paa 1 nær alle døde som smaa; kun Nr. 8 i Rækken levede og blev en gammel Mand:

A) *Christen Christensen Nielsen*, \* 22/7 1865 i L. Darum. Gift 13. Marts 1904 i Sønderho Kirke, Fanø, med *Marie Kristine Mortensen Roed* fra Holsted, † 1910 i Esbjerg.

3 Børn:

- a 1) *Gjertrud Roed Nielsen*, \* 31/5 1906. Gift 31/10 1933 med *Ansgar Christensen*, Tistrup.
- b 2) *Kaj Morten Roed Nielsen*, \* 25/8 1908, ugift.
- c 3) *Elna Marie Kristine Roed Nielsen*, \* 27/4 1910 i Esbjerg, ugift.

I 2det Ægteskab:

B<sup>1)</sup> *Frands Nielsen*, \* 9/5 1880 i L. Darum. † 7/1 1882 i L. Darum.

C<sup>2)</sup> *Martin Nielsen*, \* 7/8 1881 i Paasken 1882 i L. Darum.

D<sup>3)</sup> *Henning Frederik Fejlberg* *sen*, \* 13/9 1882 og † 13/4 1902 i L. Darum.

E<sup>4)</sup> *Hildur Gudrun Nielsen*, \* 11/4 1884, †, druknet 29/6 1922.

F<sup>5)</sup> *Axel Sigurd Nielsen*, \* 2/3 1885 i L. Darum. Rejste 1906 til U. S. A. Gift 1926, hans Hustrus Fornavn er Dorthe.

G<sup>6)</sup> *Sigrid Kirstine Nielsen*, \* 7/8 1887 og † 7/3 1897 i L. Darum.

H<sup>7)</sup> *Anna Martine Nielsen*, \* 31/8 1889 i L. Darum. Rejste 1912 til U. S. A. hvor hun blev gift 31/10 1916 med *N. Fr. Nielsen* fra Norup ved Hadsund, Sønderseggen, hvor han er født 1876.

3 Børn:

a 1) *Aida Ingeborg Christiane Nielsen*, \* 21/3 1920.

b 2) *Alice Nielsen*, \* 1/8 1922.

c 3) *Alvin Nielsen*, \* 26/5 1925.

Alle fødte i U. S. A.

I<sup>8)</sup> *Frands Oskar Nielsen*, *Mejls*, \* 3/11 1891 i L. Darum. Gift 10/4 1919 med *Martha Thomsen*, \* 1/4 1896 i *Mejls*.

5 Børn:

a 1) *Niels Frede Nielsen*, \* 31/3 1920 i *Ravnso*.

b 2) *Inger Nielsen*, \* 7/8 1921 i *Ravnso*.

c 3) *Gerda Nielsen*, \* 19/2 1924 i *Ravnso*.

d 4) *Gunnar Nielsen*, \* 30/10 1930 i *Mejls*.

e 5) *Henning Thomas Nielsen*, \* 16/10 1937 i *Mejls*.

J<sup>9)</sup> *Martin Ingemann Nielsen*, *Darum*, \* 28/4 1895 i L. Darum. Gift 27/3 1925 med *Anna Martine Pedersen*, *Døstrup*, *Sdrj.*, \* 29/3 1900. Har Frugthandel en gros i *St. Darum*. — Ingen Børn.

5. *Jeppe Mortensen* (Tækker), Gaardmand i Seem ved Ribe, \*  $\frac{6}{4}$  1832 i Jedsted, †  $\frac{24}{10}$  1912 i Ulkær, Grødsted, Jernved Sogn. Gift  $\frac{1}{1}$  1864 med *Dorthea Kirstine Pinborg* fra V. Vedsted, \*  $\frac{23}{11}$  1840, †  $\frac{20}{2}$  1910, 69 Aar gl., i Ulkær, Jernved Sogn.

## 10 Børn:

A<sup>1)</sup> *Ane Mortensen, Blaksmark*, \*  $\frac{20}{10}$  1864 i Seem, †  $\frac{26}{8}$  1898 i Blaksmark. Gift  $\frac{10}{4}$  1891 i Seem Kirke med *Marius Pedersen*, \*  $\frac{7}{4}$  1866 i Blaksmark ved Varde, hvor de ejede en Gaard, †  $\frac{20}{4}$  1942 i Bramminge.

## 4 Børn:

a 1) *Søren Kristian Pedersen*, \*  $\frac{7}{1}$  1892 i Blaksmark, Varde Landsogn. Gift  $\frac{30}{3}$  1920 i Søndernæs, Brøns Sogn, med *Helene Jensen*, \*  $\frac{29}{10}$  1886 i Raahede, Hvidding Sogn. — 2 Børn: *Anna Pedersen*, \*  $\frac{30}{9}$  1920 og *Niels Marius Pedersen*, \*  $\frac{12}{6}$  1922 i Søndernæs.

b 2) *Jeppe Martin Pedersen*, \*  $\frac{17}{12}$  1893 i Blaksmark. Gift 1. Gang  $\frac{19}{7}$  1922 med *Jensine Madsen* fra Sdr. Hygum ved Rødding, \*  $\frac{10}{6}$  1890, †  $\frac{12}{8}$  1924, Sct. Josefs Hospital, Esbjerg. — 2 Børn: *Anna Pedersen*, \*  $\frac{27}{4}$  1923 og *Jenny Pedersen*, \*  $\frac{6}{8}$  1924. — *Jeppe Martin P.* blev gift 2. Gang  $\frac{9}{3}$  1927 med *Hansine Skov* fra Søndernæs, \* der  $\frac{18}{4}$  1894. Har ogsaa 2 Børn: *Birthe Pedersen*, \*  $\frac{1}{3}$  1928 og *Petra Pedersen*, \*  $\frac{3}{7}$  1930. — De har en Landejendom i Tjæreborg Vad.

c 3) *Birthe Maria Pedersen*, \*  $\frac{21}{7}$  1895 i Blaksmark. Gift  $\frac{18}{3}$  1921 med *Niels Kr. Skov, Kragelund*, \*  $\frac{7}{5}$  1875 i Smedegaard, Bramminge Sogn. *Birthe Maria* døde  $\frac{3}{10}$  1926 paa Hillerup Mark. — 2 Børn: *Jørgen Skov*, \*  $\frac{12}{10}$  1922 og *Anne Skov*, \*  $\frac{11}{2}$  1925.

d 4) *Theodor Kristian Pinborg Pedersen*, \*  $\frac{3}{11}$  1896 i Blaksmark. Gift  $\frac{24}{9}$  1919 med *Meta Vind*, \*  $\frac{8}{9}$  1892 i Forum ved Varde. Har ingen Børn. 3 Plejebørn. — De ejer hendes Fødegaard i Forum.

B<sup>2)</sup> *Niels Pinborg Mortensen, Gørding*, \*  $\frac{21}{12}$  1865 i Seem, †  $\frac{31}{8}$  1936 paa Varde Sygehus, begravet  $\frac{3}{9}$  paa Horne Kirkegaard. Gift 1895 i Efteraaret med *Ane Kirstine Maria Jensen*, \*  $\frac{15}{7}$  1869 i Nørvang (Nørring) i Lunde Sogn, †  $\frac{4}{3}$  1917 paa Hindsig Fattiggaard i Horne Sogn, hvor hun og hendes Mand den Gang var Bestyrerfolk.

## 3 Børn:

a 1) *Jens Peder Mortensen*, \*  $\frac{19}{2}$  1897 i Sdr. Gørding. Gift  $\frac{3}{8}$  1924 i Nørvang med *Clare Elma Poulsen*, \*  $\frac{10}{4}$  1901 i Kastkær, Lunde Sogn. De ejer hans Moders Slægtsgaard i Nørvang, har ingen Børn.

b 2) *Jeppe Mortensen*, \*  $\frac{31}{8}$  1898 i Sdr. Gørding, †  $\frac{23}{9}$  1942 i Horne. Gift  $\frac{10}{9}$  1926 med *Maren Uhre Kristensen*, \*  $\frac{23}{5}$  1904 i V. Bjergmose, Horne Sogn, (de ejer hendes Fødegaard i Bjergmose). 3 Børn: 1. *Niels Kristian Mortensen*, \*  $\frac{18}{8}$  1927 i Horne S. 2. og 3. *Vagn Uhre Mortensen* og *Arne Uhre Mortensen* (Tvillinger) \*  $\frac{1}{9}$  1935 i Horne Sogn.

c 3) *Ejnar Theodor Mortensen*, \*  $\frac{29}{9}$  1900 i Gørding Sogn. Bor i Arnum. — Ugift.

C<sup>3)</sup> *Maren Mortensen*, \*  $\frac{3}{11}$  1870 i Seem, †  $\frac{27}{9}$  1922 i Ulkær, 52 Aar gl. Ugift.

D<sup>4)</sup> *Hans Jørgen Mortensen, Obbekjær*, \*  $\frac{22}{10}$  1877 i Seem. Gift  $\frac{4}{3}$  1903 i Obbekjær med *Bodil Maria Tranberg*, \*  $\frac{14}{11}$  1878 i Obbekær v. Ribe, hvor de ejer hendes Fødegaard.

## 3 Børn:

a 1) *Peter Tranberg Mortensen*, \*  $\frac{3}{6}$  1903. Gift 1929 med *Maren Kristensen*, \*  $\frac{6}{3}$  1907, Ladegaardsmark i Ribe. — Har 4 Børn: 1. *Hans Jørgen Mortensen*, \*  $\frac{20}{2}$  1932 og †  $\frac{21}{3}$  4 Uger gl. i Obbekær. 2. *Bodil Mortensen*, \*  $\frac{28}{2}$  1933. 3. *Edith Mortensen*, \*  $\frac{1}{2}$  1936 og 4. *Tage Mortensen*, \*  $\frac{10}{4}$  1939. Alle fødte i Obbekjær.

b 2) *Ebbe Tranberg Mortensen*, \*  $\frac{31}{7}$  1905 i Obbekjær. Gift  $\frac{22}{3}$  1930 med *Gertrud Maria Munk*, \*  $\frac{30}{6}$  1906 i Nr. Vissing ved Skanderborg. Har 3 Børn: 1. *Anne Munk Mortensen*, \*  $\frac{28}{12}$  1930. 2. *Niels Munk Mortensen*, \*  $\frac{19}{9}$  1932. 3. *Kathrine Munk Mortensen*, \*  $\frac{26}{2}$  1936. — Alle født i Obbekjær.

c 3) *Axel Tranberg Mortensen*, \*  $\frac{6}{8}$  1908 i Obbekjær. Gift  $\frac{2}{4}$  1938 med *Else Jensen* fra Fredericia, \*  $\frac{2}{4}$  1915 i Sejling v. Silkeborg. — Har 2 Børn: *Inga Mortensen*, \*  $\frac{7}{2}$  1939 og *Gerda Mortensen*, \*  $\frac{10}{5}$  1940 i Obbekjær.

De 3 Brødre ejer hver en Gaard i Obbekjær.

E<sup>5)</sup> *Laura Georgine Mortensen, Skærbæk*, \*  $\frac{15}{4}$  1881 i Seem ved Ribe. Gift  $\frac{26}{10}$  1906 med *Nikolaj Beck*, \*  $\frac{12}{10}$  1872 i Nr. Skærbæk, Sønderjylland, † der  $\frac{5}{4}$  1926, Gaardejer.

## 9 Børn:

a 1) *Andreas Beck*, \*  $\frac{27}{9}$  1907, † 3 Dage gl.

b 2) *Andreas Beck*, \*  $\frac{23}{10}$  1908 i Skærbæk. Gift  $\frac{12}{5}$  1935 med *Kirstine Lautrup*, \*  $\frac{8}{5}$  1910 i Døstrup.

c 3) *Dorthea Kirstine Beck*, \*  $\frac{18}{2}$  1910, † samme Aar i Maj Maaned.

d 4) *Dorthea Kirstine Beck*, \*  $\frac{30}{5}$  1911. Husassistent i Ribe.

e 5) *Maren Beck*, \*  $\frac{12}{7}$  1912, stud. art., Bankbogholder i Skærbæk. Gift  $\frac{25}{7}$  1943 med *Ludvig Damgaard*. Bor i Ullerup v. Skærbæk.

f 6) *Kirstine Beck*, \*  $\frac{18}{9}$  1913, †  $\frac{6}{7}$  1929.

g 7) *Agnes Beck*, \*  $\frac{3}{4}$  1915, Husassistent i Ribe.

h 8) *Ane Maria Beck*, \*  $\frac{10}{2}$  1918.

i 9) *Thyra Beck*, \*  $\frac{6}{12}$  1920.

Alle Børn er født i Skærbæk.

F<sup>6)</sup> *Christian Mathias Mortensen*, \*  $\frac{10}{9}$  1883 i Seem, †  $\frac{10}{12}$  1928 paa Ribe Sygehus. Begr. i Jernved. Gift  $\frac{7}{4}$  1925 i Jernved med *Kirstine Kathrine Hansen*, \*  $\frac{10}{8}$  1874 i Jedsted, Vilslev S. Ingen Børn. Var Boelsmand i Ulkær, Jernved S.

G<sup>7)</sup> *Martin Mortensen*, (i Rækken Nr. 3) † spæd, mellem 1866 og 1870 i Seem.

H<sup>8)</sup> *Martin Mortensen*, (i Rækken Nr. 5) \* mellem 1870 og 1877, † 14 Aar gl. før Konfirmationen i Seem.

I 9) *Maria Mortensen*, (i Rækken Nr. 6) \* mellem 1870 og 77 † 16 Aar gl. i Seem.

J 10) *Laura Mortensen* (i Rækken Nr. 7) \* mellem 1870—77. † spæd i Seem.

## Tækker-Slægten

Tavle 5.

6. *Jørgen Mortensen* (Tækker) Gæstgiver i Ribe, \*  $31/1$  1834 i Jedsted. Rejste i 1870 til Amerika. Gift  $6/10$  1865 med Pigen *Sophie Karoline Christiansen*, Ribe, \*  $7/2$  1844 i Døstrup. Rejste med sin. Mand og 2 Børn til U. S. A.

4 søn:

A<sup>1</sup>) *Ane Mortensen*, Ribe, \*  $25/1$  1866 i Ribe Domsogn. Rejste til U. S. A. som Barn med sine Forældre, hvor hun senere blev gift og meget rig.

B<sup>2</sup>) *Martin Jepsen Mortensen*, \*  $7/9$  1869 i Ribe Domsogn. Rejste til U. S. A. som Barn med sine Forældre. Han blev senere Cowboy.

C<sup>3</sup>) *Christen Madsen Mortensen*, \*  $13/2$  1871 i Ribe Domsogn, †  $10/5$  samme Aar. — Dødsårsag: Tæring.

D<sup>4</sup>) *Christian Madsen Mortensen*, \*  $14/3$  1872 i Ribe Domsogn, †  $13/4$  187?. — Dødsårsag: Tarmbetændelse.

## I 1ste Ægteskab

1 Barn:

A<sup>1)</sup> Søren Janniksen Hansen, \* <sup>5</sup>/<sub>5</sub> 1862 i V. Vedsted. Rejste som ung til Amerika. — Forblev vistnok ugift.

B<sup>2)</sup> Morten Jepsen Lauridsen, \* <sup>26</sup>/<sub>6</sub> 1864 i V. Vedsted, † <sup>24</sup>/<sub>9</sub> 1927 i Bramminge. Gift 1. Gang med Ane Kathrine Thomsen, \* <sup>21</sup>/<sub>12</sub> 1864 i Lille Darum, † 1889 i U. S. A.

2 Børn:

a 1) Maria Lauridsen, \* <sup>20</sup>/<sub>11</sub> 1887 i Nebraska, U. S. A. Hun er gift og bor i Amerika. Har vistnok flere Børn.

b 2) Karen Lauridsen, \* 1889 og † 1 Aar gl. i U. S. A.

Omkring Aarhundredskiftet kom M. J. Lauridsen til Danmark igen og blev gift 2. Gang <sup>27</sup>/<sub>11</sub> 1901 med Ingeborg Oline Kristine Pedersen, \* <sup>4</sup>/<sub>5</sub> 1880 i Mulvad, Bramminge.

I dette Ægteskab var der 9 Børn, hvoraf kun 3 lever:

c 3) Thomas Lincoln Lauridsen, \* <sup>29</sup>/<sub>1</sub> 1903 i Bramminge. Gift <sup>9</sup>/<sub>9</sub> 1938 i Sneum Kirke med Johanne Kristensen, \* <sup>24</sup>/<sub>9</sub> 1901 i Esbjerg.

d 4) Oskar Gardfield Lauridsen, \* <sup>2</sup>/<sub>4</sub> 1905 i Bramminge. Gift 1933 med Petra Kirkegaard fra Vemb. 1 Barn: Henning Gardfield Lauridsen, \* <sup>30</sup>/<sub>9</sub> 1937 i Ribe.

e 5) Georg Washington Lauridsen, \* <sup>13</sup>/<sub>12</sub> 1909 i Bramminge. Gift <sup>30</sup>/<sub>3</sub> 1940 med Karen Ida Andersen, \* <sup>18</sup>/<sub>2</sub> 1912 i Esbjerg.

7. Maren Mortensdatter (jun.), \* <sup>19</sup>/<sub>6</sub> 1836 i Jedsted, † <sup>19</sup>/<sub>7</sub> 1916 i Lille Darum. Gift 1. Gang <sup>26</sup>/<sub>5</sub> 1861 med Søren Janniksen Hansen, V. Vedsted, \* <sup>25</sup>/<sub>5</sub> 1822 og † <sup>29</sup>/<sub>3</sub> 1862 i V. Vedsted. — 1 Barn. — Gift 2. Gang <sup>24</sup>/<sub>10</sub> 1863 med Thomas Lauridsen fra Vilslev, \* <sup>13</sup>/<sub>1</sub> 1831 i Vilslev og † <sup>13</sup>/<sub>7</sub> 1910 i Lille Darum. — 7 Børn:

## I 2det Ægteskab 7 Børn:

C<sup>3)</sup> Laust Thomsen Lauridsen, \* <sup>19</sup>/<sub>11</sub> 1865 i Vilslev, † <sup>3</sup>/<sub>10</sub> 1879 i Rejsby, Sønderjylland. Dræbt af Lynet.

D<sup>4)</sup> Ane Lauridsen, \* <sup>4</sup>/<sub>6</sub> 1868 i Vilslev, † <sup>29</sup>/<sub>6</sub> 1940 i Lille Darum, 73 Aar gl. (Apopleksi). Gift <sup>27</sup>/<sub>4</sub> 1893 i Darum med Boe Therkildsen Thomsen, Gdr., \* <sup>13</sup>/<sub>8</sub> 1864 i Lille Darum.

2 Børn:

a 1) Dalgas Thomsen, \* <sup>10</sup>/<sub>2</sub> 1895. Gift <sup>6</sup>/<sub>3</sub> 1938 i Skanderup Kirke (Valgmenighed) med Johanne Damgaard, \* <sup>16</sup>/<sub>7</sub> 1895 paa Damgaard, Ølstrup Sogn ved Ringkøbing.

b 2) Ida Thomsen, \* <sup>20</sup>/<sub>7</sub> 1900 i Lille Darum. Gift <sup>14</sup>/<sub>10</sub> 1930 i Darum med Jørgen Rue, \* <sup>3</sup>/<sub>11</sub> 1902 i Sdr. Næraa paa Fyn, \* i Bullestrup, Agedrup Sogn ved Odense Fjord.

E<sup>5)</sup> Andreas Lauridsen, \* <sup>7</sup>/<sub>4</sub> 1870 i Vilslev, † <sup>10</sup>/<sub>4</sub> 1943 i St. Darum. Gift <sup>27</sup>/<sub>9</sub> 1897 med Margrethe Bom Pederen, Darum, \* <sup>27</sup>/<sub>9</sub> 1877 i Darum. — Ejer hendes Fødegård i St. Darum. — Ingen Børn.

F<sup>6)</sup> Marius Lauridsen, \* <sup>1</sup>/<sub>7</sub> 1872 i Vilslev. Gift <sup>30</sup>/<sub>6</sub> 1899 med Dorthea Boesen, \* <sup>14</sup>/<sub>10</sub> 1873 i Darum, † <sup>30</sup>/<sub>6</sub> 1942 i Darum.

5 Børn:

a 1) Søren Thomsen Lauridsen, \* <sup>19</sup>/<sub>4</sub> 1900. Rejste som ung til Amerika. Ugift.

b 2) Hilmer Boesen Lauridsen, \* <sup>4</sup>/<sub>12</sub> 1901 i Bramminge, døbt i Hunderup Kirke. Gift <sup>30</sup>/<sub>3</sub> 1927 med Thora Petra Maren Hansine Pedersen, \* <sup>31</sup>/<sub>10</sub> 1903 i Kragelund, Hunderup Sogn, hvor de ejer hendes Fødegård. — 3 Børn: 1. Ingrid Elisabeth Dorthea Lauridsen, \* <sup>24</sup>/<sub>3</sub> 1928. 2. Elisabeth Boesen Lauridsen, \* <sup>22</sup>/<sub>10</sub> 1930 og 3. Jens Marius Lauridsen, \* <sup>2</sup>/<sub>6</sub> 1937. Alle fødte i Kragelund.

c 3) Martin Lauridsen, \* <sup>7</sup>/<sub>4</sub> 1905 i Darum. Gift <sup>25</sup>/<sub>11</sub> 1934 med Metha Maria Pedersen, \* <sup>17</sup>/<sub>2</sub> 1911 i Darum. — 2 Børn: Rita Lauridsen, \* <sup>30</sup>/<sub>12</sub> 1935 i Darum og Cyriel Lauridsen, \* <sup>4</sup>/<sub>8</sub> 1937 i Darum.

d 4) Thomas Lauridsen, \* <sup>26</sup>/<sub>11</sub> 1908. Gift <sup>17</sup>/<sub>12</sub> 1935 med Kristine Nielsen, \* <sup>11</sup>/<sub>11</sub> 1912, Karise Overdrev, Sjælland. — 1 Barn: Edith Maria Lauridsen, \* <sup>10</sup>/<sub>5</sub> 1936 i Darum.

e 5) Ingeborg Lauridsen, \* <sup>20</sup>/<sub>11</sub> 1908 i Darum (Tvillingsøster til foregaaende). Gift <sup>30</sup>/<sub>4</sub> 1933 med Gaardmand Bertram Hansen i Bramminge, \* <sup>2</sup>/<sub>8</sub> 1881 i Forum, Bryndum Sogn. 3 Børn: 1. Doris Birgit Hansen, \* <sup>7</sup>/<sub>6</sub> 1934. 2. Leo Marius Hansen, \* <sup>18</sup>/<sub>11</sub> 1935. 3. Gerda Marie Hansen, \* <sup>23</sup>/<sub>8</sub> 1937. Alle fødte i Bramminge. Desuden har Ingeborg udenfor Ægteskabet en Søn: Villy Lauridsen, \* <sup>12</sup>/<sub>3</sub> 1930 i Darum.

G<sup>7)</sup> Kathrine Lauridsen, \* <sup>19</sup>/<sub>3</sub> 1874 i Vilslev. Gift <sup>1</sup>/<sub>6</sub> 1895 i Darum med Søren Therkildsen, \* <sup>4</sup>/<sub>9</sub> 1869 i Darum.

4 Børn:

a 1) Thorvald Therkildsen, \* <sup>22</sup>/<sub>1</sub> 1896 i Darum. Gift <sup>15</sup>/<sub>6</sub> 1923 med Bodil Rence Knudsen, \* <sup>25</sup>/<sub>7</sub> 1900 i Nr. Snede. — 2 Børn: Bodil Therkildsen, \* <sup>20</sup>/<sub>11</sub> 1926 og Karen Therkildsen, \* <sup>12</sup>/<sub>6</sub> 1933 i Lille Darum. — Gaardejer i Lille Darum.

b 2) Dagny Therkildsen, \* <sup>8</sup>/<sub>11</sub> 1898 i Darum. Gift <sup>12</sup>/<sub>10</sub> 1922 med Aage Helle, \* <sup>20</sup>/<sub>11</sub> 1897 i St. Darum. — 2 Børn: Birgit Helle, \* <sup>20</sup>/<sub>5</sub> 1925 og Ingrid Kathrine Helle, \* <sup>21</sup>/<sub>9</sub> 1928. — Har Ejendom i Billum.

c 3) Agnethe Therkildsen, \* <sup>10</sup>/<sub>5</sub> 1900 i L. Darum. Kunstmaler.

d 4) Viktor Therkildsen, \* <sup>16</sup>/<sub>2</sub> 1909 i L. Darum.

NB.: Thorvald Therkildsen er Tvilling, men det 2. Barn var dødfødt.

Endvidere som 2. Barn:

Elise Kirstine Marie Therkildsen, \* <sup>8</sup>/<sub>11</sub> 1897, † 13. Dage gl. Der har altsaa været 6 Børn.

H<sup>8)</sup> Laura Lauridsen, \* <sup>3</sup>/<sub>4</sub> 1881 i Lille Darum. Gift <sup>3</sup>/<sub>4</sub> 1904 med Peter Thomsen Hilmer, \* <sup>10</sup>/<sub>9</sub> 1879 i Vejlbj.

4 Børn:

a 1) Ellen Hilmer, \* <sup>27</sup>/<sub>2</sub> 1905, cand. pharm.. Gift <sup>13</sup>/<sub>5</sub> 1939 i Tørring med Gunnar Madsen, \* <sup>31</sup>/<sub>7</sub> 1910 i Svannike, Bornholm, Afdelingschef i Manufakturforretning i Aarhus. — 1 Barn: Simon Madsen.

b 2) Vagn Hilmer, \* <sup>18</sup>/<sub>9</sub> 1907. Gift <sup>7</sup>/<sub>3</sub> 1937 med Aase Eriksen, \* <sup>25</sup>/<sub>9</sub> 1917 i Nr. Snede.

c 3) Inger Hilmer, \* <sup>10</sup>/<sub>4</sub> 1914. Gift <sup>13</sup>/<sub>4</sub> 1938 i Odense med Knud Nyman, \* <sup>12</sup>/<sub>2</sub> 1911, Kostervig, Møen. 1 Barn: Peter Henning Nyman, \* <sup>22</sup>/<sub>11</sub> 1938.

d 4) Eske Hilmer, \* <sup>25</sup>/<sub>7</sub> 1919.

**Jannik- og Tækker-Slægten**

Tavle 7.

*Jannik Christensen*. Gaardmand i Jedsted, døbt  $\frac{9}{10}$  1803 i Ribe Domkirke, \* i Ø. Vedsted, †  $\frac{3}{5}$  1871 i Jedsted. Gift  $\frac{28}{5}$  1831 med Abalone Jørgensdatter, \* 1797, †  $\frac{10}{6}$  1865 i Jedsted.

2 (maaske fle) Børn:

1. *Maren Janniksen*, \*  $\frac{22}{5}$  1836 i Jedsted, †  $\frac{2}{10}$  1861, 25 Aar gl. Gift  $\frac{9}{10}$  1858 i Vilslev Kirke med Gaardmand og Sognefoged Hans Hansen (Kalslund) i Jedsted, \*  $\frac{12}{6}$  1830, † i Jedsted, begravet  $\frac{15}{6}$  1907 paa Vilslev Kirkegaard.

Ingen levende Børn:

2. *Christen Janniksen*, Gaardmand i Jedsted, \*  $\frac{5}{9}$  1838 og †  $\frac{20}{6}$  1880 i Jedsted. Gift  $\frac{14}{10}$  1865 med Margrethe Mortensdatter, Jedsted, \*  $\frac{15}{12}$  1838 og †  $\frac{25}{2}$  1884 i Jedsted.

8 Børn:

A<sup>1)</sup> *Abalone Janniksen*, \*  $\frac{6}{3}$  1866 og †  $\frac{18}{10}$  1880 i Jedsted. 14 Aar gl.

B<sup>2)</sup> *Jannik Christensen Janniksen*, \*  $\frac{5}{5}$  1868 og †  $\frac{17}{5}$  1869 i Jedsted, 1 Aar gl.

C<sup>3)</sup> *Ane Janniksen*, \*  $\frac{18}{8}$  1870 og †  $\frac{27}{11}$  1921 i Jedsted. Gift  $\frac{17}{8}$  1891 med sin Fætter Martin Anton Jørgensen. (Købte efter sit Ægteskab med Ane Familienavnet „Janniksen“). Han er \*  $\frac{22}{3}$  1860 og †  $\frac{5}{4}$  1938 i Jedsted. — Se ogsaa Tækkerslægten Tavle 2, Sp. 3. — De overtog hendes Fødegaard i Jedsted.

4 Børn:

a 1) *Margrethe Janniksen*, \*  $\frac{25}{2}$  1893 og †  $\frac{28}{5}$  1904 i Jedsted, 11 Aar gl.

b 2) *Kristine Jørgine Janniksen*, \*  $\frac{23}{1}$  1895 i Jedsted. Gift  $\frac{9}{12}$  1922 med fhv. Landpost Hans Christoffer Hansen, \*  $\frac{27}{7}$  1881 i Sejstrup. — 5 Børn: 1. Anton Janniksen Hansen, \*  $\frac{2}{4}$  1923. 2. Peter Hansen, \*  $\frac{1}{4}$  1924 og † samme Dag). 3. Jannik Hansen, \*  $\frac{10}{8}$  1927. 4. Anna Janniksen Hansen, \*  $\frac{10}{3}$  1930 og 5. Ellen Margrethe Hansen, \*  $\frac{15}{3}$  1935. — De ældste fødte i Hunderup, de yngste i Esbjerg.

c 3) *Christen Janniksen*, \*  $\frac{20}{4}$  1896 i Jedsted. Gift  $\frac{9}{11}$  1925 i Farup med Sigrid Brorsen, \*  $\frac{14}{11}$  1898 i Nr. Farup.

d 4) *Martin Janniksen*, \*  $\frac{20}{11}$  1900 og †  $\frac{17}{6}$  1901 i Jedsted.

D<sup>4)</sup> *Jannik Christensen Janniksen*, \*  $\frac{17}{10}$  1872 og †  $\frac{14}{3}$  1873 i Jedsted,  $\frac{1}{2}$  Aar gl.

E<sup>5)</sup> *Jannik Morten Janniksen*, \*  $\frac{10}{11}$  1874 og †  $\frac{25}{10}$  1882 i Jedsted, 8 Aar gl.

F<sup>6)</sup> *Martha Marie Janniksen*, \*  $\frac{19}{11}$  1876 i Jedsted, †  $\frac{17}{2}$  1903 paa „Møllevang“. Gift  $\frac{26}{9}$  1896 i Vilslev Kirke med Jens Mikkelsen Lauridsen, „Møllevang“, Vilslev, \*  $\frac{10}{4}$  1871 i Vilslev.

2 Børn:

a 1) *Niels Christen Jannik Lauridsen*, \*  $\frac{11}{1}$  1900 paa „Møllevang“. Gift  $\frac{9}{11}$  1934 i Sct. Marcuskirken i København med Else Hansen Birk, \*  $\frac{31}{5}$  1905 i Kbhvn. Seminarilærer i Jelling. 1 Barn: Jens Birk Lauridsen, \*  $\frac{3}{10}$  1935 i Vejle, døbt i Hover Kirke (Anneks til Jelling).

b 2) *Sigurd Magnus Lauridsen*, \*  $\frac{7}{1}$  1903 paa „Møllevang“. Gift  $\frac{9}{12}$  1941 i Gredstedbro Kirke med Johanne Marie Pedersen, \*  $\frac{14}{9}$  1909 i Gredstedbro.

G<sup>7)</sup> *Morten Janniksen* og

H<sup>8)</sup> *Margrethe Janniksen* (Tvillingen), begge fødte  $\frac{18}{4}$  1879. Margrethe †  $\frac{27}{7}$  1879 og Morten †  $\frac{22}{9}$  1879 i Jedsted.

## INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Forord ..	5
Tækker- og Jannik-Slægten i Jedsted.....	7
Tækkerslægten i Jedsted .....	15
Morten Jepsen (Tækker).....	16
Maren Mortensdatters og Jørgen Pedersen (Jav- sens) Efterkommere.....	27
Niels Mortensen (Tækkers) Efterkommere .....	31
Jeppe Mortensen (Tækkers)     —     .....	39
Jørgen Mortensen (Tækkers)     —     .....	56
Maren Mortensdatters (jun.) og Thomas Laurid- sens Efterkommere .....	58
Margrethe Mortensdatter og Christen Janniksen .	91
Morten Jepsen (Tækkers) Søskende .....	92
Jannikslægten i Jedsted .....	97
Ablone og Jannik Christensen.....	100
Christen Janniksen og Margrethe Mortensdatter .	108

Slægtstavler.